

X-158
18-19
R-12 549

GOVERNMENT OWNED
MANUSCRIPTS LIBRARY

శ్రీ:

మ క్కవ తోప రి జయము

రేక పల్ల సోమ నా భక్త వి.

ప్ర థమాశ్చోసము

శ్రీమదహం నుభావ మాలకభర్యత్వశ్చవేణిసేఘన
ప్రావీత్యోత్తరకారవిందతలన బద్ధాధ్యక్షాః జ్ఞేసిసం
భాష్యాల్లాసముఘంనుపుష్పగిరిరామబ్రహ్మముష్టలశా
భావిద్య విభవంబు శీవుతసుగోపాలక్షమాభాశిక్తి
సేవసుమతీ గర్భభాష్య తేయేరవారాశి

సంతానవల్లియోసాదివయూర్తి

భువకావనీనా ధఘన తపఃపుంబుమం

జిమమలస్నేలచితురమతేమ

దశరథాద్దేశ్వరధన్యవంశిరంబుభా

తరలక్ష్యేయతస్యసరసకౌర్తి

రావణాశ్చోధభావసంతమసప్ర

దీపమలతితాంగిదివ్యచరిత

మట్టి లాక్ష్మీకృష్ణాననినిత్రోబియుక్త

పాలసూక్ష్మలకారులై భవతలాత్త
 వలగ్రేణామలరాగోగోపాలకాయ
 మగోకేమిడగూర్చును భవరంపరలనిలమి.

శా. నీలామంగళమంగళాస్థాదములనే శృంగారభాష్ట్యవయో
 ద్వీలాపాంగసమావతాతసరగో నీవక్షింపును దక్షిణం
 ధైవీలందగువంకవేశుఁడు పమాతావోక్త్రనాధుండు వ
 క్షేలక్ష్యందిరుఁడా చరించు సీతుల స్థాపాలకాయాశ్రయే.

శా. గ్రీవతనూమృతిమగిరకౌస్తుభమగళిగ్రీయంబ్రయోజ స్థులనే
 భావింపంగఁబరస్థరావరణమందంబుందనాశేషతీ
 లావత్సంభముచేతఁదమ్మునికభిర్భంగూర్చునాపద్మతీ
 ప్రావీణ్యంబుననిచ్చు ప్రేభవముగొంపాలక్ష్యమాభరతునే.

శా. వీలంబల్పవెలందినవృదనపాళింజేర్చిరాదుద్రసానీ
 ద్వీలాశేషకళాకలాపకలన నిర్విభ్రాతిగాఁజేయుచునే
 మేలాందించుచులోకమేలునలవాణీబూనిచేకూర్చుగొ
 పాలక్ష్యతలభరతుకాదు తినిశుంభతనైర్విదీర్ఘాయువులే.

ఉ. సారతరాక్షరధన్వనితశేర్బుజుగత్పరిగ్రామకారణా
 కారికయైవిలాసపరికేభితదివ్రమసోంజ్ఞ మూర్తియై
 సారసభూముఖాంబురుపంశ్చల్పదియై ముఖరాయమానయౌ
 భారతిమత్ప్రతీశుఁబ్రతిభావిభషాఁజ్ఞువలఁజేయుగావుతనే
 మ. ప్రమదంబొప్పునగాధిరాదుతనయంపాణిగ్రహింపాతనాపామిం

పమరంద్రేపల్లవారుణకరుండైతత్సమగ్రాసురా
 గముపాస్త్రా గ్ర గతంబుగాఁదలంచుశ్రీకంఠుడుగొంపాలరా
 యమహేవల్లభుఁజ్రోచుఁగావుతేసమస్తైశ్వర్యసంధాయియై.
 నీ బాలయైవిలససోద్యైలయైకరుణాల

హాలయైపావనశీలయగుచు
 త్రిపురయైభక్తావనపరయైసకలస
 జ్ఞపరయైమూర్తిత్రయపరయగుచు
 లలితయైలావణ్యకలితయైశివతపః
 ఫలితయైప్రజ్ఞానమిళితయగుచు
 విద్యయైయోగీశపూర్వయైసుగుణాత్మ
 శేద్యయైబ్రహ్మదేవేద్యయగుచు
 నలరునేధన్వసకలలోకైకమాన్య
 యాషి తవదాన్యయానగాభీశకన్య
 పూజ్యసామ్రాజ్యవైభవస్థురణకలుగఁ
 జేయునెలమినిగొంపాలరాయమణికి.

చ. త్రిసఘమనీయకావ్యరచనావసరప్రసరద్భునాంతరా
 యనిచయదుస్తమోఽపహ్లాత్తికైతగుభక్తిజగత్ప్రభాశ్చరం
 బునిజిలసేవ్యమానమువపుర్వరమాననతుంజరంబునై
 యనుపమమౌసుకాసుకమహత్తరతేజముఁబ్రస్తుతించెదనే.
 చ తలఁతునుశిక్షితాన్తముఖత్రైనికాయునిజూనశీమసూ

వచితకృపాంరసక్షేపితహాలగతబ్ధిలనాంతరాయును
 బ్ధిలతరవ్యక్తకాయమునిసంతతిగేయునిరస్ససంస్కర
 త్రలుక్షుషుశాంధకారసముదాయవజ్జేయునినాంబుసేయునిసే.

మ. తునిశంబున్వితతంబువైయలరుబ్రువక్కిండంబులం గుక్షియం
 దునయంబారవహించునట్టిపరమాత్మ్యనభ్యుచితత్వోద్భవో
 దనపక్షంబులవీలఁదాల్చివిసతానందాసుసంధాయియ్యై
 విసతానందసుబ్రుస్తుతించెదఁగొభావిర్భావముల్గోరుచున్.

మ. మహిమాందద్విబుధావళిష్టఫలశుంభతీర్తిపుష్పైఃఫుములే
 మహాసేయప్రతివాదిభీకరకులాలంతారసభేదరా
 శిహితశ్రీవరదార్తవాధివరభూశిరఃపదమందారములే
 రహిసంపాంలసృపాలచంద్రునిసమర్థభాయలంబ్రోవుతన్.

చ. సిరిదనారాద్యాయముబిశేషముసత్ప్రియబ్రహ్మతత్త్వమున్
 సరసతరంగులందెలుపుశాస్త్రచతుష్టపువరవల్లికిన్
 సరసతసూత్రకర్తలయినసుఖితోక్తికైనవారినెంతు
 క్షరణమునింగరాదమునిజైమినివ్రాసమహిమునీంద్రులన్.

శ్లో. ఆదరయింపుఁబారెనికిగానతిజేసితదీయశాస్త్రమి
 మ్మేదినిభాతిజేయసెలమింబ్రకటాత్మసహస్రవత్ప్రసం
 వాదముజేసివారితనవత్ప్రవిలాసముగల్గజేయవ్వు
 ల్పదితగేఱ్ఱమంజురిఁబతంజులికంజులిజేసిప్రొక్కదన్.

చ. ధరణిఁజుతుష్టదీపమితంబగువాకునరేభిప్రచారమిం

పరయఁగఁదెచ్చఁగాఁంచి భువి ఘ్రాతివహించురామసత్తా
భరితముగాఁ జతుష్పదనిబడ్డముఁజేసి కృతార్థుఁడొమునీ
శవరవరువామలారుభవుసన్నతిసేసెదనిష్ఠసిద్ధికినే.

చ. ఘనతఁగవీంధ్రకౌటికిశిఖామణులైతగువారిఁగాళిదా
సునిభవభూతిదండికవిఁజోరునిబాణుమయుారుభారవినే
వినుతశుభౌఘఘాఘుజనవిశ్రుతుమల్లగుబిల్లగుంబ్రాశ
స్రినిసముపొందెచోసెదమదీయకృతిప్రతిభావిభావిభాతికినే.

గౌ. ఆంధ్రసువచ్యప్రపంచవాగధిపునన్న
యార్చునెట్టిత్రైగ్గుడనుభయకవిమిత్రుఁ
గవివరణమాళిక్రిభాస్థరునివేడ్డ
సహజపాండిత్యకవివర్చుసంస్కరింతు.

క. ఎలమినిదానీంతసులగు
విలసితువాగోవివరవిద్వత్తవులం
దలఁచెదమూమకకవితా
కలకలఁబరిశీలనంబుఁజేకొనుత్రురైసే.

చ. సరసమవతవీశ్వరులచాయలఁజెప్పుటయత్తమంబుత
జ్జరచితయుక్తికప్రపదవిందగఁగూర్చుటమధ్యరీతియాం
సరసులుమానిసంహసితసత్త్వతాపార్వత్ప్రతీప్రయక్తిచేఁ
బరఁగెడునిస్ప్రపాత్మకులఁబాడియెనెమ్మదసంస్కరింపఁగనే
మఁ ఘనపుత్తుల్లుగాముల్లుగొంపఁకనలంకారంబులునల్లీతులునీ

ఘనవాక్యైర్ధృపదార్థసంగతులైఱుంగ్నీరకేయూరకేం
 ఘనఃప్రాబంధికుభైరికొందఱుకవుఁబృహ్మైర్వశౌలభ్యతే,
 యనువాక్యంబుప్రమాణమయ్యెనిపుడావచిత్రమిథారాగోకే.

చ. వరకవులంచుఁగొందఱుఁబవారలుసాహితీకయేకవి
 శ్లేరులఁబవాగ్మ్యకేకలనచాలగఁగద్దఁబచిత్రమయ్యెడినే
 వరములాసంగుదైవములువాగ్మ్యరినిష్ఠుమశాస్త్రసంగతినే
 వరమిడలేవెనిగ్గడలువాదులుగాంకకవిత్వరితులే.

ప. అనియిల్లుమచ్చికొద్దితప్రబంధనిరంతరాయవరిసమాప్తిసంప్రదాయంబుచే
 దలక్షణఫలకారణాశిష్టాచారానుమితశ్రుతిబోధితకర్తవ్యతాకవిశిష్టాష్టదశతాం
 త్రాధ్వనరూపమంగళాచరణంబునుశాస్త్రప్రవర్తకమవర్జిస్తరణంబునుప్రాచీ
 నాద్యతనమవకవిజననమప్రళయంబునుగుతబితిరస్తరణంబునుంగాంచిస
 కేలవిద్యల్లవిజునానుగ్రహంబునస్మక్రమవకీకార్యంబునిర్మింపందలంచియున్న
 నమయంబున.

సె. తననుదరగనలీలఘనపుర్యజునులతుఁ

ప్రతిదినజీవనప్రదముగాఁగఁ

దనమహాదరణితిహాక్షియైకలితమై

విజయమంగళేఘోషపుత్రిసేఱియఁ

దనవంశభరణంబుదారతరానురా

గమునసాధువృధయంగమతేదనరఁ

దనసత్వభామాహితప్రజ్ఞావిబుధాగ

మానందకలనచేనతిశయిల్లు

ధరణివిశేషంభరాభహంధరణివిఘ్న
రఘుజామండలాంగ్రవిరాజమాన
భూరిసామ్రాజ్యలక్ష్మీ వివారిండుగుడు
రమణాంజెలుపుందుగూపాలరాయవిభుడు.

వ. మఱియునుదార తరాత్మీయయశౌవిశేషపట్టాంబరసంభావితధరణితరుణీసో
త్తంతకంఠాశ్లేషోపలక్ష్మీకర్ణాయామండలలక్ష్మీమంజుస్రౌవీయకతరళహార
శౌభితసహజవత్సలాంభనసమసాందితేవ్రేవతాంకసారూప్రదేదీప్ర
మానుండును, మానవతీజనాభినవసుమనకకోదండుండును, దండవహసమన్వి
శిలభూపాలమత్తుతటభువితవివిధరత్నప్రభానికరవిరవసహసహవృతసువ
ర్ణాచిత్రతుధాస్రరణవిచిత్రమహాస్థానభవనప్రదేశుండును, దీర్ఘాంతరమహేయం
బారమణప్రేక్షితప్రధానభానసవినయవిజ్ఞాపితతప్తరణవర్ణనాకర్ణనాదరుడు
ను, రణరంగభైరవోదగ్రబిరుదవర్ణభువితోద్ధితవిజయధ్వజాగ్రసమగ్రపరిష్కారశ్చ
రూపంబువిసేలపటసమదృఢాతపాతూలసముత్పాదితనానాయకసైనికాధీశయవ
సుడును, వసబిరుదురగండాంతుండును, శ్రీసాతూడా, బేవరీరా, మహాపాత్రవిశ్వాత
దైత్రీబిరుదవిసతచరిత్రుండును, శ్రీవసిష్ఠగోత్రపవిత్రకాకర్ణపుంబుద్ధి
రవమిత్రుండును, శ్రీకృష్ణవీలానుధారససరసప్రతిప్రముఖసప్తసంతాననిరంత
రీకృతసంతానస్థాంతుండును, ఆశ్రితజనవనవసంతుండును, శ్రీదుగన్తధరామ
సమంచితసమంచితపుంజీకృతానేకపుష్పఫలండును, జ్యోత్సమాంబాగజ్జను
క్రీముక్తాఫలండును సగుశ్రీగూపాలరాయమహామండలాంధలం

డొక్టరేనాండు తనసుందర వచనారవింతం బిందుబింబంబగుట నిమలతలు ఘోష
 తతస్తూరికా తిథి కేంబు నియతతలంకేరీగా విలాససంపదసాంపుసంపాదింపునె
 పలరుదరహాసప్రసారంబు తదనుగ తచంద్రికాప్రసారప్రచారంబులంబచరింప, గం
 డేష్టలంబులరుచులందనలగువలరుమంజీముత్తియంబులిరుగడలనెడ తెగనెప్రి
 మనర్మక్రిడలంగిరుతారతల తీరుస్థిరింప, నాత్మ్యభంబుకంధరాంతంబుగావునభ
 గభగితతనతకంఠాభరణంబుల విలసితవిద్దుదప్పలయంబుల తీర్థుడెలుప, నిడు
 భుజయుగళంబు భూరిధరాధురంధరంబుగావునమణిమయతలు కాంచితస్రై
 వెలుంప, రాజుపర మేళివిరుండుగావునసరవిమంగళాలంకారవిగ్రహుల్లై,
 స్వకీయదై నందినావిభిన్నదానధారాప్రవాహంబులందునుపంబడి కడలికడలగాని
 పేడుకెగానుకగానుసంగి నవగడపుడుగులచరిచినవలకల కలవనలరియల్లు
 ల్విశిఖివాతుర్యవిరచితంబులగుచుముకుళ తదికనీతజాలబ్ధైరవాదివివి
 ధసుమసౌందర్యానంబులహలంబులగువప్రకీర్తితవంతుంబులును, హం
 సకాదివిరాజితచిత్రబంధంబులగుజలజోషలద్వైరబంధంబులును, భ్రమర
 విభ్రమభ్రమకరబలభిన్నలజాలకపరంపరాభిరామకరిమకరికాకారరీగా
 విభాగంబులగుమరతతకుద్యభాగంబులునుండెలంగనంతలుంగులవలచెరితాక
 ళ్లుసంబట్టుగునడుశుమెట్టుమెట్టుంగులరంగుతరంగితవిమలవారి తీరున్నెలుప,
 సతలంకంబుకుండమ్మి కులకునగంజూల జలభునదనానివాసంబున ననర్హ్యుకే
 మమణిమయప్రభావిభాసి తసింహాసనాసీనుండై, సతలవిధ్విల్లిబృందంబు
 లతొనమందచాతురసనవద్రవల్లిద్రవప్రబంధకథాప్రసంగసంగతినంగీకరియ
 చునుండి)

మ. తనకత్తరింతమునప్రసారకృతినందజ్ఞేంద్రుడెందయునఁ
దనరగ్నామకసాంపత్తిరసముద్రత్రాడవాగుంభనం
బునిరాఘోలుముగానెఱింగిననుసామ్యుఁడైంబునఁజేరరా
ననుమొదించుచునుసామగ్నాధసుకవీంద్రాక్షులుంచునేదయనీ.

చ. ప్రతిభదరిర్చునీవృధయభాసురసీమజునించినట్టిస
న్నతకవితాలతాదశలనుంసవిభావితసాహితీరస
ప్రతతులఁబోజితంబులయిబాగుగనేర్చువహియవానికిం
జాతురతనీపునర్బుకృతినట్టలఘ్నైరుచినంఘటించదే!.

వ. అనిరసాచితాలంకారచమత్కారబంధురప్రబంధనిర్మలనియోగనిబంధయు
గానానతిచ్చికారులైకలక్షవిజ్ఞానవృత్తధారావర్ణంబులనభిజ్ఞేతంబొ
నరించినమంచితకాంచనవిష్ణుంబరాభరణంబులనలంకరించి,సుప్రసాదంబు
నంబరిత్రాప్తుంజేసిననీసునునిరతిశయానందరసనిష్క్రందకందళితవృధయా
విందుండనై, ప్రథమతంబునుమదభిమతంబునుబింబప్రతిబింబభావంబునందా
రాత్ప్రంబునుంజేందెంగువునమత్కృతప్రసాయకుండుమహాకవీసుండును
లం దద్వంకౌభ్యదయంబుభివర్ణింపద.

చ. సిరిమెట్రయంగళాకములఁజేయఁగఁజ్రోవవారింపఁసూరితం
మరసదలాక్ష్యేడప్రకృతిమానితసత్త్వరఘున,మంబులనే
బరిణాతిఁజేందఁబూనినిభుగాభిసహారుమామధ్యనీమందా
నెరజుమునన్దనించెనలనెరజుసూతియనన్విధాతయై.

గీ. మహిమఁజేసెన్దందునట్టితామరసభవుని, పాఠపుణాంచినమానసపుత్రుడగుచుఁ

గర్వపట్రప్రకాశితవిభాతిగాగ, సతని కుదయి చెమిత్తుండొద్దోదమెసంగ.

కా: ఆత్రయం నలము బ్రుతై జనతళాభ్యసైకృతిందాబ్ధి సే

శేవ శ్రీయశ్చక్రకృష్ణ త్రిమూర్తి తనువై ధై తస్యనిర్దోహం మై

సత్త్రికార్థనిజోదయస్తమయ భాన్వేన్ద్రోలవై పా ణ్మన

మిత్రమ్రహ్మముకర్మసాక్షి జగదున్మేషావహా సంపత్తియై

క. ఆమిత్రమ్రహ్మమునకు

భీమహిమండుగవిగె మనువుతేలివిని విత్త

క్షేమంకరసుగుణాద్భితి

నామనువిక్షేపితుల గాంజె

(నధి కప్రధి తుం -)

ని. తనియెని క్షేపితు వంతగరిష్ఠుడైనట్టి

సత్ప్రసంధుండు హరిశ్చంద్రప్రపతి

యిలాహరిశ్చంద్రుని యిన్ద్రుంబునను వరాం

ధాతతేజవయనాంధోదభ్రులవయన

సగరుండు జనియించెనగణిత సత్త్వాభ్యుక్తి

దత్తనిగొంతు మున నున్నతి వహించె

భునుండు భగీరథ క్షేపతి యతని యసం

తతనిది లోపుండుద్భవవయసెందె.

నతనికి సుదక్షిణాదేవి యందుంగవిగె

నకలు ఘండగురభువు విష్ణాచార్యులు.

తదనికాత్మజుడై యెప్పు నజూ తదనికె
 నశరభక్తైరి పం యంతు తన యుడదయ్యె
 గీ అనశరభావ నీ శ్రీకృత విలబ్ధాన
 రక్షణార్థైక వీలంబిరా ముడతగుమ
 రాముడు నయిచెనిబె పరిహా మృతంబు
 కమలహి త వంశవర్ధన కరవయగాఁగ.

శ్రీ. స మమోహంర త ముతామల సాందర్శ
 మఖిల సన్మ నుల హో వాఙ్మయంబె
 నేవీర వరు నేత్రజా వంశ్యై యాషకేం
 లీ మ స ముద్రాని శరాణి ముననితై
 నేత్ర పాశుకటాక్ష విక్షేణంబు తిసహేం
 దరుని సామత్యై విస్మృతి ముత్యైసే.
 నేపు లెచ్చి పంచాక్షి వీర తథాశ్చ తతినపా
 మాం మే లోవి లా వనఁగఁజేసె

నతఁడుచిగ జ సాధారణ శ్చాతమహిత
 రూపవైభవ శైర్భ కంఠుల్యపావ
 నతలనుతి గాంబె దశరథానందవాఙ్మి
 చంద్రైతనబ్ధి త్రిరా మచంద్రా విభూఁడు.

క. ఆ. రా మునిక బ్ధ రామయి
 మోర వ్యక్తి యు కుమారు గవి నె శుభకరవయగవ

ద్ధారుణి పతివంశమున

మీతొబ్బహంబులును భామనిశ్చితమై.

క. త్రివంశంబునఁగవియుగ

భూవరమణి మహాభూత భూవనజరత్న

శ్రీవరుణా రుణా తమలవి

భూదితచరణుండు కసవపార్థివై రలరెన్.

మ. వసుమద్భంక మలం కరిగెమను నిశ్చయగతుల్ల ఫల
వేసరామయ్య మణిఁబూర్వరంజుల మహావిఖ్యాతమార్తెయ్య
స్వీసవయన్దీక్షున కిత్తిసంతతుల వంతరచ్చివమొందింపురయ్య.

గసవక్కవరచక్రవర్తి జగదేశవతిభవసుబ్బయ్య

క. దేవనవిభుకసవేంద్రుడు

భూవింపటలాపుత్రయిపవిపక్ష్మత నాచక్ర

తావనలీలాలావతుఁ

త్రైవేలయిన పూర్వమహిమ నద్భుతమొదవన్.

ఉ. ఇంద్రుని కన్యనేన్యఁ గసవేంద్రుడు క్లాఁ ఘ్నిఁ దేవ ట్లనంగన
య్యింద్రుడు పక్ష్మపాత మొన యింక ననాగతి నిర్గుణుని యె
సాంధ్రత నట్లు సెయిఁగనె సద్దతి గల్గు బుధాగతమృది
స్త్రంద్ర విచారము కిసలుపనా క్లుల తక్కి పుభూభూతావః

క. అతసవక్ష్మ తలపతి

మొకభూత్రంబుగాఁగ నేలుచు జగయ్య

గాతరల పూడి కులముది లు నుపుడి
 జేతానిని జరంబి అని జేయంగ ~~జేయంగ~~

క. తాతరల పూడి కులముది

వాతర వరచం శ సంజ్ఞ వంబె ధర నిక

తరము గ సద్వంశం

తరము పు సృ ప మూలుల తాత్రయ మగుచున్నది

శా. త తరి జాన్వయి కర్తయి త స వ గణ తతి భర్త మాదాంబను

భృదాతా న్న ~~న~~ న బింబ కై శి క భర వృ భూత రెంలంబ స

దత్త పరిణామం మేష్టంగ న మం ద ప్రమ ను దావీ హమ్మె

స దుతి పా భ్యి కు మార సప్త క ము నం చల్లెట్టి గాం చెన్ ర కిన్

సే. రి స ద నం జాతల్ల లా త త త్రి కళా

రా జి తుం ర ప్పల రా జ వేరళి

ని జి దర్శనై క స స్త్రి కిం త భా స్స దతి జ

తే జుండు దే వ న రా జి కారి

తుంగ భూ భృంబుంగ భంగ వస్త్రి రు బి రి

మోతి సాం ద్రు డు జి గ భూం త పేం ద్రు

ర వ్సం ద సా మ్స్ గు త్తై క ప్రి కా తన

ప్ర వ ణం డు వేం కలు రా జ చంద్రు

ర తి స ర స మూర్తి నర స భూం పతి భు నుండు

న వ్త్రి గు లు వ రి కుం న భూ నాయి గుం డు

భూరి ధారముండు మల్లప భూభృది నుడు
నలరుచుండురు గాంభీర్యజలధు లగుచు.

ఉ. వారల లీన నగ్ని జూర వారివ సత్తులంబి కాలుడు
ర్భిర మణియైకై విశవవిశ్వ వహర సరాజ రత్న వి
స్ఫిర మహా మహుం డక్షిల పార్థివకాంతి కి రీతి లాంఛన
దారప దార వింజయ గుర పులరాజు నుతింః గి ఘే.

ఉ. అది తోచి జ్ఞేయతేజుడ పులధరాధ్యక్షై నుజన్ముండు బా
శ్రీదేవ ప్రభుడౌ డెప్పె విబుధక్షేమంక రొందొగి యై
మొదాపాది గజేంద్ర భూప్రభి తసంపూజ్యధిరాజున్మత
త్రీద పతిజ్ఞాపుడై సమాత్రిత మహాకైటవ స్ఫుర దగ్ని గుండ్రె.

క. ఆయన యను జాతుండన

పాయన మదాబ్ధిమి నాయకౌర్భి తవివిధా

పాయన మిక్కుట యిస మచతురు

పాయన యుడు జగ్గధరణి పాలగుండలార్ద్ర

ఉ. ఆయత కీర్తి వేంకటాచల పాగ్రిణి దానప యస్సాధాన్యధీ
బాయక తొండచ కీర్తి హిమజ్ఞానుల నాత్మకై రొవతా సుఖ
జేయుచుండ త్రృపాణ మయి చిత్ర విషా నల కలనంకెస్థ
శ్రీయమె పొందఁజాల దురుసిద్ధ ముకాత్ర వరాజ భూషణు
చ. అనిన జ్వరా యుధ స్ఫురణ నర్మకూచెర చి నయిర్థ పాయుషం
బనుదగునే సమస్త కరణాగత పాలనకొవిదైన నాకముడు

తనుచును విగ్రహంబరయుత్తైస మాశ్చస్యసిహుడౌతడ
య్యెనిశితసాయికస్థురదళోనపరాశ్రమ వలదె బ్బుచున్.

త. సావరస గతిఁ గొనఁబ్రతు
బావరీతి బలంబుత్తైరి పాత్తివధునసం
దొంహ ములను దేరవచి త
ద్యాపింనులంగేలఁబెఱంగవత్తవఁజేందన్.

క. మల్ల పరాజితుడ ర్జున
మల్ల పరాజితుడు దనస మానుడె బాపెఱు
ద్యైక్షితశార్దూవయచెనని
యెల్ల మునన్మఱునెపుడునుగ్రునినైనన్.

మ. వినయంబున యశుంబు మానదనవ ద్విరాధిషట్పుష్కం
బునఁదేజఃతళన ద్వితీయఁ తగుమృత్యుపాలన ప్రక్రియన్
జిన మాన్యుండగుదేవసేంద్రుడు గనెన్సత్పుత్రున్వయవృక్ష
గనదగ్నిత్రితయంబుగంఁచిన శమగర్భంబుపంచఱునన్.

రీ. ఆహంబనియబేజివయన సగ్రజుడైతసవేంద్రుడొప్పెసా
నాహంబనియ మానసు మహఃతనదాయుల వీతిపొంఁబొరీ
లాహంబ నియత్తైరిన మిదాళివళియైవరతీక్తివైబ్రవే
హంబంబనియమాన విజ్ఞుడౌగమ సంస్తవనియ మానుత్తే.

మ. అతని సమీపరుం డుకవి తాత్పర్యజూధి వస ద్విసంధరుం
డమవి తధర్మసారచరి తాదియుగంధరుఁడెట్ల కౌర్వసం

తత జితనిల కంధరుడు వారధరాసుర పోషణతీయ
 యుతనధురంధరుం తలరె నప్పల పాయకరాయుడి క్కరన్.
 శా. ఆరాజ ప్రతిబింబ వీల నసమ వ్యాపారుడై కాత్మిక
 శ్రీరాజ తత్కూడై యనేక విలసత్పు జ్జీవ మాదాంతల
 దారాలంతరణాయమాన నిజ పాద ద్యోత వరానాంగుడై
 సారోదాకర పరాజితే మహిమ నాత్మర్సంబు గావింపుడు
 స. ఘన తరామరవాహినులకు జీవన

ప్రదమయ్యే నెవ్వని భవనీకరణి
 వీరవజీరు తెఱ్ఱెరాజుకి సవరియ

మైయెప్పే నెవ్వని యాశుగంబు
 తతనిజామా జీలఁజ్ఞె టొప్పే నెవ్వని చతురంగబలసమ

ద్వారకంబెవ్వని భూతికత్తి
 భాన సంగ తరణిత్రి మసా హసస్థితి

దనరిన దెవ్వని ధర్మకలన
 మనిమహమ్మనుకు దుప్రకావరీన్యపతిత్రి

బ్రతిని దూరయే వాని కృపాణదూర

యతనినుతీయించు దరపె వరాధ్యమికలూక

రక్తు నప్పల పాయకరాయునుని

శ్రీ. ముంతి పురాణితప్రథి తఘోరమవరిణ రంగసముఖ
 నంతరవైరి ప్రియదగునపిల పాయకగాయాశాని

సంతము నాదియైరి పుల సంత ములును స్వస్థమై మదిన్
సంతన వలం ది తత్త్వబల శార్దూమసెన్మ దురక్షతంబుగన్
నిఃశ్చైర్నమందరమెత్త తగనవీనగుణరత్న

యాభ్యంభాణంబు నొయ్యనఘంజింజ
నిజీల తూపాలక నిర్జర సామ్రామంబు

లురువిత్రిమ సంభృత్తి నుత్పాదించు
బంబుజైరికా వీర భావకావంశ భవీనున్

మధన జని రౌఢుష మహిమఁదెలుప
భీష నాయక ముకుందదేవ దుష్టపయోధి

మధియించి విజయరమనుగ్రహించు

యలమిన వ సుధనశ్చరణాఘ్నఁ తగుముఁ

దనరుతుదుపు కావన సురవతిలు నకునె

సంగే నేమె యహ డు శక్తత్వతాప

గెయ్యఁద ప్పలపాయకరాయమె జ.

చ. అనుపమకేత్తికా యగు న ప్పలపాయకరావృతావరుం

డ నవిలసిల్లువేంకట భరాధిపుఁడు శ్మతయుద్ధసింహకుం

దాన నుడుగాఁడె యెయఁగట కాంచన గంధనజాదిరా

ధ్ధన పరి లబ్ధి మెక్తికకలంప విజిప్రభరాసి భారతన్.

గీ వీల నాశ్చైర్నజిలగి నరాపాలరాయ

రామభావప్రసాదకరాయరాజు

మ యులఁగఁబెనుత్తువి సుకుమారతనుజ

జనకు కేంఠ యుఁగనివేరుతనువహింపు

సే. ఆరాజుతా సాటి యేరాజు గలఁడెంచు

స త తంబు కు వలయొన్నతియెనర్జు

నా మహా ఘను పాశ్చైనే మహా ఘనుడయ్యెన్

దిరముగుసుఖ వృత్తి గరిమనెటప

నా శరాధిపుని తోనె శరాధి పుడెన

సుగ మ వైశాల యిన్నరణిఁజెంద

నా^యను ప్రే విమాన మెయినుండగుఁగమ

లామొంద కలననిజ్జీవ ఘటెంప

ననుచురా జాధి రాజులువినుతినెయిఁ

దనరె ర రంగభైరవ్విదగ్ర

వర్ణ ఘటి తొట్టివ విజయధ్వజసేమ వృ

రణుఁడుగూపాల పొయితరా యుఘనుడు.

బ. అ తనియనుంగుఁడు మృదు మహాబుద్ధి వ నిత్రమదా నకేళి న

ప్రే తినిధి రామభద్ర ఘన పాయితరాయ వృపావతంసుడు

ప్రే తిదగెఁదార వారసుర నాగ హిమరాగ పవరహార స

ప్రే తిగిరిజేత కానహరి పారదనారద కృత్తిసాంధ్రుఁడై.

సే. పద్మినీ పరిచయ ప్రధి యసత్త తిజ్జేసె

ప్రే తిబానుభావస మృతమలగాఁగ

రతినిల గిరి నాథ కుటకంబు గావించె

సుప్రసాద మహాత్మ్యభిప్రముగను
నవదోష నివృత్తి తవి తానవ భృత

వెలయించెననురూపవృత్తి కనర
స^{జ్ఞ}కాచాబుని బంధ సర సాగ్రు లలరించె

స వృథ యు వృథ యైక సరణి కుల

ననుమల గ వృథను తిను రె వృథిననుడు

సంగరాభిలకర జాల కమిత విమత

ధవవల తాకుడు రామభిక్షిచీక

ఘనుడు భువన భురంభరభావితచనె

క కౌన మహా తల నాథుడౌ

ఘన మహస్త్వ పన తేజు ను గతి వంప భూ

మాను కేర యు జితురానన

భీని క్షిరా మా వనక భీరుని గావె

శా. శ్రీనవ్యస్థల హాణియ నివృత్తిరణి భృత్తర్కనంగతిహింసె

కౌనాభిక్షిరురా మభూవిభునియిక్తు జానికేహింసె

నూనంచెల్లిన వైరి భూర మణి సంహింసె తరాశసభర

అట్టి ణానికముల గోలు జానికే హింసె చిత్తంబుచెచ్చునె

మజ్జిల నాణిని మహం డు రామ భరణి సామతి శ్రీకారేణుడ

ల్లిలితారకారమనెంబ్బ జిల్లెమ సర్వ విక్రమ భూయో విమదం

బలరం శ్రీకాశికౌరి హరినిధి రాజా త్తాష్ట్ర వక్ భూమిని
భవేదద్విప్రసృతి మాత్రనేను రావ ప్రేమ బింపంద.

గ. పేద జగన్తాదృ రాజును బెత్తి తోడ
జిన జగన్తాదృ పతిని జిట్టే మూంబ
యిందు లక్ష్మీ వధూంబ యిందనువసున
ధాముఁ గోనోంద్రుఁ గాంబెనారామ విభూతు.

గ. బ్రతులే నారాజ మూక్తిత్రయంబునందు.

నగ్ర గణ్యం దువిఘాత హృచ్చిప్రకస్త
సర్వకవితుం దుభువన రక్షకరుండు.
నప్రీతి నివారి పేద జగన్తాదృ కౌరి.

క. కనఁగఁచిన జగన్తాదృ

వని పునుండని తరాత్తి వరక వృతెలని
మునుకాని తను నెపు రత్తికం

జినక్షంకణ వితరణంబు చేనది లరించు

క. శ్రీ రావవిభూని కాన

కృష్ణ రమణుండు తా నులక్ష్మీ సంతతియును

సారంగ మహిత గుణ సుమనో

రాసూరా జిత దృష్టుఁ డగును నుతిగాంబె మహా

గ. పిన జగన్తాదృ పతికి దనయులగును

మణిరామన పాయకరాయరామ

ధారాచేతనమనునైన వారి చేత
 బిష్ట పనుల తోట నెడసి గ్న పేంపు వూన
 క హానాది ప సుతరామ ద

రానా యి ప క్త జిగ్గరా శేం బ్రిం రుదా
 సూ మలనాల్పిర గనియె

ఇం ను ప్ర తిమాన ఇం వ బా నాల్పిర యె. సురమ వయి
 నీ లూరి కాత్ర వ వ ధూ లూ వనాంబ న తమ

స్త్ర ప నుం రువేరకత్తె ని భుం రు.
 న కదిగ్గిధూ లీ కం ద్రోవ మెల్లీ శ్రి

రా జి పుం రువ్దంధ రా మన్య పతి.
 వా లోవి వరర బా ప్త బుత రా స్సవి

బ్రా మ కావి ర ఘునా శ్చ రాజ పోళి
 ధర జోర మా న్దా న శర ని పేం మస్తంబ

బుహంతుం లక్ష్మి ని పా ధ్వి పుం రు
 రప్పి గు ని వరి ని నోపాల రా యి కారి

న వ్రే వై బావ ని శి జిగ న్దా ధునుం రు
 న మరు మందు రష ధ్ధ ర్న న ముల కరణి
 భీ మకా వళి వా నా వి శ్చే యలు గుబు.

3. వేంకట పతిరా జుని రా

తంకల్ప ర లం బు శేవ . ద న గె ను నెల :

మంతు మ చర్చాంతిక ౬

త్వంతజివచసూప తంతభంగుండగుమన్

గి. శామ నిజి యెటె నుద్ధంధ రామ కౌరి
యిథికె పర వా కిం నీ జీవనాశి సంగ
హింబిత త్వుత్తు లస దాస్థ సంచిత ముగ
నాత్తు కేర లీల నల రించె న సమ మహిమ

మ. మహిమా సంగ మహర్మియే మహిమార్క మత్తూ లులఘ్రియ
సహంజం నూనబలం మషక్తి నిజ నాత్మర్సంబు గావం పుమన్
విహరిం బోర్ ఘనా ధృహా వివిభుః తు ల్పిత న్నలక్ష్మితో
గ్ని హంబంబం దియ యెంధ్ర సారము నవోద్ధృత్య మిబావిపుమన్.

క అర యుః గలక్ష్మణ భూపతి

ధర లింబ స్పృధి వాస తను విలసిల్లే

సర తీర రాజు హంస

స్ఫుర దురు వోక్షజ రామ హేళా వహుః

త. గోపాల రా యి కేళిరుః

తాపాలృత విని హసించు నాత్మభవ యిహా

లిపితచంద్ర మహాభూద

యూపాదితని త్రిపువల యూనంద కుండ్ర

నీ తనమిత్ర భూవయి తగ నాత్మసహ వాస

రాజు వర్సల కెల్లె జేజు మెసంగ

దనరాజుభావంబు తతసత్రమౌన్నేష

గరిమఃపతనందతరమగగగ

దనధునభావంబు తగమరుత్తలనపా

నిశ్చలశ్రీఃఘానినివృత్తిల్ల

దనభూగవచ్చివవెయనరగనతివారి

పదవాసమై శలఃబరగుమండ

నలరెననురూపసరసవిహారణతరణ

ధరణితరుణిమనాహంసం దారతార

వారయజ్ఞిల శ్రీశ్రీవిహారుడగుచు.

నప్రీగుణవారి శ్రీజగన్నాథశాసరి.

క. తినుపమసుగుణోన్నతీస

సుతమతిమాంబితయగు తిమార్చితను

ద్వినయసుభద్రయగుసుభ

ప్రనుగైతానెవేంకటపతిరాజుముదమునన్.

క. తిమార్చితయంద

బుద్ధితకరాపమలశ్రీతనుజాతులనుసు

దత్తవరుణియందునాతసుత

బాధితదనరవేంకటాభిపాగ్రణిగనియెన్.

గ. ధరణిఃపదరాజుపదజగన్నాథరాజు

పినతిగన్నాథరాజేంద్రియనగపగ

వినయః కౌరవమపి బ్రహ్మచర్యమగ్ర
నలరీరారంజతనయో లంఛితనయలు

క. భూవరవినుతుల సుతులం

భూవసుతుల నొంగుమ వయల భూసురత రశ్మి
భూవవయలఁ గాంచె నిరువుర

శ్రీవేలయగఁ జెడ్డరాజు క్షేత్రయదేవ

క. శ్రితనుజులు లావణ్యక

కాతనుజులు దనరి రథి కలక్ష్మీయమత్రై
నితారామ/స్మనింహ

శ్చైతలపతులనఁగఁగరణి బాహ్యతదర్శన

గి. పేదజగన్మాధరాజునకు దితులుచు

గౌపభూపతి పోతలు క్షేప వేళ

రవించగన్మాధరాజు నారాయణుడే

మరాఠ్మః తనంగఁదనుజుతులలరిరవని

గి. పినబిగన్మాద్యవిభూతును గనియెఁదనయి

పంచకంబును వారాశిపతిసురబ్ర

పంచకము నట్లు విలుదనంపరణనిపుణ

మగుమనానందన వ్యాప్తి నతితయల్ల

క్ర. కేంకేరం మరాజు పరవీరహరుం డగు నౌపకౌరియ

బంకేజు బంధువుంపమ విభూనిధి రంగవిభుండు రామభూ

26.

వంతజి యగచ నా శింతుఁడు భుక్తుఁడురాయ నృపాలవేళియై
శంతర వక్త్ర పంచక ముసా బియ్యనంగఁదలియ్యరున్నచిన్.

మ. పరణిజి న్నహం తారి వీర వసుధాభ్యక్షానిర్భిన్నతై
సరవిన్ది వ్యాప్త మహాబియంతని తిరస్కారంబు గంవింపుచున్
భరణిన్దివే కటరా మభూవిభు సముద్రాద్విత్రిమాన్మృతా
భరియింబుజగ మంతయింబర దూరా పసన్నాత్రినిరంభియన్.

శ. ప్రివేంకట రామస్మృపతి

ఇలావజ వీలాకలాప పరిభావక హా

భూవహుఁ డగువేంకటపతి

భూవరుఁడనె నజీల భువన పూరితకీర్తి

దేవేంకటకృష్ణ భూవిభుని వేంకటపథ్విద్విపాలరామభ
దంతరాజ వర్చసముదగ్రి యాశస్సునిభాస్వరేంద్రున్
బంధజసూతివేద ములలుగుగఁ గంఠి నపారైఁగూఁచెని
శ్రేంతుఁడురామచంద్ర స్మృపచంద్రుఁడు పుత్రులఁగిత్తి సాంధ్రుల్.

దే. పంకజ బాంధ్రుండు శింమభూనుఁడు భూభావక్షభేదియై
శంతరుఁడున్మిళాంక ములఁజక్రగ మెక్కట మేళింబి యి
వేంకటకృష్ణ భూవరుని పేర్లవలర్పఁగఁగల్గె నానిరా
తంతపు తెజ మాకళల భ న్నవలాసిరు లాచి భూతియై.

క. ప్రిరాజిమ లి సవేంకటరుఁ

తామూర్తిన్ద్రుత రిఁజంద్రుఁడొని తాడనఁగా

శ్రీ రాజల వేంకట విభుఁ

తారయ సర్వజ్ఞ మోక్ష యోగి లసిష్ఠేన్

క. ఆ వేంకట పతి భూవిభు

శ్రావణగున మృత ఘటిక భావింపంగఁద

యై వాపర భూందేవత

కైటవంధున్మీ గాఢురె లఖి దలి ర్మన్

క. వేంకటపతి విభు సాధరుఁ

తంత్ర గణపాత్మి వేందిరాంబితమతిని

శృంకల్మరాంకిత భిద్ధుల

9(a) సంకెర్ణుఁ డురామ భక్తి జన పతి యిలరున్

ధరరామ భక్తి నృపకే

ఖర చంద్రుని కిక్కి చంద్రికార్పు రికుముదా

దరణంబు మాని పడెల్తు

త్రురములఁ బూషించు నద్భుతంబుగ నేపు డున్

గి. రామ భాదతి వని నాధర మణుస వంజుఁ

త్రైవంశ్రుర విభు సద్గుణాళుపెల్లి

సారితినిశ్చేష ముగ నేన్మ బూదలంప

శేషునకు నై నజి తావ్యులెదరకున్మ

క. విపరీత వర్తనుని తా

నేపుడును నాత వరార్థము నజరించె రునాత

శ్రీ పసుమరగుల్లంస్వయం శ్రీ

నృపమణి యుగళా స్వరభరణిపతి నమః.

గీ. బ్రలరెనుశ్చందరామక్ష్మమాధి నాథ

వనయ్యుడౌ రామభావత బిచ్చిభారుణేంద్రుఁ

కజీలరాజిన్స. మకుటరత్నంకుచీప

రాజి నీరాజివాం ధ్రువేరాజీరంతు.

మ. ఉరుశిర్సప్రదమనబావబలుఁడౌనుశ్చందరామావాసో

శ్చరీరుసూనుంతగురామభావతబిచ్చిభారుణేంద్రుఁ

ధరవీరావితవావీనీశ్వరసమృద్ధివనావీనీ

స్మరణిగిరియచావష్టేయలమేంద్రమృద్యుభృద్భరణి

నీ. ఆరామభావతపాయకకాయభూపాల

మేళిలక్ష్యదావిమహితశీల

నంభేలా నాథుఁడభిపగన్తేకాశు

కరణిపాణిగ్రహస్మరణాజేంద్ర

ఘనకామక్ష్మవేత్తరామపాయక

యారాజమమలరమ్యవల

గారిఁదత్తధితవిక్రమకర్తులరుణాంబు

పరిభూవకసూర్యిఁబరిధవిల్లు

నజీలగాకాంతరాజతమోపహరణ

కాశ్యతశ్రీకళాపూర్తిసత్వవంద్ర

తతను తులఁగాంచెది గృధ్రుడతనవసన

రాగముల్ల వఱ సఁజూఁజూ కరంబు లగుచు

మ. రఘునాథక్షితి నాథపుంగవుఁడు సాంప్రత్యకజారాజిత

నఘచారిత్రిలఁగాంచె నప్పలమహీనాథాగ్రాణి వేంకటా

ద్రిఘమర్థరామస్మపెంలచంద్రుని శరిత్రీనాథకైంకర

త్తు ఘృణిభుజితపాదపక్షులు భద్రక్షై స్సతీవల్లభుఁ.

ఉ. త్రిమనుషునుండు రామచంద్రుని సేవయందు పెద్ద

వందగభీరుల యీగుకల వద్దీపసంజులఁగాంచెను దృశంబు

బంధుడు మున్మురముచ నశాగ్రాణి నితమయిండు పెద్ద

వందగభీరుల యీగుకల వద్దీపసంజులగ న్నచాత్పునఁ.

క. త్రియరువురలుగల నభిరి

రాయవధూజనభుజంగు ర లంతలనాకాం

తేయత్తు తేయని వితరణ

భీయతుర ఘునాథవిభు నుతింపఁగఁ దరమే.

కం. త్రిమనియనుజుతుసంగుణావి

భూతిందగె రామభద్ర పాయక రాయం

రాతతనిజితరదోప త కాతాసి వినిత్తి

కాతాసి వినిర్పితారి స ముదయఁ దగుల్

సీ. ఏరాజవంశాంధుభూరిత్ర కాశంబు

స కల చ కలిభరన నిత్యంబు

శ్లో॥ ౩౦.

విరాజి చంద్ర సమహితాభ్యుదయంబు

ద్వీజపాపక్షాత్రియా విలసి తంబు

విరాజదే వేంద్రసారవైభవవల

విబుధాళితా మధుగ్ధాక్షిణ్యంబు

విరాజకందర్ప వళి సౌందర్యంబు

జనమానస్తేతమోహనకరంబు

నగుచు విలసిల్లు నతఁడు విప్రప్రతాప

కౌకి కౌలానుకౌకి వాల్మీలస కల

వీరభూపాళి యల రామ భూరుణింద్ర

రామ భూరుణింద్ర పాదపరాకరణంబు

క. బలభద్రస్థ పతిగ నియెను

విలసి త బలభద్ర దానవిత్రిత విజయో

జ్ఞేయః తగు మేకట తరణి

తలనాథుని సరసగుణ వితాన సనాథుని

మ. నర నాథస్తత కీర్తి సాంద్రుడు జగన్మాధుఁడై తేంద్రుఁడు

దరమేష్ట స్థిరయింబె నర్చ మవధూత్తంసంబును భృష్ట నెహ

భ్రరసంకుంభితఁ జంద్రమంబును శుభా దిగ్గిరి ముదఁద

భృరదా రిత్రము లాత్మమో దరససంధానంబు వాఁతం పఁగన్

గ. ప్రాజగ న్నాథ భూపాదంబున గ్ర మహిషి

యల భయ కుల పావనా బారవిజృంభిత

సోజమెలయింగ నుతిగాంచెశ్చర్యియందు.

నత్తసద్గుణ్ణనరసమాంబ,

మోహించి నంతసే ముదముతొంబుతి యెప్పుడు

యైక్కినిల్పుటదెంత జాడ్డతనము

చోవట్టు నాఁడి రారాపున వరునర్థ

మంగి కరిం చుటెసంగతంబు

దయచేసి నంతసే తనపాటివారిఁగా

నన బంచుఁబతి కిరంచెనయి జెంత

త్రేమఁ గైకొనినతఁ ట్టియిని సమ్మెల్ల వలనఁ

జూలఁబుట్ట దెంత సరస కలన

మంచు సిరిసారి గం గ వాక్యంచలాక్షి

నప మనసింపునుఁబుతికి సొల్పానినురాగ

వినయ వింత యాడ జంబులచెక్కిత్తఁ గూర్చు

బిచ్చగుణ భామవంద్ర ముంబాలలావు

క. త్రినభుండు బెగ్గమహాధవుఁ

తనుప మసొబానగరి మనానందితుఁడై

తన యగ్రముహి యిందును

దనుచు వునుద్ధం తరామధరణివుఁగాంచెన్

నీరెండవసతియందుఁ జంతాంతుతొలుఁడొ

గొఱులిరాయత్త ముపమచిని

అట్లు భిరామ భూంపాలుని, నాదంఠ

రామావనినాథరమంబురాజు

గౌరవాల భూవిభును అనిధి బాలము

కుంభావనిండ్రి నమంచయిమని

బలరామనరనాథు భవహారి త్రిని

దశరథరామచంద్రక్షిత్త

ఘనసేన శ్రీకృతలనచే, గాంధీవార

లంఘన గతిజలీలావళిరులుగుము

నమిపసాజ్యస్స వరాస్సవిష్యాది, గానుచు

నఖిలరాజిన్సమూర్థ న్మలయిరి ధరణిః

క. ఈ రాజ సుమలతగ్రాజు,

శ్రీరాజితకీర్తికలననభినుతి, గాంధీ

సారస బంధువతిజ

స్మరుండుద్ధంధ రామజనపతిప్రచిన్న

స. ఆ రాజమెరికి నారాజమెరికి

నాటియెని స్మరకార్యగరిమ

నాహరి నీభర్తావారినిభర్త

యెయె నగారంభిర్నహివగుకాన్తి

నందరాధిపతి యొకకాన్తనమధిక్త కి నాధరాధిపతియె

వరమెన్న సమధిక్త స్థితలన.

నామ వాఙ్మనునకు నామ వాఙ్మనుడేసా

దర్శనంబుఁ గాంబు సౌదామ్యమహిమ
ననుచు నిఖిలం వనినాథుల భినుతింప
యహిత నిజ భుజవిజయ మందర మధి తదిమహ
కులకలకవాక్కి లక్ష్మిఁజేకెనియెనవఁతు
రమణుడందఁ పంయ కఠాయ కారి.

క. ఆరాజ మకరితిననుజుం

తైరా జితేద కది కాన్తు వరిరా యితశ్చ
భార మణియ యశ్చేవి

స్వారుఁడు గూపాలరా య భరణిపుఁడవని
లగాతఱుం ద్రవతులక్రికర తాతల్ల

పుణ్డి వంశాబ్ధి సంప్రాప్త విధుఁడు
శ్రీజగన్నాథ దాత్రీ పాలమూర్తన్

పుంజితృతానైత పుణ్యోషలము
చంద్ర మంబోగర్భసద్ర త్పునిభవ

పతింబ దిష్టార్థ దానర్థ్యరత్న
మవప్త నిఖిలకా త్రిమతాంబ తావర్గ

ఓం ద విశ్విం ద నా విం రయం దు

మిత్రుఱుం ద్రవ త విజి నామేయ భాగ

శేయ ప్తయెచ్చ భువన దీపంబునాన

దివ్యతేజఃతు సృపగేయ భీయతుంతు
రమ్యగుణావోరి గాపాలరామకౌరి.

గి. తెలివి గాపాలరామపుభీకృతకా
స హంబుడై యెప్పై దాన బీక్కువిదాన
గా కేళూబ్బుండు సుగుణ రహితకరుండు
(ప్ర) భువనంతుండు వట్టూబ్బురామవిభూతు.

క. అ తనిసే దేహా దయే తు గుణేహ
స్తోమర గుణాదండ రామ నరపతితేజః
ప్రతిబింబా యత జలగుహ
పతిమండల బీక్కుయగుడు (ప్రతిజ్ఞావచనైర్దేహి)

క. కాదండరామనరపతి
సాదరు నుతి యింప దరమే సురకరిదరకా
కావరవిభు నిజ కీర్తివి
భాదీప్త నిరాజ గాపపాత్తివ పం బ్రహ్మ.

క. ఆవిభు మణికి సహవి
రక్తి పుండలి నుతులు గాంబే బాలముకుంద
కైవరూర ములభుజా సు
భావిత నిరవధ్విభూమి భూమామణి యై.

మ. ఏ నిశ క ని పాపింసం హతి సుపర్ణ ద్వివృతే హేమహే
క్షు మారోజుల ముకుంద భూత వరూర నాథ శ్రీకలవిహర్షిమం

తమలా వీరిన గుణస్ఫుర ద్విబుధ వాసానూన తత్త్వప్రశ్న
 ప్రయతాత్మక రూపాన శైవతంత్రగుణి బ్రహ్మప్రభా వయవన్.
 సీ. ఆం ద్ర పు రం ద్రీ కు బా గ్రి వయ క్త్ర వర

తేజ తేజ మ్న యతా భజయూ గాంబి
 యోజాంగ నాల స మర్చితా వి చోతి లాల్లి
 స కేవ కన్యసీరుల తాఁజో క్తాంబి
 లాట వ ద్దరాజీల లాట వీర కలాప
 ధ గ ధ గ

గిం ద్ వా వా వా వా వా వా వా.

అంకాంతి సురరాజ

నానాదంధ బృందమై కామయమిగుల

గాయకాధాత వాగ్జాలవిశేషంబు.

వర్షభవనుల రవి వలలు బులుంద

లలిత శృంగార రస వృష్టి ఫలిత రసిత

విడి మనోరథన స్త్రోభి వృద్ధి యగును.

ఘనగుణసూక్తి వెలయునవఁ గవిశేషులయలు

9 (౫) విధిచమత్కృతి న వృత్తివేగవారి.

సే త్రిరవిం ద లా దనయను రాగ మొకటి యా

యను రాగ కలన నీయిందే కలచు

కవిశి ముద్దులగుమ్మ కల్పాణిఁ బాడుమా

కల్పాణి నీ వి లాకయై కాదె

నాతి రాని సాగసు కన్త డఁ బాడి నను నీవే

కన్త డపెయనన్ గాక సతుల

బాల పతి యస మేత హావల్లు కి ముటు

మరయనా పతి లాంబ వగు చు బీవే

యన్మ^{చు}విబులంఠని బులుపరాంతాడుకానుమా
 సరస సంగీత ములంబాఠి సకలబంధ
 రతులంబుండిన గరిఁజూర్పురతులమతులం
 జార సాంవర్షవస తులువారసతులు.

సీ. అలరుమస్లికల వంఠలుగూర్చుమా యెవ
 నబుత్తై న మాపురమ్మయంగలవ
 బనర న ధ్వుడు పుష్ప యొంగమండు నాకామ్మ
 విటపకాల్గూరితవృత్తికై
 సుమకేదంబువిలాసమమరంగగూర్చువే
 యర యజాతులపేరొత్తెఱిగిజాణ
 సతియ పల్లవసంతతికి మలుంగోటికే
 యిది కందు బగలింతి యనూరుమరాఠ
 ననుచుననురాంగ యెక్కులపేలునయచుంఠ
 నతితరామోదసు మనంబులవ్వుకానుచు
 ననుపుకాంత్రుగలంతురచ్చనువవరాన
 చాతురినిబుష్పలావికాజాతులమాట
 సీ. పెరియాలకువమలు విలువెంతయనివల్ల
 నవి నీకుగానగనాళి కలవిగావు
 యాలపండికికాయజాలంబుమందవేరి
 వోడె పంఠనువుగాదిచ్చుగింపు

స కి తెల్పుమాకు నీ స వరకార మ దినీ కు.

బలుమలు బేరం పు విలు వేద్య
అ తి వరొనివా బే రం యి పంకితా శంధి

మెక్కమా బే జి గింపు మెక్కత నగు
నను చు ర స గర్భ యుక్తుల సెనసి తనిసి
మ నసి జొరుత్త యిత్త సమ్మ యు వైన
విటుల కిటు ల పొరు యుల్లు బ్రహ్మ మఁ జే లుగ
సరస ఫలదాంగ నల కూర్చి జరగు వీట.

మ. బివనీనాద్ధ ముతా నమ్మె వన విహంగాళి పలత్తుక సం
కులరా వంబు మృదంగ ఘోష గతి యై క్రొంచి న్నరాళిగు త
బులు తాళక్రి లియై బెలంగఁ బురివో బుంఁదొంతు లడికావి గా
పులగా నంబ లరణిరసార్థ సుమనంబున గాల్చి ఘోషావళిబ్
నో వరరూప పుస్తా గ వా రకాంతో జులు

వి తతపల్ల వరా గవి లన వ వలులు
సే త్పు ప్పు వత్తొత్త సా లన న్న తా గ్రంబు
లజ్జిల జ్జిజౌ ఘు వివర తలన
రా జిత క న క వి య్లా జిత వీ ధులు
లత కూనల కళం విలాస పటిమ
మధుర స్తవ రాజ్యైష్ట మొనవ కుల్లు ములు
సరసులసు మహిత సారసరణి

వీరవరుల ప్రకాశంబు ములుగుంఠ
తత్పురస్థల సద్భూతి దనరి యుచు
నందనములేతి సుమనాభినందనంబు
బాలపల్లవ మంజులగాపవనమలరు.

క. ఏ తాదృశసుగుణగణ
స్థితానిత రానుభాగ్నీయరసాంభాగ్నీ
శ్రీ తత్తాదృశమహిమం
స్వీతంబగు పురవరమున క్రొత్తరుంఠగుమన
స్థితనబిత్రి మణిచర తతకాంతివసరంబు

శత్రుబాధసూక్ష్మక్రిసంభ్రమింపఁ

దనయురస దృపద్యాపతి మైత్రీగ

సంబంధురైరావతి స్ఫురణ గాంగ
దనయనుగ్రహ వశైరాత్మతటాన్వృష్ట
వరకృపారసముజ్జీవనము గాంగ

నలరుసుజనాంతరంగన వింతువారి

సారరూఢంబువైనట్టి కారికలను
లతలనోడిల్లి ధరిసమున్న ముగూర్చి

రమణాఽజెన్మాండే హరిభువనవేతిభవమున

మక్రియినిమంఠ వహసి తాదృశ చక్రియంఢే జగదాభిప్రయై
సతతానందబాహ్యుండే వెలయునెస న్నాత్మంఢే భవనీక

శ్చి తులానంత విలాస మూర్త్యధృతిచిత్రభూమికాదూరం
 నతతాష్ట్రోదకరూపకాద్భుత సమవృద్ధామికాదూరం
 క. ఆపు మహిష

రావర విజృంభ ముద్రయ నభూసిద్ధి
 దీప కళాంతర బిషి

దీప ముద్ర యి బలిని జాత్తు దేవరిలంగే
 ని. పినిరంజనుదాన భీనుఁజైసుకా సత్వ

ముఖగుణపు త్తలమొహంబే బ్రి
 నేకాంతువరి యింబి పోలనా త్తగ్నిజా
 వంకార సహితుఁడొనట్లుచేసె

నేబోవరాగుణాఁ బావి నాదీంపుదు

యొగికి సుమ నాని నురాగుఁజేసె
 నోయొత్తు నా త్తొప పి తుఁజేసి ముగ్ధత

దన జీవుఁడతడై యొవనరఁజేసె
 నతని ననపాయ వృత్తిచే ననుసరించి

వివిధరూపాను గుణరూప జీవననక్తి
 నమిప కాంతానురక్తిచే నతి కయింబె
 జారుకల్పిణి రుక్మిణీకీరవాణి.

ఉ. - సీరమణియి దారమణి యింబదుదార మణిప్రభాణి
 ద్భార కి రొగ్ధవంతుర బహుమంతయిఁ జిత్రాక్షికి

డొరస లూల మానసతడొ పవిజాతిలతొపగుంహం మం
 తారలతాంత సారముల తావుల లేవలు నింబు తావుల్
 బ. ఎలమివి బర్లు రాజ సుత నోడలనోడల మల్లికాలతా
 వవితమనాజ్ఞుఁ డింతులనవారి త వారి తనత్పరెంతరా
 విలిసి మరుత్తి కారములు వవనవవనవ్రొత్త వంబుల
 గలిసి మొలంగ కారి రతి తం దోజ తు దోజ తాంతరంగుడై.
 మునిరొత్తము) ఘనసాహిత్యనిజాననానజతవేల్చి జ్యోతికంజైన న
 దనధారాధర రా బరాబుదహి రాజ్ఞుబ్ధు రేక నివారవ
 రనితాయాయత కీర్తి కీర్తి తజగతాత్మచాఖిలంబుది సా
 యనబారిత్తరస జ్ఞ సజ్జ జన ని ప్రశీ వింతాన్తానకా!
 క. సురుమా యుతిలు దరావలు

స్ఫురణ మవేమసి తవిమతభూవరతేజః
 భరకరమంతలప్రతిభా
 పరిశోభిత నిత్యసహజ పాంతి ధీనిధి!
 క. రుస్రమగ్ధానతనూభవ
 మస్త్రకబవి పూర్ణికాత్మ మహిత ఘనతే
 నిస్రల సువి ని సుని
 ర్నై కాంత నిధి రాజ రాజై క్షీర్ణి.

మాలిని. విభవజిత సురేంద్రుని శ్రీ తొదార్దసాంధ్య
 కృతవళివసుమేధా తావ్యతత్త్వ ప్రజాకా

⑥ భూమణిప రివంజ్యా పండి తౌ ఘోషానినంబాల్
 శుభచరి తతలంపం సూర్యవంశత్రోజీవా.

గ దనము:

ఇది శ్రీ లకవర సుమనాశిరి జ్ఞామ రామ చంద్రవర
 యౌరవింద మరందానాచ్చిద న స మంసాదిత నిరవధ్నసంశ్చి
 తిత్తర స విభూనిత త వి తాతిరేత రేక వల్లి సూర్యనారా

య నిత సూచ్య స కలవిధ్న త్తవి చనాసునిహ

స నాథ నామనాథ ప్రణీతంబు యన

రత్నవతిపరి యాంబుధాన

మ వాప్రసాదంబు

నంభాళికి.

యాచా

న

య

అ

రుత్నవతిపరిణయము

ద్వితీయః కాండః

క. శ్రీభావకలావతి

శౌంభుతవసుధాపాదాన సుఖలాలనానా

లాభినవభావభవసు

పాతాననాపాదానాపాదానానానా.

వ. అవధరింపుము ప్రద్యుమానభూషణకథాసుధారస
ప్రసూతవరాధుర్యనుసృతతెనుండగు సూతుండుకా
నకాద్యభిలమునివరులకెఱింగించినతె అంగుననవెల్లం
డవకులమండనుండగు పరిక్షిన్నవం మండలాన్నిండలు
ఈనకుకుకయోగిండ్రింఁజేయు

గీ. అంతనయ్యాదిపురుషునిజాంతమైన
యొత్తుభావతేజమిలనభివృత్తమగును
భువనమోహకతలొవిభూతిమెలయ
రుత్తిణికాంతగర్భసంరూఢినలకె.

గీ. తమ్మిమోమువారితె తకుకగునెలరాతి
పలకచెక్కులంతలుయవలరా
రుమలతేవైకార్యరూఢులకానసాగె
శ్యామకైకనెలమసలగానపుడు.

క. తనుంగవ వి ప్పలురాలెను

జనుంగవతా కలింతలవి సంధితే వెలమున్.

నునుటెట్ల ముఱచెత్తెత్తులు

మనసిజ ముకురాజ్జరమ్మను వింపు వనింపెన్.

క. ఆచనుంగవకుఁబయొక్కర

వంచతూ యొగముల ర వచ్చి ప్తంబుగు త

మూచతయూచుతమేచత

మూచుత కురంగ నయనకంఠము ముఱచెన్

క. కనకప్రభుగవిగిన సతి

తనువంతటచెట్ల ముఱచెత్తెత్తులు

దనకునితి పంసంగ దనిచెట్

తెననన్ రుత్తిణి నటవయిన వెమి జనించెన్.

కా. ప్పెరుట్టు నాగని వాసలు స కలట్టుం దప్పింతరతాస్థలా

విరట్టు వప్రభి మంతు నిండుకాని యిచ్చేళన్ బింబుంపడై

దట్టిగట్టుము దాచెదిచ్చి మణి సందర్శింతురా కన్దుర

త్తిరట్టు ప్పెరుట్టు కాంచనాంబు తరంతే నామ్మ సంతాబ్బయ్యె.

కే. పొదట్టు నిండినంత పరిపూర్ణమైన వంతు వానిచ్చి

స్పృహ నాథ పూర్ణతన వత్తివా ముంక తెజమండుగా

నిట్టివిజ్ఞాన కల్పకల తాంతని రంతరవృద్ధినియన

మృత్తియటలు గాంతి నవమోహనరూప కళావిజ్ఞాన.

చ. బ్ర ల జ డి నాంకి వా డేడు ముదాకలు స ద్విజ రాజ సూక్తి వి
 చ్చుల వి డి నుల్ల సన్న్వే డిగ నూరిఁ ద మంబు జ గంబు నంబుల్లి
 గ విగెను నీర జ స్థి తితిఁ గాంచి పరంపర ము జెరుత్తి లో
 జులి ట్లు డిట్టె సరాతన వ పంచ శరార్చ మ వేదాం ద యంబునో.

వ. త త్సమ యంబున నా సాధి న స్త్ర చ్చరాగ ద్భు న్న నానారా
 జాన్స గణా మ లోమ య మ కుట కటకత్రోయలలో డి భూ
 డు లా పర స్పర సంఘట నా త్తటంకార స ముద్భు బకరణి
 లి ఘటా ఘంట కాక్రొంకారంబులు న జీ ల దిత్తు తుని ర్థ జాన వ
 లు హం మర్థ క ప్ర వయజి వాద్య భృని సక్ష్మి జ్జే రీఖాంకారం
 బు నుం దత్త్ర తిక్ష్ణ మిళిత నారా యణ శింఠ వి శింఠ దేవ కుం
 దు బిచ్చా వీనంబుల నూ నంబు గాభూన భూత రాజంబునో
 భూయ కేళి మోతి యల మండ నం భూజ వజ్రా క్షుండు పు త్ర
 త్సవనం దంబుం తరం గంబునం శరంగిణంబై యంపొంద గవి
 వంది మాగధ వేద్యో క్షుం దయలుబ్ధా న మందూ తురి సందడి.
 జెంది యుండ నండులం నాందలు వ స ర స్ఫురిత దై వజ్ఞ తాను
 గు లా భాష లంబుల క్రిత తాష లంబులుగా వింపం గలంబు.

సె. ధర్మ భావ ము మా డఁ దగి యుండె నపుడున

రాజ్య శ్రతి సుమనః ప్ర సన్న మగుచు

దను భూ వ మ జ రాగ ద త ను జగ న్నా హ

నాకార మ పొ మ వి ష్వా జి దనరె.

స్మర భావ మృక్తింప మహి వసత్త్వము మఱు

(బ్ర) వి భావి రతి మసొం రంజనంబు

వి(త్ర) మభావంబు వి పుల లోల ర్హిత

నే కలూ కాళి జ యం కళంబు

నిట్లు భావంబుల న్నియె నెంచి మాత

భా తి గ ను పట్టి లలిత శుభా శ్రీహంబు

లగు చూడ గా కున్ద నా ది నా రా యణాంశ

భావత దీపించు ఘన తర భా గ్గమెట్లు

క. త్రినవిని సిం తాపంబున

గ న దంబర దివ్య రత్న కాంచన వ

స్మ నికర ములు గురియిం పుమం

ద నిడెను హరి నిఖిల విప్ర భక్తుల నేల్ల

మత్తకాతి:- అంత నంది పురంబు నందు ననంత వా క్తము మాత్ర

సంతసింబిరి తాంపం జేరి నిశాంత మధ్య గరుత్తి లోక

గాంత కలతి యింత మధ్య నికలయవంత కుమారుని

ప్రేంప యెంత ముందులు బుల్లులు నిలువలంబులు పేడ

క. జలక ములా రిచి బాటున

కలిసి కులలు యక్క వైదల న య్యిరుగడల్

బలుకాపి ది హంపింహ కు

మెరి కు వలం దెవిడి నిర్లమించి న ముదల్

శా. డే భీష్మబలి వాతర ప్రేతి ముఁద్ర భృమ్రాక్షిని నాల్గులున్.

సమైక్యజాత కి వేడ్డ బానలకి బాసంత్యత్తు పూర్వం గురే
తద్యోగాత్మ నవీన విధి వారు కు కందర్పుండ వీరంబు దు
ష్ట దేవ్యాగంబున శంఖ రాక్షస ను జుండుంకొని మాయాగళి.

శీవురిత మంచులు మంచనపు వృక్షాశి

యె. శ్రీనివాస న్యగురువు చునుండి నిదుర

సంధి లంగ గన్మ మోర్చిన సంమః జూచి

శిశువుఁ గాని పోయె బల రాశిఁ జేయి వేసె.

క. వననిధిఁ బాలు నిలుడవై

చినిజ మనంబల రఁబురికి సిరిమెల యుగ నే

పునఁజ నియెను దమయనుచరు

ల మమతి తాఁ గూట వశంబరా సురుడంత.

క. మను మనియిపు రంభానిధి

మనుమనిత నవారి నడుమ మన్దనని

మనుమనిపై రుక్మిణి యా

మనుమనికిత మాననిని మన మలరంగ.

డి. అంతట నాత్మమీన మనురాని కుమారు నిమాయ డుబుదా

సంతత తద్వజ్రబ గుండ జాతురి మఱి వ్రవర్ణ మాననై

జాంతర వృత్తిఁ దెచ్చి యుత్రియంగ బళింపఁ దీయి నుడ్డిగా

సంతయఁ గూటరంబు ననవోన వలకై వడి నాల్గులుండు గడి.

చ. అదన గుని ప్పుటేగిన నటంబులకప్పుర వలాయమానువై
 గాదగాని గాలమున వలలు కాడ్కిగఁ జిక్కివలుంధరించి స
 మ్మదమునఁజెల్చి యార్చునుఁ గ్రమంబునఁ దద్విషయ ప్రభావము
 గదలిరివెంట వారి కిది గ్రక్కవనంబురువోలి జాలరయ్యి.

క. చనితని మనమలరారగ

ఘనతరతల్లాలమూలకలు నాలాల

త్రనదనిమిష సంఘటి కట్ట

ననువెరాదింపుచును జూచ్చురుఱుక్తిగానన్.
 ని. సారీ విచిత్రమవరలనోచునుమన

సంబంధ గతుతగాంచికాంచి

గాటంబుగాన్చి యుమోమేలి

వలరెత్తియింపంద వైచిత్ర్య

నాపెరుపాంవనమపట్ల మేమోజే

జూచ్చుంబు గాలలఁ జిక్కిరి

యెరుదలుక్కుకాని సంకతిగాని వేటి

చిక్కింబులనువేగఁ జిక్కిరి

వివిధభంగులఁజేరవలవేర్తలర

జెల్చిగునివేరములఁబ్రకంసించుకొనుము

దనివిదీరకేలా లగనికావోజనుము

నామనిగ భువెంటును నప్పురొకట

క. జాలరి యొక్కతు తనఘన

జాలమొలుగ నాడపుగనిన యుషకేతనగ

రచ్చల సయుషకాజముగని

మొలమలపచరించెఁదనకుమొలమలమొలగడి

చ. బలువగుదెలయలుదీరి యుతపగ్గములున్ వలకెలుకాయుల్

కెలుపుగఁ గూర్చి పట్టుకానిసింగపు బాబ్బలు గుబ్బుతిల్లఁగా

సెలమిని గట్టుకొల్చి తమినెంచుచునందలుఁగంపు గరాడుకాం

చలుమియిదోమిరాకొనఁగనచ్చెరువయ్యెడునంచువేపునో

క. అల్లుర పువెడచీనిం

గొబ్బున దార కేయిమోలు గూడెది నారె

రొబ్బయిన శంఖరా సురుఁ

డు బ్బుదఁబాడగను పువెడి రాయిననె ముడి

క. శంఖరుఁడశంఖర పర

ముంబరి కరయి క్తముగను మోద ముతొఁబా

తం బ్బునకించుతి కను పఁగ

లంబుల ముఖులమహాన సాంతరసో ముడి

గి. మది కనుకూల మగుట కైవ్రక్తవిరగ

ముత్తయింపుఁజివ్వగా పలుమొత్తయింబు

కరణిఁగననయ్యె

బాలభాస్వత్ప్రభాకాకూటమంతు

క. రాజాంతఃపుర రాజ

తతి జాననవిభురేలమి రతిచేతికినా
రాజీవగర్భసంభవు
రాజీవదళాయితాక్షురాజకుమార్యే.

క. త్రిసమయంబుననారదుఁ

తాసరసిజాయితాక్షి తజ్జ్వలనివా
గ్తానాకల్పివయఁదెలుపవి
కంసమునంబ్రహ్మభిజ్ఞగానియునియే.

క. వాలాక్షునినిబలాక్ష

జ్యోతిరానామపవిత్రవయఁకుజనవృద్ధాం
ద్యోవితనిజశీలాశతి
వంశజగజ్జ్వయమయఁగానుమానతిచిత్రవయఁ.

స. బ్రహ్మదిసురలునిజ్ఞురముదజ్ఞురసేయఁ

జాయెనేష్టనితక్షువయఁదాలు
వరమానినీచినసాక్షింతకారిన్సముఖీ
మృదువుగావింపునోమోక్షభార
వాతాంబుపర్ణాసుతైవపంజానరింబు
ధన్వవేద్యపుదాసజనులు

సరసమానసరరాధసంతప్తపరునకు

మహానీయములమేమాన్వహిత

మట్టి జగదేక వీరవివరయతైన
మహితతరమూర్తినిశ్చరమస్త్రధుంత
రుత్రిణిగర్భపంపెత్తప్తరూఢిమెలు య
నభినవ సూక్తినిబ్బలుడైజనింబె.

క. తన కేటాలుని వలన

మనరాదని మేర దెలిసి మా యలా పరుడై
వననిధి నసురుడు పడవై
చిన మిన మువలన నీకు జేతా నగతిగె

గీ. బ్రహ్మరూపనబ్బులప్రభు బిడ్డ రూఢ
నిజ మనలా హార భావ జప్త హ కవత
హర్షపులకం కి హంగ యై యలరె దరిజ
లావనీక జకృత యై తీవె కరణి.

ప. ఈ గతి నారదాన వదేశంబున నబ్బులకు నిజ మనోహ
రుగారె యింది మునుదా మా యావతీ సంజ్ఞ సేద
దాగ మన కాంక్షిణి యై యుండులు తిత్తిని యై
బూపె శంబ రాసు మఱి బడసి యిబ్బలునిం బూపింప న
తండు శీఘ్రకాలంబున నారూఢ యై వసుంధ్ర ధ్రువంబినా
నంద తర వీలార సని ప్పించంబుల సుంద రీజ న సుందర
బృం దంబులదెందంబుల మందంబుగా నందంబునంబు
న.

౪. వదనమునందుఁజుచును దారిజముల్చికిలీ'వయ్యింబుల
 సదయని లోక్షణంబుల నుసంతసవెలుపువసంతుఁడత్తులీ
 సకుపవనాంతరంబులను సంగతిఁగూర్చి మనోహరాకృతి
 మదనుఁడుదేజరిల్లె రతిమానసవీధిని గోర్చెల్లారఁగన్.

౫. బిరవిరవరి స్మిలితముగు చిత్తము బల్లు దనయునాదవే
 త్తరతి సమంచి తొత్తుకు బకాంచన కుంభాయుగయుగభయి
 స్ఫురసిని ముంచి పూర్ణరసవంగులచేనబ్బి పునాతియొ
 పరతప హించెనంత ని బల్లార్తు తనూవిలస వైన శ్లోచి.

ఉ. చూపులకెంతయొడవౌదయ సూచనమోహనవీలదెట్లు
 గాపులలంకరించి నవతాముల విగ్రహమహారాజైర్చి ను
 జ్జపితపుత్రిచేరని తటియ ముఖొందుమనాజ్ఞాభాసుశా
 రూపి తనిత్రిమేషగతి రూఢిగనందెనుపర్చినాత్మం

సీ. వదనాంబుజంబుపై వతివిందుచూడులు

మదవిజందంబువై మఱియకుండు

జిలున వృద్ధివై నైలఁబోర్చినకన్యలు

నైచకూరంబువై తిరుగకుండు
 లావణ్యసరసి నాలంబుంబుదృష్టులు

వస్త్రయోతలువస్త్రే వాడకుండు

(బి)మనిజానమోత్రియూజెందువీక్షలు

వరమింజినంబువై వదలకుండు

ని టులచర విప్రయక్త సంఘటితకాంత
మోహం కలగనాస్తి సూరసోహా వాయోన
రతి కిల దమిమించి జిని యించె తమలుపైని
బ్రథమ దశ యైన దృష్టుంగభావమపుడు.

ఉ. అంతట నాశ్రయాఁడు వితచాంబుజులు నమనకౌత నున్
మంతన మన్ని యంబున నమందవి మోహము నిల్చితెకటా
కాంత ముఁజేర్చి మానస భారం నలసాంతికి పాంశుఁజేం భూ
స్థాంత మునం భూజాలపై గలుంచి యతండ వితార ప్రభుగో

చ. జనని యిదేమి వింత తను జాతుఁడనెతని ప్రేమ యుంబిత
పని కి వకించుటెట్లు ద గుఱబాప ము గాదె యిటంచు బ్రాన్ద
వినిరతి పరైనా భువన విక్రమ హావం నతా భురీణసే
జననిని గంను నీవు తను జాతుఁడనెతని మంచు దెట్లుగో

క. అనవుడునా తనుజాతత

జనని విగాకుంట నీవు తను నెభువిస్తే
ననిశము న విశాఖావం

తెనయ క నటు యంతనెచ్చునె యెందైనదీ.

ఉ నాపుడుఁ బరైనారతి యన న్నసమానమసౌజ్ఞసంపదన్
నివల మన్న భుండవ బినించితి విట్లు వి దర్శరాత్నుతా
పావనగర్భసేమ నిమలాయుయ నీపుగప స్థనైతి నే
గేవల వృత్తి నీగుఁత్ర యగేహి నినై నరతి న్నాహారా

సి. శ్రీవేంకట సయ్యై శూరిమోహి తుజేయ

దేవతామృతం దేజిరిన్ది

యద తస మాధిత స్థితి సమాధిగతి ష్టు

త్రైతయో విష మాం బకాబ్జితరయ

నాత్మై కరూధిత హం కృతి మేలుంగ

సుమ నః త్రైకాంతవయ నానిది యవని

వా లాన బిజ్జెల జిన్నే కృతుండై

భువనమసోభవ సూర్యై నేగం

నుంజి వంత నమాం గల్గు మేలందకుంత

మహివతర మూర్తి యో సర్వ మంగళై

కరుణానైషన్ ద్భవ గానిగ తరమునాంజి

వారిణవ చిన్నై నంత నయ్యై మరమొని

క. వీలాగృహేత విగ్రహం

తాలక్ష్మీతమణుడెల మియొనవకులమున్

మేలుగనాంజి బగత్పరి

పొలకుఁత్రయైన్పు యాతని భవార్చింక మునన్.

క. వృత్తైత రరూప గరిమన్

బ్రహ్మవ్యంత్రై విదర్భపతి తన్నకయం

దుర్భల్లలజనింబుమ

హేలాధమగతిమేలు యనిన్పు నాంబునాటయన్

3. త్రిని నాకు ప దేశించిన

విని శంఖరు నిండు నుంచి బీనితి నీచే

మానన వలుగా నుండుటనే

గనూ నాని భవదాగ వంబుఁ గాంక్షించి మదిన్.

మ. ఘనమా యాంప రుఁడే శురాత్ముఁడు ని నుంగల్లు విదీభర్త క
పున వలుంజేసిన వాటిగా ననాళ్ల కులూబా లీన గర్భాంతరం
బున నున్నంత యిదృచ్ఛ భీవరులు స మ్రోదంబు నలుట్టి పే
చ్చిన నా సా మ్మ గుట్టె లిబ్బించి తో వ యత్త్ర పూర్ణఁ గాఁజేసి యో

వ. త్రిని పవిత్రమూ యూవతి స కల జగ స్రోహ నా కారుండైన మ
నా వారుని స మర నూతన వాసా వంసుని గా నాన రిణి నిఖిల
శత్రు వి నాకిని యైన మాయా విభ్ర నను దేశించిన.

మ. అ తఁడ వర్తూ య ననుగ్రహించి తతి తావాం గార యడై విగ్రహ
స్థితి స త్పత్ర భువిష్టుండై నమర జత్ర కంఠుడై సంభూ తా
గ్ర స మసంభార్య సమాంబ గుండనయి పంఠంబు లిర క్షేర్చ వయ
వా తిసె యోబ ర మాత్ముఁడ యైనాత్ర పంబాజ్ఞ ర్భక్త కలత పూర్త
డే ఓరిని కా బరాధమ మహాదాని నీచర వైచింతినీ

ఘోర రణాబ్ధి లానూలక గ్రవేల్ల కర మ్మని ముమ్మరించివే
జ్జోరిన శంఖరుండు దరి కేఘ్రుమ యుగ్ర గదాగ్ర వంస్తుండై
భూరిస మీర యుండ బల ముంబుత మాదు నెదిల్చి యొప్పునున్.

౪. గద త్రుమి యుంబుడై వసతిగా ధ బలార్ధ్య గదా గ్ర ఖాత్మజం

ఉదిగదియంగ నీత మునియ్యిర గొట్టి తృతాశుభాభావ కృ
ద్భి మర ముఁజూలు నాత్మగద (త్రిప్తి) నిశంసర నాథువైవ వాఁ
రుదిరి మయోపదిష్ట తద నాత్మిక చుద్దయి వైవ్రమా యుఁ

క. పెళపెళ నాల్పురుచళముగు

ప్రళయంబ్ర) ముఁజూలే మింటఁబల్పురుభారా

మిళదురు శరమంబు గురిసిన

నని నాల్పు తనూజుఁడవ నాల్గి యుఁడె.

మ. త్రిమాయంప వా నాత్మికప్రీతి వహాయాన్వేష్ట యుండుమరు
ద్గురువేలారత ద విఘ్నార్థ చర్మవపయోగంబొకటి జ్ఞంబియి బ
ర్మరితాకార వికారుఁ గాఁజూదువ నార క్షేప్రబంధుఁడనినా
త్మరదృష్టి పికాయగు వ్యోతముఖం తారాగు వా యొవిధి.

క. పన్యగఁదను నాప్యించిన

పెన్యని కుమరుండు నిశితవిక్షింపజే

నన్యితఁజూచి యుగఁవేడి ను

సన్యతప యుజావయకౌభాసంజూజితాదై-

వ. ముఱియ నాశంబురుండుదన కాంబరి మఠత్ర మహింపు నఱి
దహన గ గణాన్న నేతవిధ మా యొవి వార ప్రవార మ
యో దిగ్రవృత్తి నెట్లు కాని తన్మంజుట్టు ముట్టుకాని బట్టు
మండుట్టు పద తపెన్యన పట్టి డిట్టు తనంబునంబట్టు సపరి
ఘంకులు గొట్టితె తల్పురుగుంధ విన సముత్తంఁగంబుదాదా

కుండవీళ్ళు తాదాంధ నిర్ముక్తప్రపంచ కాండంబులు మేలు
నిండించిన.

మ. రణనానా విధ విత్రేమత్రమ యుడం త్రవ్యమండల్సుగ్రహ
క్షేణుడై దర్పవెలుర్చు శక్తినపుడక్రంద ర్చుష్టవేగభీ
షణ శేఖరస్త్రిగిరింప వాని నడుమనీసంరంభమేపారవా
రణమందింపె నతండు దారుణ సమగ్ర పౌఢభూకౌవంత

మ. కిసుకని కౌటుండగ్గరితఁగెల మవళగద పూనిడాయన
వైనరుహ నేత్ర సూతి ద వవవిత్తి మహాగ్రాగ్రికిమాన వుజ్జ్వల
ర్భుననిశి తానెన య్యి సురు కంఠమగ్నింపకిరంబు వాతేనం
తను దనుజారి వృష్ట సుమనస్థితభ్రుంగ సవరాణ పాతశ్లే

గి. కంబ రాసురు వరంబుంచి పంభ్రమమయన
సంగరంగణ రంగామ పంగినటన
భంగిరంబుంబు మరుని యుపాంతమనకు
లవిత గతి వచ్చె రతిచియి రక్తింబుగాలి.

మ. సతమస్త్రప్రపంచ ప్రభావ విగళ మై తన్నీగ్రాతాత్తరా
యతేధూరా హంవ రాత్రికా లవరమంత్రేనంతజేంత
న్మహాద్ధత దూహంపరమూర్తి వాయు జగమన్వీతం బుగింబున
రతి యుగి గూరిమియాయు పంచె వపురామి క్షుప్తాస్పృహనీ

డి. అంత అనన్యభూమిల తాంత ధనుర్ధరు తాదావేగన
త్వీంత మునంతరిక్షేగతి ద్వాపరగుంబనుదేరనేన్ముది

సంతసమొందితాశ్శగననూ కిణి యై నిజనాథుబావయి
 గ్నాంతరసిమూజ్యేష్ఠీశనగరాఖ్యమఖంబుగనుద్గమియినీ
 మ. రతికాంతాలతి కాంతబాణులు వియోజ్ఞాంతివిజృంభింబా
 నతి విశతిమమయినచిత్రగమనం బాశ్చర్యమండింపగా
 తతాత్రోదవిమానసారణులు తత్సంభాననార్థదర్శ
 జితగానెంబరికాంత మాతము ప్రియాలంబాననన్తానన్తై
 శా. కాంసాన్వంబితశంబరంతు సుమనఃకంఠుడోలు విస్ఫుర
 ప్తంచైతస్సమహృషభీషితతి మజ్జ్యైశా న్దీక్షాప్తపుత
 సంబారాస్పదతి వృషితుగృహంగాజితేతికృతందబూ
 గాంచత్తాత్రసరత్పుతాగణ సమున్నతగర్భగర్భిరకణి

క. కనిసతియొనని మిషై

తనూ రనెగనుగాంబెదాలతాదకపశ్రమం

ఋనచజిపాశ్శాన్తి స్ఫుర

దమదృత గాంగే యి కుంభ హరిపురలక్ష్మి

ఉ. కేళిని జూతతే పురినికేతన శాపహింసాబ్ధియాంశుమా

బ్ధులన తాళతల్పములు పంగత సాధవల్ల తేసికెన మ

న్మృతిత లాగూ గృష్టపునునింగని యాత్మపరినివర్తము

ల విలాసవస్త్రేలు యితేసిపెలుంగుల భంగిరంగుల

క. అని యాకాని యాడుముమదనుం

ర నుప మగతి నభము తాదవ వలన హరిపురములు

గనుఁ గాను వారి కనుఁగ వ

కనుమోదంబుచవ తిగియెనంగనఁజూరే

1 ని. జగ వీది దృష్టై వశంబునఁ జినుదెంబు
గిరిజాసవం యలుఁదొగిరిఁజుఁదొక్క

3 తనరాక కు పొప్పుగు వనరాశిఁగనవచ్చు
ఝంపిఁజొయలుపహిమరయియెత్తె

4 తనవల వారికిని నగదెల్ప మెలుఁదాచ్చి
రతి తొడ నెఱేంచునవనుఁదొక్క

2 అమర సంపద తెల్లనల రించువారిఁ గాల్చి
కలుతొడ నెఱేంచు వత్తుఁదొక్క

3 నుచు నిజురూప చర్మ నాధ్విజ్ఞితలు
కలి మత్తై పొర జినము లుత్తై కలఁజెంద
నాత్మ తనుకొంటినభిమెల్ల నల ముకానంగ
వెలఁది తొడుత మదనుఁ దప్పొకనలరె.

మ. ఉదయి యును మరలకౌతుకయ స దాఁచి పుత్రదాన్యుదా
స్థదమా ధీరస సంగ సన్నధుకలిపారంపరవిస్ఫుర
ప్రదనాస్సేందు మనోజ్ఞ హలహరినిర్మగ్నయలజ్జితైవ
మదనాగాధిప యానలుదలు మదిన్మందేరరానంకువై.

క. మును పతి మన్మథుఁడనుయను
వినుట యె మనమె న్నఁడెనవీక్షియటవె

దనుషముగతి సతఁదితఁడై

వెలునయిక ముఱిగలరె సాటివయల్లు కముల్

క. అనుమను నిజిల వచ్చిర

స నితఁతర వీరితలనసంప్రమయివద

ర్శనకై మనమున నిచ్చెర

దనరె గనుం గానఁగ నప్రేతు వద్దయివెళ్లె

క. మెలుకెరి మెలుగునుజాయని

జెల ద ముచందాన మయిరు సతియార సిరి

గలకలన గుత్తలకం తులు

గల రత నప్రంగున మెడత దతయవెనెడి

మ. తనదం డః పుర వీర జాక్షు కెల్మి గాఁతా నమెవంబుగా

జనుదొలన్మవ మన్మథుండయినయిం చందతిస నుంజూయి

వ్వన జాక్షుం డని నె మ్మడిలివ వజ్రావయో ప్పగంజెర్లన

య్యిననందంద నడ గుయిదెలుఁ గుపామందః శాంపనబుల్

క. వారి యగు నుండయు తాండలు

వారి గాండ నల్మత్తుణంబు లరయిమఁగనుఁగొం

దులు గాండలుం పడఁతుకం

ప్పెరుప్పెందును నపుడు మరునిబెలువంబునకు

చ. తేనుఁగవ చెంగవింప నచి తేమక వేలఁదదీయి వెచ్చి

గనివారిచంద మనులకుఁ గలుఁగ నేరదు వనియిందము

గ న హరి యె యిగ్గఁ హరికి నంధనుడై తగుఁగాని వేఱొకఁ.
 తనఁ చగదంబు రుక్మిణియె నచ్చుతముం బ్రమనంబునాంబులు
 మ. తన యు బాసి ననాఁడునుం ది యెక వాక్తావేళ వింతైనవే
 తన యంబు స్మరిఁ గుండుఁజేసె విధి యొం వావానిలావచ్చిరె
 బిని రూపింపఁగ నెందుఁగా ననయతింగ న్నట్టు నీధిన్పునం
 దుని తండ్రి వృఁతా తాతయెంబు మదిఁజేందఁగ నంక బాంబెవఁడఁ.

క. హరియె నుదానంబు వేతె
 నరుదంబు నెఱుగ నట్టు లబ్ధి నవ మదనున్
 నిరుప మ వీలాసదనున్
 దరవంసి వేస్వర వదనాఁడా ర్థావనంబున్.

ట. నారద మొని వచ్చి వదనంబు నసుందర మందవరసమిం
 పారఁగళం నిధిఁ దిరిఁప వరయెని మన్మథుఁగాంబు రుక్మిణి
 సారస గంధికిఁ హరికి బున్మము కంబురకృత్సహాదిగా
 జారు వాక్తాత్మ ల్దే బిషస మృదబాష్పవలంతురింపఁగన్

ఠ. తా మరునిఁగొంగి లెంబుతాని కంఠి మిరుక్మిణి యాత్మవిగ్రహం
 పమమహానీయ మూర్తి యుఁగృహవన మృతగు ముష్టాణాఁడఁ
 నమృత తలలంబు నమసంగఁబ్ర యింబుగాన రిందెదెవే

ఐ. ముఖ సరేరా బువేత్రలు నపార ముదంబు నగారవింపఁగన్

ఇ. అరుగఁ బమ్మలపై జారు నాత్మజవ్రసి
 నెగిరి బను బెక్కిఁ గృష్ణుఁడు భంఠమేలు.

జౌరుజంకారమహిమవిస్తారకలన
నాత్మసారూప్యముజ్జ్వలమృతేలంగ.

సీ.బి.రామసావర్తి ప్రవసుభి యాదవవరు

లత్యాదరసాద్భుత్తినలరంజిత
సాంబూది సోదరులంబరమప్రితి

సారవంబుపౌరగారవింప
పౌరాంగనాదాస్త్రసారసవిక్షిప్త
పైత్తితాస్త్రతవలూసక్తిగొనును
నారదముఖవేదినా యకాశీగోద

సంజానానములునునానంగమేంది
నందనందన నందనుండించురత్న
మందితామందనుందరబృందమిత
మగుచువిలసిల్లుచుననుదాల్చింతకలక
జిలబుసదనాని వాసమునరత్నలంప.

3. తారూకుంశనియెచ్చింగును

నెరతెగనిప్రేమాదవాక్కినిచునుసిరులు
దరబతునునంతెరుక్తిచి

కరత్రుతనునబునుతింపబూనానాతియె.

గీ. తల్లిదత్తులయల్లుమునముదనము

తేందియానందవందజాతితములగును

రంజితాదీనామసహితాబ్ధిరామహారం

తేంపు ఘంటికంపంపు ఘంటికంపంపు

క. సిరి యెరుక్కోరి యనునాడు

సిరియోలుయొక్క ఘంటికంపంపు

కరణితి ఘంటికంపంపు

తరమెనుచి యింప వారి ధన్యతలవనో

క. అనవిని మునిరా ఘంటికంపంపు

గనిమనమలరా రోల బలికెత్తె గమలాక్షవనూ

ఘంటికంపంపు తరణల

దనియొక్క గానం గానం దురణి పుండలమో

మ. మునిరా ఘంటికంపంపు మునిరా ఘంటికంపంపు

తినిరా మునిరా ఘంటికంపంపు మునిరా ఘంటికంపంపు

వనబాతాక్షవరాత్త గానం త మునిరా ఘంటికంపంపు

స్త్రీ మునిరా ఘంటికంపంపు మునిరా ఘంటికంపంపు

మ. అనవిని మునిరా ఘంటికంపంపు మునిరా ఘంటికంపంపు

ధునతస్త్రీ మునిరా ఘంటికంపంపు మునిరా ఘంటికంపంపు

తనయగుక్ర వతిండ్రియొక్క మునిరా ఘంటికంపంపు

దను మునిరా ఘంటికంపంపు మునిరా ఘంటికంపంపు

క. అనవిని మునిరా ఘంటికంపంపు

మునిరా ఘంటికంపంపు మునిరా ఘంటికంపంపు

తనయ్యో దత్తనయనిక త (

తానకగనెలొ వి నానెలె నాయ నవేత్త

క. తనతనయకుదగుపురుషుం

తనిని జనోదరితిఁ బ్రీతియగునట్లులుగా

వినుపెండ్లిచొసెననన

య్యన ఘుఁగు తత్త్వవృత్తియ నడుగుట యుంబో.

మ. స త తా ప్రావనదత్తదత్తరిపుత్రజస్థారసారస్వతా

వి తసావర్త్య కవంధి వంధ్రవిజయా విరభావ భావోద్భవ

ప్ర విమలాకారవిమలవారిగణాధుర్వపితరపితరక్షమాం

వి తలూహం తర భీర భీర బి నలక్ష్మ్య కృన్వవ ను గ్రహా!

క. కం జాతనయనశక్తిస

మంజుసని జిహ్వాదయకంజ యూహ వభోరీ

మంజులజయజయ జయరవ

భంజిత హృద్భీర బల హృత్పుంజా.

క. స ముదమయజో యుతుజ్ఞానశు

ని ముద్రనభూజ సారకతి ములలోనుత నానా

నమదమితరాజీలా

స ముకరకారు ల్భీరుచిర సరసక ట్టాక్షా !

వ న మ యూర ధిమః:-

సారథు సారసి త సారనసితాని

హారకర సారకరి హారదరి వాణి
 తారకతారకర తారకవయ్యార్జీ.
 క్షీరనిధి పంరవారి జ్ఞాతరత్నార్జీ!

— గచ్చి వయ్య:—

త్రదిక్రలకవర సుమనాగిరి ద్వామరమయ్యర
 తారమిద మరందాస్పదన సమాసాది తనిరవ
 స్వసేవీరస విజ్ఞావితకవితాచితకర

త పల్లి సూర్యనారాయణతనూ

భవ నిజీల విద్యవ్యవిజనా

నమ్రహసనాథ

కేవలంబయ

నరుత్తమ

తేవరి

అంజ

యంజ

దాన మహా

అయంశ్రయనం చుట్టి

అయంశ్రయనం చుట్టి

అ

—

కుత్తు వ తిపరిణయియ్య

చృత్రయింకాసము

క. శ్రీయ్య ప వ త్సాంక న మ ను

మేయి శ్రీర మ లం భావ మిహి లాన్వయి భూ

మా యిత గాపాలమవ

రాయజయి శ్రీర రంస రాజ వ తంసా.

వ. అవ శరంపు మజ్జలజాన్వీ సూతి కథా సుధా రస ప్రసూ
తమాధురాన్సను సూత్ర చైత్రుండగు సూతమండు కౌనకా
ధ్వజి టముని వరలకె టింగింబినోతె టంగున అయ్యడ వ
శుల మండమండ గావ రిష్టిస్తవో మండలాల్లత నునకు
కుకయోగి డ్రుంధి ట్లని యే.

నీ. శ్రీరా జ మ ల్లి సాంధ పారా మి తాత్మి ధ

తారామల భృతి తి కంక గంబు

పొలూమిళ బ్బుం ద్ర కాలా వి నిస్తం ద్ర

వీలా వ తీ సాం ద్ర లా వి తం బు

వంగం వజ్జి కంస భూ గంజ నీతా న

కాగా యనీ గంస రాగ బంబు

భూ స మూ నా మరా భృస నా సా ధ్మయ

వాసనాగురుధూపవాసిహంబు
 నగుచు వలనగు జిగిగనుసంగసుపనుల
 బోగిన మగరాల మేడనే మ్రొగవలుబాయ
 నిగనిగలనిన నగరిపు నగరసిరుల
 వగలనే గు నట్టి కుండిన నగతి తనరు
 పో. బలభేది బోలిని బరి వాసింపక యున్నె

ప్రబలసంసే వ్సయింబ వ్సనగరి
 యగ జాధి పతి యెలనగరి మి బక యున్నె

బవగుగజిం వాస మిపట్ట కాంబు
 తిలకుబోదుండే బనలక గౌరత యున్నె

రమజ్జీయ రాజ్జి యారా జభాని
 జరభేక్షా రు వసింబు విడిచిన వ్సిత యున్నె

వరసుభీస పాత యొపురవరంబు

విలుద సముదాయ తామధున్జిత త సతత
 భూనంతైస్సద్వసన్తి ధానానవద్ధ
 నూత్నన వర త్తే ఘట నామ నాజ్ఞాది వ్స
 భవనవర మా వ్స విభవసంభవన వరము

తే. అపురి దివ్స సాధనికరాంత కాంచనపుత్రికల్గిర
 సెట్టి పిత రాజ రత్న కలకంబు లపోననికంబు తత్పుర
 స్త్రీ పరి శాభిరూపముల రీతికి నాడి జీరావృత్తియం

వచ్చి పుత్రుల కాల్పియు వ్రయమరాంగనల భుజి నుండఁజెప్పెడు
 (న) శ్రుత. పరిశ్రాంతిః పురమంతుః బిసదనమునన్

బల్లినిండంతుఁగిరియిం

మరుజీవార్థి కలింతుడై కురకవేదవివా

నుర్జీవభుజ్జులొందన్

భృరతి వచ్చి జంబునెత్త నివలయ పయగచద

తొవవి స్తరకృంగా

శ్రుతవలం కత్తెన వతిత ము వెలయితివిం

దాంకిలా కామ్మతుంజై.

మ.నవశిక్షణియనప్ర భావమతి మన్తా శీక భూసంతమున్

నవశిండక్తిత పాలనైత సముదీర్ణ క్షత్రియ భిక్షున్

నవశిక్తై ఘ విభావనాప్రిథి పథస్స పతియ వార్తాక్షయన్

నవదా నాన్ కరకరాత్రి యంబులుతుకన్త వీన్యవైక ఘుక్షన్

బి. శివరు కు వలయ రక్షాదాన్తిగుతైననా

కరువత్రి పాపాప లామనోషం

లాకేరు సద్విజరాబు నుద్భయంబందింప

సేతరు సూర్యాపిత ప్రకటతేజు

మకరు సుకామయై యల్లాసవేయంచిన

సేతరు పద్మ సులతానాద్భుతాంతం

శివరు విగ్రహాల క్షేణకలనగాయన

మెతరుతే జి సంస్కృత మదయశు
 లాకరి కా కరెంబఁగ నసహాయులునువిక్ర
 మప్రకాశకులనుమ సమానదివ్
 గొత్తునుకృత ప్రదక్షిణాతుకలులనుచు
 దనరుమంచురురాజు మాశాండులమట.
 (శీమ మరొకడు ముని జెప్పెందు నలువఱి

శ్రీ మంచువెంచ జీనామయనను
 జయరా స్సర తొక్కడు వ్రచిమ యిమయశు
 మాయరా స్సర కెందఱి సరసనగరి.
 సర్వజ్ఞుఁడొకడు మున్న జ్ఞింను నలువఱి
 సర్వజ్ఞువెంచ జిజ్ఞాసునకరింప
 జిజ్ఞుఁడొక్కఁడు మున్న జిజ్ఞాసునకరింప
 యెల్లులు మారెనెం... తపురిన

యంచు జనువెన్న లాకరి విజ్ఞానవేదసి
 నిగ్రహను గ్రహంకేళంప మున్నులును
 నసమవిభవంలు గణిగి విజ్ఞానకైక
 పురుష వరులును మునునెవ్రులును
 గంభీరవేది లక్ష్మణు లక్ష్మణులగు

గంధ దంత వ శాస్త్రర యు తంబు
 ఘనప రాశు జి గంధార సంజవ

గంధర్వ సంపత్త్యుబంధురంబు

అతిమహారాజసంజ్ఞితా రూఢ కీర్తివి

శ్లోచితరథ సమూహంలాడితంబు

మోర్చిత మల్లది ముచ్చార జరుడ స

మంతిత ఇతి మోళిసంకులంబు

నగుదుఁ జతురంగ యుద్ధ స ముచ్చిత్ర తాప

దోషితా మూప పరమరవాప మగును

విక్రమశ్లోకలనచివిపులమైన

సైన్యగలదాన గరి న సంఖ్యైన యాగాలు

ఎవ్వర మంజురత్నైలాంతరేవార యుగంబురత్తరీలతో

జవ్వనచిత్తు మంబు న వసంగమయత్నైలాంతరేవార

న వ్యూహఁగంతునాంతరేవనత్ననత ప్రతివేరాప మానత్న

పువ్వల తామ్ర లంబున నజ్ఞాంబు రసంబు ఘటింతురప్పటి

సై. నిరాశ్చర్యము.

లతికాంత సార సంతతితో లదళిజాల

తలనాద గీతి కాతల నేగాంబు

సతతరాజ స గంధ సంగతా నిలయ

పుంబారణి లాసక్తి జేంది

కిసల యశలే లాటి రసతమాంబువకంత

తలతంర కీర్తన వీధునవదజేంది

స హంతరసార సకలకరాక్షి
హంతేష కంబుల నలరాజ్యే

రసి తజ న చిత్త రంజనా త్రి యుచకిత్త
లలిత తర ప్రేత వైతతాల విసేఖం గ
రాజ నగరాంతి తాంత నిరంపరాశ
సంవతరబల్లలు శరణి జం ప్కానితనరే!

ని. ధు నసార గంధ సార నవరంగరాంబుజ త
ర మృధూపా వళి ధరామృగినాం
ని రవచ్చిలా వేళ్ళు నిజ గాత్ర లస న వల్ల
సురుచిర వైచ్చిడ జ్యోతి గాన
లలిత సంగీతకళా జ్ఞాన తపితమ

వతి త రస ప్రయోగి వారి గాన
లాస్యిత్రి యాజ్ఞాన లంబ తత్ర మభవ

బద్ధ వీ సంఘులు ను బ్రాహ్మ జీన వలుగాన
ముర జాత వర జాత నిరెచ్చుట మలులు నుగర్జ
న మలులు గాన నులు రి సతీ సమితి యాత్మ
లలిత శృంగార మేఘ మండల వలుఁ జేయె.
సరస వృంద యార నురా న సస్సంజులర.

కే వరణి వహించును చిత్తుర

సరసి జమణి కి రిర శాలా క్షిరా

పరిశ్రుచితతనతతలన

స్ఫురణలఖ్యద్యోత మౌత్రి సురుచితలతో

క. నవవరాస తతాం చిత యుగు

నవనీసతి రత్నగర్భ యోతనియే నానా

నవరత్నై ఘములిప్పురి

నవరత్నై నువప యులంబు వచ్చిప్రములయ్యెడి

క. తనూ నానని ది గలదదివే

దనోతెలుపంగఁ దరమె తుదిననంగునకైన

గొనఁ గలిగినఁగల వప్పురి

ననుప మలరవణ్ణరస ములంగడలంబో

దివి వారంబలుఁ గాడి క్షేరనిధి మర్థింపంగఁగాన్వియు న

శ్రవలంబులై యెలాగ్న సమభి న్నా వరాష్ట్ర వేదంబు న

భువి నవలావణ్ణని ధీని మధింపంగ సముద్రులంబులై వచ్చెడి

నవలావణ్ణ సరస్సులై తగెఁబురిని వారంగ నవలంబులై

క. ఘరితలు దెలుపు నులురినె

ఘరితని మణివర తుకాగ్ర భాగాంబరవి

ఘరితా రవ నొలంబర

ఘరిత వి టంకా వలంబు ఘంటా రవ వలె

క. భరణిమండల మండన

కరుణగు తత్త్వ రివాజ్ఞ ఘనపురమునత్రే

బరిపాలకుడగు భీష్మక

నరపతి దగె నైరి సార్థ నామ కుడగుచోడి

గి. ఆ ధరాధీశునాత్తు జులందునగ్ని

గల్పిడగురుత్తిమసు జవరేణ్పిడలలు

నాత్తు మణి పాదపిర శాణం వళిథ

రాజకాంక్షన క్రొవీర రాజి యగురు

త. ఆరాజవం శీర్షాం డలు

దారాదాజీలస మహి వాఙ్మండగుచోడి

గూరి మిమే అయి నే గులతం

తొరత్తు సుఖాప జ్ఞాన తత్పర ధగుచోడి

గి. కనియె నారం జదెవెం బ్రుడనుపమాన

ధన్యగు లంగోర్మిలం వేణ్మహం న్నియైన

రుత్తి వతి యనుతన్సను రూర్తి వసర

తమలి నద్మ గ్మహ రాశిగాం చినాదు

గి. అమితా శం కర్మ రోగా సమగ్ర లిం

జూలులు నాతన్స సహజ స్మరేణరత్న

దీప నల శిలి రుత్తి పాండ్రి వ వరేణ్పి

బ్రహ్మ నెల్లను బిపింప వలె

క. దేవై లక్షన లరు కళలుగ

మిషల వగు బంధి రేమి వేలుసి నవేళి

గన్ధియల లావణ్యైకళల

మిన్నలనా నానాకిరింపు మేరులునుండెన్

ఉ. బంగారు బాంసరాల నవపద్మ మణిమయ పుత్రికావళి

సంగమిదెహది బాంకలు నన్నయినెట్లు గణాల్గుకైకలన్

రంగలరారు రుక్మిణి ననాథ తనూన వయలందెరికింపదా

తింగను పట్టెయె వనపుంజులుపు నెత్తురు వింతవెల్లెలు

౫. పలుకుల ముద్దులు మధురభావ మురూపులు వెలసిపోయెల్లన్
ముఖాంబుజ ప్రశ్నలనప్ప మనోజ్ఞత

జీవిజీవి సోయగంబునయి బిన్నవడి పురు నంతనవనా

కరికిరిమోచె యెవన విరాస ముక్తేశ్వర లీలంబునన్

గ. సరసతర విభీల స్త్రీసద్గురుని వలన

విమలమతి నెర్చియ బులవిదుషియగుచు

రమ్యలీలల మదనాంత రంగగురుని

వలననొర్చుచు దరుణి గావచ్చెనంత.

గి. ఉదయరాగంబు నాయ్యన నానీసరింబ

లలితతర సుభాతిరణ బాంబునాంది

యలలల శీతాంకు మూర్తి నానలయ బాణి

బాల్మిమెరతింబియోవన పలిమదనారె

జి. త్రివిధల మణి శాల ముల నైల గలరీల

దశ నింతి కరత్రాంతి నిగనిగలను

మరుతూ పునమిరాపు సిరులు పునును గావు

గలిగె బావికవా యగన్మగవకు

విరిబంతులకు వంతువిడి పింతు ననుమంతు

గాన నజ్జెఁజేవిగల్గునుల్లులకును

సిరిమల్లునల మారు తరవారు మురితీయ

బొరెనారా మణి యూరు నకును

మిన్నఁ బూవుపుచ్చి దిన్నెలు ననఁటులు

కరధియ నజసరసి జములు జెగడి.

తెలువ నడుమం నాల్చి పిలుచులు పాడు జం

ఘటపదములు సోయి గమలదనరే

క-జన నిజ నకులవృందయం

యనకనుమోదము ఘటించు ముద్దుల నాజ

వృనియెవ నతలమనసి

జనిశివశస్త్రంబుమాడ్కి బాయల నలరేడి

త-కల తిలవిగ ములను

నాల్గితిలకంబుయెవ నవ నుండెయెలుం

గం రుచుఁదంత్రునిజి ఘన

సారగుణ

సంతస మిదియె

గ. ఇవ్వితర క్రొత్తిరుక్తిభూపతియ నంత

రమ్మగుణాధన్య తన్మకారత్నమునకు

వరసు వర్ణును ఘటన సుందరతగూర్చు

నాత్మ చలః పురు సున్త నయస్వ సరవలన.

మ. వర మా యం బలశార్దసారము తగర్జిత స్మృతౌ కంబరా

సురుని సంగరకేళిఁబ్రొంచి దివిజస్తామయంబు మోదింపఁగా

బురికొకేఁబిది నాదవలల నిర్జలబుల్బరు తుప్పన్మృవా

ర్మరతింబంధుపురాణాపితాదులు ప్రమోదంబుఁజూ గాంచెల్లఁగఁ.

చ. జనకుని తాడఁదన్న కింఁకు సంగతిఁదెల్పు జనానెల్లఁదా

నెనలదలిర్పరాజుచిచ్చివెచ్చెవెనదగించిపేడుకఁ

మనమునఁదృష్టిచిరత యల మందత జియివిలాసవైభవం

విసురుని జాత్మరుత్నవతి వీక్షణ తత్పరచిత్రవృత్తియై

చ. మదనుని సాక్షి వారు సురమానుష లాకములంకురంపసం

పదలనుపౌర బుందురతి భాగ్యవతి మణి యైనరుక్మిణి

మదవతికిఁది సుతుండనగు మానిత దిప్పమసొంజ్జలంబెం

పాదవేడువానికి న్మనుసముస్తతి నవ్విధి గూర్చు

చ. మదానుపమానవైయనుపమానతః శ్రీకామవానినిఁబయో

రువానినిఁ గూర్చుఁడొవెయ రతిరంపవతిరమణీయవలఁగ

వివారణ శ్రుతైయతఁడు వెజుకఁగ్గీకానఁడొవెయన్మృవా

ద్భిహిత ముత్తైనప్రాశ్నాజిని విత్తతప్రజ్ఞానవైష్ణవంతునా?

చ. ఇవిభ్రమన నవ్విదర్శ రత్నగర్భకాంత కన్సకారత్నంబు

తరంగంబు నెనీతరంగి తప్రమరనంబున కంబరవారుని

నిజమసోపాహునిగాఁ గాంక్షించి తమత్రవవిలాసపంప

భృగితంబులు కర్ణ మృతంబులు నా నాకేర్లిం పృథుఁడనాదు
తమిచ్చియై యుండ నంత

చ. దేవియరిచి పెంపు పొన యలు సేవ ను నామ వానియి ముంక్షిం
జలలు వంసెయి వ్రేబ్రవము సమ్మ తిజ్ఞులయి పేర్కడెల్లుగా
నేలమిని జొన్న బంధువు మహాసుర వర్షముతూర రక్షిల్లు
వలయి ధురంధరుండు మది భూనిత సమ్మతవాక్కి జేయియి

క. తనయి బ్రృదయ ముడేలుపగఁ
బని నినివచ్చు ననిజొన్న బంధువు తతిదీ
విని ప్రాప్త మృతమరుత్తువ
తని శ్రేకాస నాత్మ దలచె భరణ మెలుయి

చ. అ తుంజ నివచ్చు నాత్మ పంతులం బుంబురూ పితపుత్ర మెక్కడ
బురువచ నేప్రభావుఁ బ్రతిభాని బ్రహ్మజ్ఞు యిది సువర్ణాక్షసం
భువన గుణ జ్ఞుని న్నని వికాస విభాసే ముఖార వింధుడై
స్ఫుట తరస్మై నరుత్తు వతి సోయగ వుచ్చిన గూఢవేదము

క. ఏమేయి బ్రతిపార్తులు
భూమి సురయి విడిచిల్ల భూపతి రుచిర
క్షేమ ముతెల్లను సుగుణ
దత్త మతన యెరింగి పు మన ధరణి సులక్షణ

ఉ. కాంచన వారి వార్య యతకాన్తి వివాదముగాఁ దెల్పి యిం
కాంచన గర్భ వంశమణి కౌతుకవేషముగ నంబరాక్షిణి

నించుక ముంద వా సముద యంపఁ గరుత్తవతిమ నోజు. శౌ
 భాంతి పద్మైశ్వర్య మదిశుభావహంబు ఘటిల్లనిట్లు నేడి
 డే. శ్రీమహానీయి దివ్యమ కింపొ జ్జ్యోతిరాజవరేణ్యుఁడైన మ
 మామమరుత్త భూపతి మున్నత రాకృతి శ్రీ సౌమ్యై నత
 న్నామిణి గల్గె రుత్తవతి నాననురూప లసత్త మాంబుల్లె
 యేమనియెట్లు వచ్చుఁడర శ్రోక్షణరూప విలాస సంవదన్.
 డే. తామర చూలి పో మమ సుభారస యుక్తి మనోభావప్రతా
 పామిత వజ్రై కలలన మగ్నిపుటంజాన రింబి మూర్ధవ
 శ్రీమహా మాన్య నాన శ్రీ సృజింపఁ గఱజూయన గాతకల్పనో
 యామహానీయి కామల వరంగ విభావి విభావిరైతమ్యో
 నో. జలజాస్నత ను కాంతి బహుకృతి విలాస

మది యందుము జీ బరంపులంబుగలుగు
 నవపూవరనాంగినెన్నగు ము వింబి యెయార

మదివారి కన్నా మలంబుగలుగు
 నవి నాక్షిభాస మంజ తమ మత్రిమలుగతి

యదిబారి పాదవిలులంబుగలుగు

కలికి బండెరా యి యి జ్ఞాని దరిసెందర్లు

మది కేస్త్రే నత నాశ్రి యిం దుల గలకు

బల కలికాత్రే ము కల సు క్షీల నమరు

ననల సద్వృత్తి నది కెరి యి యుత గలకు

నెలత సా బిగ్గెల వెయిం తెజల సుజీవరతు

సరస లం వణ్య స మగాత్ర శిరస్సు వమన.

౪. ప్రర యిల గబద్ధ రాగ మణు లంతున బల్ల వవారధ్ధ వంబునా

సరసి జరాగ రత్న రుని సంకతి యరాచి శిరరా కులంబు, జా

తురి విధి (గూర్చి) నప్పటికి (దెంబులు వంన్స పదద్వయంబుతో

సరివరి కింప నిడు విలసద్గతి గంధని బంధనంబునన్.

గీ. అతను జీవన మొరు విధనల రుచింత

తగ నత ను జీవన ప్రదంబ గుట ఘనమ

బంబు వరకావి గర్భంబు లట్లునాగ (

దలచి యిం యిం బి జంఘికె కలవన దనరు

౫. సకల జగ జ్ఞానాం ధ్యజలజాత రెండ్ల వృత్తి కంఠివా

స్త్రుత శక్తికింబు నాపె బవమారు తరెండు యిగంబుతాడెబా

వికెగ ననేర వలంబు (గదళితరుకాండముల వృన్ది నదెం

దతపరి పూరితాకర త (దావస వృత్తి భజింబు నెంతయన్.

గీ. అతి వయస్కి వృత్త కేలి జ్ఞాన మవని యత్ర

మగు ను కం దా యిదో రునం తయూ బదె

మదివిపత్తిం ప నా మూదిమ ధ్రువము

దగ నశ్చింతన యదియెఱుఁగఁ దృతవలు గాదె

మ. పురినంతెంత నదీతలంబు విడిచి ప సున్నుత్తి విజృంభియి వో

జలసంసర్గ ముచేత నంతమునఁ గాద్యంబుండు గాకిట్టి న

పరితాపాభీష్ట విమోక్షతలవివరావకాశిస్మరార్పిర్ముర

తరితంజైఘ్నేన పై నయితి జ ఘనాకారంబు చెయ్యునె

క. దర దశరవిందమె యా

తరుణిమణి నివృణాళి తద్గతనిర్ద

పురసె మ ధుప్రపరాజయె

నీరి మేలు యిగ మేలుగు మేలు

యి

క. చెంబులు కు దృరంబులు గా

నంబు జచ్చెవుఁ డిదు పఱియిరి వివకులంబులి

గుంచెనె ననఁ గని కుద

! రంబులదూరస్త్రియ దృరంబులు సరియె

క. చెరియి సవల వృత కుచయిలు

మలరెను యోవన వనాం వరాంత విధి

సెలకానివేటాడె మన

వృల తొని కి చెదకు జక్త వలకవయిలుగ

గి. త్రిమరకా సారబ సముల నతి వబంవరు

ముల లంప జ్ఞిసర సాల వాలసేమ

భుజిలతలుగాగ విధనాఁడు బాలుఁడనవ

తుదలఁగఁగ వేమచిసరువఁబుచ్చిదయమెట్లు.

3. కనఁపనకుదరాబ్బిచ్చిమ

ననయిమనెతిమెడకుసంఘదరాబ్బిచ్చియగ

ల్లినవలమురియిస్తేడె

దృఢయెంనదిన మ్మబులుఁ దద్దయమెయరలూర్

3. మణియనఁగానుదయాత్మిక

మణిబింబమనంగనద్యుమణిబింబమెక

కలుంపుద్రుమోవికెనయె

మణిబింబమనెకదేశమంతాబ్బిచ్చి

నె.సకియవెల్లులతొడ సారస్సవెనకెంప

నెంపకమకరందమోదితోయె

గవికి వంశాద్భుతలనఁబూనఁగవెత

విమలామృతంబువెల్లెనయ్యె

బాబివనంబులతొడ బాబుపుగానె అవంగ

వేకయిక్కురసంబుకాకపడియె

రమణిమృదూక్తిసారంబునాంజరగవేత

మరికన్దేశరూరయార్యమయ్యె

గి.మధువుమారఁకింప సుధకుడెచ్చిఫలఁకింప

బానకంబులయిమ్మెనయిమ్మె

లల మలబంబదార తులంగూర్ప జరలు న

పుష్కగంధి సరస భూషణం వలులు.

మ. సంగుణత్యంబు నసంవనస్సవయన సంకెంబ్బిన్లెవైరింబనన్
 నగరేమి ముల్ల నంబుల గంబుడన గాంతానతి యున్. వచ్చి శశ
సజ్జితాంబు ర్మగంధి భూషణం బుచ్చిత్త తాబ్బి మధుప వతితంబు యాసంధికిన్
 దగనెడైంచి నచంపతంబున దగి నెలలిమ చీనంప యున్

స. తారకాపరమాంబ తసుభక్తి శి బప్రేంబ

లలితంపు నీలా త్పులంబులు కర్క
 సరస ప్రసారమంబు రిమేలు దళుకాడై

నర యంగమేయ యల్లులరెనాత్క
 శ్రీ విప్రుత్తైకాంత గృహంబు వైతిలసిన్

భూవింశ ఏకసి తాబ్బంబులు క్క
 మదననిక్టే పసంపదలు దెబ్బ మునుండె

నలువు మణినఖంజనంబులు క్క
 నిశ్చమిన్నిటై మెత్తటై నెచ్చ మిగుల

గలయూ గూర్చి విధాత యొక వికినైత్ర
 యుగళమొనరించె నిట్లు గాకుండె నెన
 యిత నుత ధర్మ కాలువై యలరు బెట్టు.

క. శ్రీకారంబులు సావ

కృత్తి విగర్భించి పండువై రాజైవిత

శ్లోకృతిరంజనమింద్రులవ

శీతారములయ్యైనది వియత్రవయూరే,

చ. తిమిరప్రసైగని స్వయలతిట్టలు కాటుకతప్పుని స్థలం

ద్రోమణిదళాత్మరచ్చామలుదరితభూసిలు శ్రేవలంబునరే

దమరిననాటికిందలఁప నంబురుహస్వశిశోజపాళిదా

సమతనాసంగదేంత యలను సంతతవత్రితమస్వీయయ్యే

సే. ఘనదనుశ్రీ బ్రాంగతనతదర్శణతన

భూతితరనయిన నాసంకపోల

కుందరత్నదరాబ్జు తరాబ్జుకాతకందనరథం

ధరతంతరతరకుపద్మయసుగంధి.

ఘణి తటి ద్విబిక్షా వర్తభూరికావరాళి

నతతనరావళిమధనాభిజఘన

రంభానిషంగకుంర్నబ్రతీసలగజూరు

జంఘావదనగ్గంజిచరణయూన

యూనరిన నేత్రసాబసులనాననవిలు

కరనీకేకానియెరులకుఁగంనదరమే

దానిఁగైకాన్నఁగలుగఁగదానిరంత

రాతిసుఖమెన్నకంబుకారంతివీశు.

చ. తియ్యవనవర్ణనీయ వినుదోవర యూనవలూదళిమళి

కుబ్జతరవైబ్బరుగనినకూప్పునఁజేప్పఁదరాదయెరవళి

- శిఖవ దనూన వోక్షణమిళం ద పరంపరవోదవేతను
 ప్రభవ మసౌంజ్జ తామధుర్గురంబుల నప్పు ఖజాఁదిఁగమున
౫. త్రినివనయింబు మౌఱిగా దరా మర వర్సిడు విన్నవింతు
 ద్భనజదతెక్ష్ణణంగుణం సుధార సగుంజిత సూక్ష్మలంకది
 లిన్సినగజజింతె శంఖరని క్షుణ్ణి పాఠనమింతె వియ్యిగా
 ననుభవ మెందునా సతిరసంయిన మూర్తిలభింబు నత్తయి.
- ఉ. నమ్మది నింబి తెచ్చిన వనోరబు నేత్ర మసౌంజ్జ తామృతం
 బిమ్మగ సూక్తి కాసరణి నెంతయ నాథ రణి సురేశ్వరుం
 డమ్మరు కర్ణరంధ్ర వలు నానఁగజేసిన నంతరంగము
 గ్రీష్మజనింజె నబ్బట నఖంఠవి కేరావంబులం గురజ్జుమ్.
౩. మును పటదా నత నుండె
 నన మాపుల విర పొణోజ నంబుల బొతిం
 చిన య ఘ మ ను భూత వలు సా
 విను మదనుని మన ముదొంహ వివశతఁ జెందెన్
- సీ. మును ధర్మ గుణ మునై మెతి యుతు ప్పెక్కవెల్ల
 శ్రీ తివి బుద్ధం బునైబూరఁ బది యెఁ
 దొడ్లిట కుబ్జావంధూర్భవంబుగ కార
 వి తతివి త్రి ముహర్షి వివశమ యెన్
 పేలు చలుఁగఁగొనింబునై పాదలతెప్పె రుప
 రాగ మృణాలంబు లగ్ర గ్రీష్మకాని యె

నాదిని విని శిశువునై మియ్యకాకిలం

బులు.వర శిశువునై చెలరేగితిరి.

నవనవ యింతియై మన నావులును

తుదివి శిశువునై విదివకంవదనైంది

మయిదు వలరా యింత యిచ్చునై వదితతిరి

బెలువ మెదనంతి వలపులుగిత్తులనంది నపుడు.

వి.రచినెడ బులునిరసివేడియింపునది

యినినం బురసములం దరదరజేందె.

వైవకాబిలుండైన పర బలం ద్భృంశిత

యిబలబాహురవశ్చంబు చేందె

సరస వాంత్తులున్ సర్వస్వమహిమ యు

విద్యోతలన యిందు విసుగుచేందె

నశితసంగవత్తివ్వు మనోజ్ఞుడై కావియై

క్రతునుమ భీమం గా

లజ

సకల మా యివిహారణ విసర్జ

తగులుచుదనరాదు నయింజాత్మసూతి

త్వేషమెదలం గన పురుసం తతనితాంత

మనసి బివివేదావం మా యివి ముగ్ధుడయ్యె

సి.ప్రలక్ష్మి కణాదరి ముందుసం బ్రాహ్మి

గానెడివే మునకొక్కయిందె

చంచలంబతి తరంగి సొందర్శనంబు జలగాన
నిలుపగం నోనెలయంబులు జేందె.

ధవళాక్షి ననిశంబు పలపునల్లజియెండు
గంనోనెలంబు వల్లకళభరించె.

అమరకుంఠలయంపు పలుమారులు జేరింప
గానోనెలంబు మదిన్లు మగతి వహించె

రతంబు పదార్థంబు నాచు వికారంబు రంగు
తగులుచుండ నరుత్తు వల్లభి బుద్ధి నుతలన
వలరెఁఱి మునియ్యుండ గురుకు సొండ్ల వృత్తి
అమరకృతనయ ప్రకారంబులూప.

ని. చెలువెమివిన్ను వింబనన వివిను రీతి
జెవి యొగ్గు నత్తెచ్చి జేంద కుండు.

నెవ్వరిక్షణ తాంక్షనెడెంచరిని యు

గన్మయపై జొచ్చుగాన కుండు

నోబుణ్ణి ములనైన పొతులు దెచ్చిన భుజి

యెందును దప్పులు వెలుగుకుండు

నోసు గంభ వ్రేవ్వి మిచ్చున నందియె

ఘటించింబు గంభంబు గానకుండు

వారమందన కెప్రొడుల మరలకొల్లు

గానిచ ముగ్గున సన్నగ విని జేవియె

శతతరురుత్త వతే శుభా కృతిలసద్భి
శైష గుణానిత నా యత్తపత్తరగు మ.

గి. ఇ ముల మనసి జ పేదనా మముల శత్రు
తై నప్ర ద్భువ్య నభి సుత ముఖి లపేది
య గుటనాం రుక్మిణీ మ నావంతుడౌడి విసి
బిత్త ముల రవి సొందం బునె యుదలచి.

క. మ ద ను నా జూచి యెల్ల మున మల్లతి గాస్త్ర పి పొందసేమిం
పొందవగ ముం దవసరస యెత్త ముఖి లసద్భి కాసనం
పదవిచిదలంగ లిలత్రివి వపు రత్నార్చన సం తనం భ్రమర
స్పదభం నది వృత్తి తవ తతశ్చిల విలా స ము యగ్గతి పృథ్వీ
మ. త న యో దై వత గాంవ దగదే తారం వత్సా తర్మి శృం
ప్రితి వస్త్ర కి శ్రుత స తి నా నంబులఁ దద్భాస
ద్భాస నాం దద్భా లమర్థక భృంసం లనా గం ద్వాంశ బల్లిం ద్రిన
శ్రవణం విభవంబులఁ దరణి భృ దతి జిత్వ మిం పాం దగ్గ
త. అ ని బి నకుఁ దా నచ్చిన

మ న మునఁచె నఁ గాస్త్ర పొవం ముం యం వరణం
బ న యా ము సడ బిరికి కుని
గ నఁ బ్ర ద్భువ్యని కివే తుకలుడై వారె.

ని. రెవ త కాత్రి యా తతి మోషే సాప్రవమంబు
జూరించి తతే ము సంద్ర ముచున

తంద మహావాద్యచంద్రావని వతిప
 మంజూభిగ రాజ్ఞని గుంభాసర ని
 మేలి యింశరె లని సదృశ పవారాంగనవీ
 కమనియై తౌర్నత్రిత ప్రసంగ
 మంగిరరించిరావ్వాదంబు మీలుంగ
 యుంసురాంగనవెల్ల సె సవిధి
 నవ్వువై భవ సతల స న్నివం ములను
 మేలుని ప్రి ద్దున్ మృదురు తరమృదుల కనకే
 పోలమ చి భూషణోత్తత క్రితాంగు
 తగుబు న గవి క్షణానక్రే దనైవనప్యదు
 ద. వారి బలరా ము త్రినిబిల లూనవవల బ్బిలు రుక్మిణీవలనా
 సి రులలరంగనాథమైచె న్ను వహింత్తురు రథగ వారుత్త
 ష్టురి జనుకై న్న రైవతక భూమి ధరం బు నకెగున య్పిడి
 న్ని. కనక మయరాంజ్ఞాత్రితాన మూహం వలెల్ల
 లలిత సారస్వత ల వారి గాన
 గంధగజక్రిణి తానికాయవలెల్ల
 శమ జీయి యమనా ర్పురంబుగాన
 వరసి త మ్మత్ర సామరపురంపరెల్ల
 నమితగంగం ప్రవాహం బుగాం

రంగమ్మ రంగకణ్ణం సంఘము కెల్ల

జనజన్మంగుర పరంగములు గొంగ

నడవెవేడు కలు పాపంగ నడకెవా క్కిం

ములు స మ గ్రీతి వేణ్ణికం కల నడచెం ది

రైవత కైల రత్తా కర ప్ర వై

రంగ ము నకా వ్యత జి నాంత రంగము నకు.

GOVERNMENT OF ANDHRA
MANUSCRIPTS LIBRARY

మ. అభిధానం ది ప నం దనం దన కు మారాగ్రో సరుండా యరా

కపలేతా మర భూజ కేళి వ న కైల పతిం త పుట్టి చాంతి సా

ర దరా గం బిత పుష్ప వాస నల నారామ రశ్మి రామ నియం

రుప బారం బులు సొలెలు గాం నరు ను సొం ను ద్దాపుర స్తాద్ధిక

క. కనియె పొ తా పసూ వనలు గె న్నలు తన్ను గె న్న న్న న్న మ

స్రి నదగ జ్జీర నీరధర్మ నీత పలేత ర్ములేత రంగ గుం

బన తర జ్జింబా జ్జోలి ప పాద స రోజ ము పేత ర్ముద్ధం

మనిధి ముగ్ధి మ యోగి య స వరాజ ము రైవత కా క్తిరంజన

క. కని యా వొం ది సేరి యని

మును జిని కన న్న జ గుట మోకిం ప గె న

వృన జ్జాన్ త నూజా వృతా

ననె న్న మ్మ పొత జ్జింబంతు వార్చ మేల ర్ము

౫. అది యి న్న బద్ధురంగ రుం రాత త భంగ సురంగ భావ మ

ల్ల కియె స మగ్రి తా రేక భరాంబిత క్రాంతి వు చాని పోత ను

స్త్రీ దీ యి దేయింతు పైమ సద నప్రితి భూసి శిల్పావ్యయింబున
మృతమునదీని గొరిగిన సమస్త కులంబుల దర్శనంబుగో.

చ. అనుపమ రూప తామ్ర మహావ్రాసరియె బుర్ర భూమిక
నన విలసత్తురాజు స్రుత నవ్వు మరంబ ర్పురావ గావహమ్మో
తన కలతంబు ష్టాత్రజ్జళితా విలసత్తున సారసారత్తి
పన జినతా విమోహంబులు భాసురత్తైవత గంధ వంహంబుగో

క. అనవుడు సుమనస్సర

•స్సనిరతశాంత్యములను వశివయిస్తా
ఘనసానురాగ గతులను

దనరు ధరాగ్రాణి నీవ మీరణంబుల దెచ్చె

ఉ. తేమొరణులు తాత బరతంబు ముఖము మను వాసనాసక్తు
హామృత గ్రామ్య భాసురల తాంపర్యుగా మతరంబులను
ఘమ్యులని ములంశంకియి గంధ ముఖంబు వితాన మంతరి
క్షేమ్యు వనాంతనాగమన కందర మావహామ యోనావృక్షో

క. కందర మావహామిది యిన

సంకియివేల మారు ముఖంబులంబుల మణి

కందర మావహామిది.

యిందున నిజిలాక్ష సమద యి మువ్వెలు యిచ్చె.

చ. అనుగుణ తావతంబులు భరాధిప వైభవ ముఖంబున
జ్ఞాన రహిత ప్రసాది యని వాకిత మోదర సాంబుల వృక్షైత

. యనుపమమయ్యోనిగిరివయస్సమవమమహిమానుషక్రిమి
 తునిరతదైవతాగమనిరంతరవాసనబీజజింపునట్టి
 క. బేరువతరుణింబితిమని

వారికితగతి నత్తిరాల్చవైభవములు శృం
 గారర నొందార వలత్తై
 మీలుముగనుపఁజూతుమీ యనవేత్తడి
 వ. పొంతవరు యెల్లుముందు రబిభృతవయ్యగనుపట్టమందియన్
 మతిఁబ్రమదానురాగమునమ్లుతైతానఁబెయ్య వాడవీ
 యమయమోల్లముండ్లిఁగని
 గతిఁబ్రమదానీష్ఠగ్రసగర్భులసముమనఃప్రసన్నతన్
 సి. ప్రతిగజబుతింతదుర్బారమదేవకం

తంఘోత జర్జరి తంబుదంబు
 కవిమారులుల్గీర్ణిమిళితకార్యులని

తంతవిభావితదూతురసము
 పల్లవకంఠాపవేన్దపితవ్రణిత

కలితధృతరాగంకురంబు
 జంబూధులవిదేహహంసంతాతంతకుకదంక
 సూక్ష్మలక్ష్మీవారసముత్తరంబు.

లలితలలితాభవనముడ్డివిలసమాన
 సిద్ధముగ్ధంగనాసమాక్షిప్తవివిధ

శత్రుకూటబొంబంతమీ శ్రేవతాంక

18 వ తం సంఖ్య గ నులూంటే వారకు మార!

వ. మఱియు నుద్ధండ వేదం ద కుండాదం దెఱచి పుట్టిన సప్త ప
 త్త స ము కిల్పింపిన వ ఘన సార చూర్ణం వెదకు తిల మకరంద
 రస కేర్థ మాల స త్రుర సంపర మ్మరణం ఖిమింకారం వరణం
 తమల వి నాచీ స కృతాం కంబులుగు మణి మ య తట తపిలంకం
 ఖులును, త్రివిధ గర్భ దివ్య రిచిత్ర దట్టాద దండ్లు కలదేత్త
 తన క్రితం పో దిద్ద వ రజుని వితాన పీతాంబర విద్యుత
 మాన వి యుచ్చరాస్థాన స దనాక్షు గంబులుగు నల్లంకష
 కిరీటా గంబులును, స వుద్ధా మప్రేమ రసా విరజ్జ వపరవ
 క తోల సద స మ య సుమకర లిలాంబుల కబర కాతాదో
 దయి తావ శ్మగాను కుంబ య వనికంజిలంబి బింబంబు
 తర పతిష్ఠ వ్రద్య రంబులగు ద రికు వం రవారం బులును
 వార వధి తే పులికి సల య సుమర సవి స ర నిరంతర పరిసేవా
 క్షత వీర తర భృత మధు కరొత్తర ముఖ లిక్త త పున సరసి
 ల తే దళిమల శి సర సే త రుల తాదృవ నంబులగు బాల ప వనా
 ప వనంబులును, గురుతర కేవల మ కరికం సం ణావం ద్వాళిత
 స ముద్దేలి కల్లుల మా లాదా లామెలన్త రాళిక నాళిత పా
 శిత తిల గ భీర వీర మసూ వం రంబులగు కేళికా స ణావరర
 బులును జే లుగా, నద రీత్య తనిజిలధరా కుంధంధర స వంశ

బగుని ధృర లోకత రాజంబుని రీక్షిం ప నరుడై భవత్ప్రతాపా
ను రూపం బయ్యె? తత్తమయ సమా వ్యత మవరి కా
బర మా యర మడిం తంబై మడిం తా నుతన్వ స పితంబ య్
రత్తాకేర మేల్మిలా విరాంజ మానంతై విరాంజ మాన వచ్చి గ్రహ
మన్మతం బయ్యె నను శ్మత వారిని తంబూనా నంతై బ్రా
గవత్ప్రతే మంబయ్యె సత మలాధి వాస పాదభా సురన్ద్రానం
బై సురన్ద్రానా ప మానంబయ్యె ల వితాపుర స్సు మనాధిప రాగం
బై పే రాగ మడిం తంబయ్యె న పే రాగ మడిం తంబై రజ నీతరకం
త ప్రదేశంబ య్గుర జని వరకం త ప్రదేశంబయ్యె తై వప్రి
భాగ స్వప్రభున సార ప్రసారంబ య్యె నవప్ర భాగ స్వప్రభున సా
రప్ర సారంబై, వారయెదగ్గి ముక్తంబయ్యె వివరయెదగ్గి
ముక్తంబై ముక్తస క్తాశ్మయ జన్మకనీ వనమానంబై యలయ
మన్మయిది విలాసింపు మని పాతవరుండు వి శ్రవించు సమ
యంబు నందడ్డ రా శ్మర లీలాగాన నమతూ హలధరుండగు
హలధరుండును, నధిగ వనమాన నగ వి వర రాంరామా నుభావు
రగు రామా నుభావుండును, నఖిలయంద వపరి వారంబుల ని
బ్బానుకూల బిల్వయో తరుష్టయో బిల్వ డితా విబ్బి న్నాభి సా
న గుట్ట స ముష్టయం లంక తలతం భవనంబుల గా నుపప్ర
కాశ్మిద్యానం బులదిది యించి నర్మపక్షులన వార్షదై ర్మపక్ష
వర్షసం పక్షుర్న తల వాత్రి ప్పుష్ప న్నెస్సెస్సెన్ద్ర కంబున.

3. రామనకాగిరి మిక్కిలి

ప్రేమాస్పృహ మేఘనంగరేతతి తాత్పర్య

తి నిలిచి శ్రేవత నృప

గతిమి చి పాపింప మహిమంగలంబు ను గందే. 23a.

గ. అనవిని తనకుఁగందె యిట్లొంపెమోహం

పదమలలక్ష్మిరుక్తిని మదిఁదలంప

మహిమనిభూతి మనఁబ్రామ కంఠయంగులు

వేలయ నదొంతి కంఠంబు కరిననుచ్చి.

త. అనుకుఁజెతురతననరనల భవల ముపయంగలనె

నరునెఱుఁపునుఁబురాహితంబ్రసర పురస్కరంబుగా రైవ

తత దృరాధి శ్రేవతాత్పరమనత్త మనస్సు శ్రేరంత

మరతి యిఁకొరెవతి రుక్తిని మణి యిట్లొంపెమోహం

గతిమిఁదక్తి పదమలనిదొంబు బవేర్త మిట్లొంపెమోహం

స్తవ వల్లిగృహ వత్తు లునుగత మంత్ర గతివసంపానసం

తతిరాణింబు జలవగంవం నరసంసంధాన్యు స్వాత్మ.

గ. తారపు అన్ని యిదెడవియితు రుమలలర

ముడిచి సాంబగులబెడఁగొంపెండా తవు గలుగు

నారతి వయవయ విడిచి పం వరలు గట్టి

నరుమయ బల్ల రజిత కేశినరరు నపుడు

క. కృతై వల మయల నయనవి

. కునీలగాత్మల ముల ముఖ కంఠావ ముల్

వియల శ్చ జచిసల తల్

బ్రహ్మత మై తాలను స ముల బ వరు ముత గాంధీ

గీ. లిపు టువం దన గంధు లా త్తాం గత విత

చందనా వేడ వంసన సరసి చింబ

పద్మ సరస వరా గసంబంధి గంధ

తతి పై వెల్లిరితి పద్మ గంధుల గురు.

ఉ. తీర ముల జొరి వేడు కలది వ్పత రాంబర ముల్ ద రియ్య కం

జ్జీర పతీర సార పరి మెదురి తాంగ విత ప నంబుల్

చీరిని భూంషణం వళుల నె మ్మె యిల కాల్చి యిదు దాంబ్బ వగ్గెనా

వార ములై వ తాత్న న న వ ప్ర మదంబు న మెలుగ యెగ్గె.

క. యు దువ తి రా మర తీశులు

ముద ముల ర గ నా వ్త వర్గ ముల తాసి రుల్

జూడలు మల బద్ధ కర మున

గదిసి కృత స్త్రా ముల గు బు ధున తర చక్ర

మ. వర జేరి పట వారి వాద్ద నితర ధ్వాన యుల వర గ్గ కం

దర వత్తి ప్రతి శబ్ద గుంబా ముల నాన్లాది క్రు పంతు వళగా

త్తర తర్జ ప్రవి జేద నార్న ముల వ క్క మెలియై కై వేల్చి యల్.

సిరి మెలుగ జుజు యిరు త్తవ కే కాని క్తి క్రిన్ద నతి ముల్.

సి. రైవ త కర్త రా కి రాంబ గ్రావ్య దా ముల ముల.

మంబులను మన నారజులయినా త్తి

మృగనాశుడ ప్రేమ మెదిలిపూ (తలువెట్టి

కపురంపు మ్రగ్గులు కలఁగాచి

వివరంబులగు వట్టివెళ్ల మృగముల

నవకిసలయి తొరణ మయినట్టి

మంచనాగరు భూప సారజ్యములని

గంధపుష్పక్షి తాత్పర్యములని

మమర పరిమరమన వయిన సంప్రమమన

సకలమా యితమ యెన్నఁదన నున్న

దెలుపు సరస పురాణాని తాత్పర్యముల

శౌరి యలరించె దైవతాత్పర్యములవృత్తు

క. యాదవవరులందఱున

రక్తిదిసకు పరమములు వహారంబులన

తాచరజాత్రి నాదంగులు

నాదేవత గూఢయతపురుషార్థములర్థ

మ. వరుస గనర్చనా నతుల వారిని నొచ్చి వధూని నంబులా

దరమన రేవతి సతి ముదయిన గొచ్చిన వెన్నెనెఱచి

సరసి జగంధి తాత మతిసంతత శక్తి శుభంబు రక్షుతా

ధారణి ధారాధి దైవత సుదార వియ్యురవార సేవిత

క. రేవత తాత్పర్యముగల

. భూవజుజన కుండొనల్లిబ వరుది శ్రమచి భూ
 ఘోరవసుదానవయతిభూ
 దేవస వారరాధన వయలు బిర్బలగనంత

తు నగరానీతసువస్త్తు నంపదల తనన్త క్రితానట్లుగా
 నగరా శిష్టలసారపుష్పరస సంతానంబులుంగూర్చియె
 న్నగరానాటిమయి దంబుపొనపురు నానాత్వక్షయింబుదొంగ
 నగరా బూత్తవభూతి బూజు నవయలుసంతంష్టవైరదాట

క. ఈవలరైవ పొత్తువ
 కేశికతిఁజేలంగిరామపుష్ట బసుతయి
 వేలాతీతచినాదవి

కా లతఁ గూలపుంకి పొత్తుబిరుపదగనంత
 క. శ్రవచకాత్రివీదవారిరప్పవసంతమహిమోత్సవా యువ
 శ్రీకెలయింపఁగాంబి సరసిగువ మిత్రియదాను నట్లుబూ
 బూవిద్దినీయంబేగు గలిజు యైనవేదెఁ బరింతి కృంగసం
 బూవితరత్తకాంబిదవిభూని సమగ్రవింతుంకపా జిక్ష

గీ. ల్లిత స్థంబులు బంతులవ్రంతుపరశైల
 కిజ్జరవారంబులు నా త్రిమింబునబులుంబుఁ
 దెలుపనెత్తినన వయదశ్రి విలసదయ

పలు పుంబుల కేతనంబునరురదెసంధి
 గీ. సంజుకెంబూయిష్టఁ గూతబులువారు

విమిరమపరాక్షిమని క్రూరుడి భీతిపలు
 నంబుదవలుగెల్చి తల్లులా కాణి నీడి
 కుసుమవతి వీరని తువ్వెచ్చి కనుంపుచు గడి.

15. రజనిసరాజగంధియ నురాగరసోన్ముఖకాశ్మీరనియం
 బుజరి పురాంకఁగారి మదిమోవములెడిదితిరప్రసాధిత
 ప్రజమిడఁగస్మరిన్మునుపు వారఁగవొననలంది వెక్కిరి
 24. (2) ప్రజములుదాల్చినానలరె సంతమన ప్పురదబ్బతారాన్
 గి. బ్రంతదాతి తెల్పుచు నుదయించి పంత
 జం ద్రిగర్భంబుఁ దాల్చిన నత్రదిశ్చ
 భూతి వచనంబు జంబు నేదాఁచుగల్గి
 చివరమై పొల్చి పొంది మక్రీయ నంగ.
 డె. సంగతిచే నభంగురభుజులవేల్చుకనన్మసింబు
 జేంగలివేల్చు రాగరితి జేరి పురంజరువట్టి పట్టియి
 త్తుంగ వివృత విస్తృత ముదుర్గురవై కనుపట్టు కేంపురా
 సంగ రమెత్తెనా నప్రదుచంద్రితు లానెనుమాన్యుదిక్కున
 16. తరయిత పూర్ణదిశ్చింత తన్నకుపారఁగఁగాంబుజానితం
 బెదలఁగవిన్మువారె నటని మ్ములనాదియబుగ్గఁబుక్కు
 త్తడె నన నీతరక్తియి దయంబుతఁకింగనుపట్టు పుట్టుకెం
 పెదవివేపాంతు బాంతముల నింపలరా రవడింపె నత్తఁజ్జి
 17. తనయిరా తరగ బులఁచని వివేకుగర్భి

భువ నమః నీనిండను జిహ్వగేననగఁ
దిమి రసా మజుడై త్ప్రసమ యంబ హంతుఁడు
నడరించు వికటా-బ్ధ వరస మనగ
రంజు తొఁదారతారాజీవగతిధులు

బల్లులందె రుషునసారమనగ
యం మినిపంత్రితల్పాణ మహిమాపువ

గత దిగ్విధూ క్షేమకాంతులనఁ
నదులుజుల ధూయగిరులు తాననమ లెన్నకల్లు
నేత హాళిని బాలవయంపెత్తి నల్లు
తెల్లమీలునుజుగవలులు దేసెరిల్లు
వెగడ నవ్వోళఁబంతువే న్మెలలయలు.

క. వంశం దాక్షిణికాక్షు గంపునసముద్భవత క్షణానిశ్చ
తానల గతి మమనంబు విరాధ వ్రనకర్చునది యుగంబు
జాలక్షీరయలు హంతు శం. బువలు బుని నెల్లి వ త్పు. రవ్వరయ
బతిలయ దుగ్గితి కై వతంబుననిదె న్సాం వతిషి షేతంబులు

క. అవేళఁబంతువే న్మెల

భావింపఁగఁ బల్లుప గతి భంగి వేలుంగ

రైవత కాత్తి ప యంబులు

దేవుఁడు మదిగా ప్త భూగర్భయలుఁడగు

క. యం దవపరివారములు

నా దళ ము నవి విధరు చిర వేళి లా సారా

స్వాదిన ము నంద నరు మునా

మొద ముజే రెడిను వి నాదములు జేలగంగ

తాళియి సుర మా తలలల గప్పిన నాతి

త్రేకాస వము తెల్లఁ గ్రొలు వారు

నేలాచుం యుల నే నయించి రుచిని

సుమ నా రసం యులు ముల్లువారి

సురుచి ములీకా బహురక్షంబు త పులర

సావళులాసక్తిఁ దెలి వు వారి

జాతిలవంగి కాసార స మ్మిళితాను

నానా మధువు తెల్ల నానా వారు

నగుమ ము నని ము పార వత్తులు జేలగ

ప కల యూ దవపరి వారములు వేర్

మద తలిత లిల వివే రను వి ముదగి

తెలుచుండ గనా రె యి ములుగునంత

కే తూరువు తెల్ల వాటి నన తొపు లవేరి మి తి తొలురే

జూర ము నాళకా వ శులు బాటకు కడిత కావి కార్కులు

మి తి రక్షం గదంత ముల మి క్కట్టు వేరే వి తలల బట్టిన

వార ముల గె రెడంబు రులు వారు నిత్తు బిచ్చె రెడ క్కన

క. కనా వగెఁ గూ రువు క్కెక్కన

దిన మణితన దరుణ రుచులు పోజుతింగి
 దినల డ్డివల క్కుమలం గలు
 సేసరిన నవ పద్మ రాగ మొయిన నంత
 త వరుణ తర కిరణ సంతతు
 బలు గతి ర వి వేయఁ ద నిలి యద యద రితి
 ధర వర మువె డల కరణి
 యొరితా డై వతముతిన్గి యిం వవలముల్
 గి. దినములు నానతి క్రిచ్చి వయ వీచిచ్చి వేగ
 స ప రి వారం బు గారా మ స రసి జాత్తు
 కెల మిద జుకాత్తుఁ బ్రాప్తి వ్యుఁ బవిత్రవృత్తుఁ
 జెలగ న వ్యభిజాతం గల కింతవేత్తి.

త. శ్రోత్ర ము బావిలవా
 ద్యౌరా వవల కెల్ల జ్ఞానోన్మాద రమ్యులయం
 దారాశి మేతి య నష్టులు
 దక్షిణావ తి ప్పరికిఁ జని రుదానత వేలయి
 కేతంతుఁడు పోలితాఁ ద నయ
 శ్శ్రీంతర సాధం బుఁజ్జేరి యలంకృతవతి
 బింబింపుబుల బర వశతవ
 సంతాన ము మునఁ గ్రీడ సలుపఁ గనంత
 గా. కంఠా కెల్ల రిస్తే న్నీలంబు నొప్పు న్న నీలగ్రీవునా

ప్రేమ ద్వై భవ మం ది యా మర తరాజ్జీవ్య క్షవికతిణా నా
 కింబుత్త కణజాల భా సిత సి తక్రిధూత తారా కింరాం
 భుంబాళ్యం మళ కౌక్రి కారణరణ క్షేమం డవోభైరవా.

క. వా క్షే వితరణ వి వళరాం

దుర్థమ మును రం గస్తే న్న క్షూర్ణ వాపరత్న

నూర్తి వరుశేన్నా నని యా

మర్థనవణ బువ్వు సార మహింత వియారా!

సుగంధి వృత్తవల

భానువంక బిష శీతభాను రూప సుత్రితా

పానుతప్రి తాప నిర్జ్వి తారి రాత్మలూపతా

వ్యాను భావ భవరావ నావరాన నాస్మరా

మానవాభి పాన్వనా యు మాన్వీశ న్నజీవనా!

గద్గ

ప్రదిక్రీలకవర సుమనా శిరిధామ రామ యం బ్రహరణా
 రవింధ మరంచాన్వేదన సవరాసాక్షిత నిరవచ్ఛసాహితీరస
 విభావికవియా వి రేత రేత పవి సూర్భానారాయణ తనూ
 భవ సతల విద్భృత్తి వి భక్త్యవస్థానా సనాథ సామనాథప్ర
 లీతం భైన రుత్తి వతోపరిణయరాజ్జీవన మవప్రబంధ
 ఋనంబు ద్భూతీయారా న్భాసేయ

శ్రీ

రుక్మ వాదకరిణయనము

చతుర్థాశ్వాసము

— « —

క. శ్రీ స్తోత్రం దర్శనాద్యత

భాస్వరదాతా యనంత భాస్వరీత్రయవి

ద్యాస్వరసే విభుభస స్మత

భాస్వర నా పంలరా యల పాశ్చి వగో యా !

వ. అవధుతిం పుమజ్జులజాక్ష సూచితా సుధా రసప్రి

సేవత మాధుర్యాను సూత్రపయేతుంతగు సూతుండు శాన

తాద్రాణి లవలవయితే జింజిరినతే అంగునఁ బాండవ

కుల మంతనంతులు వేల్చిన్మహి మంతలామంతలు ననుకు

తయోగంబ్రాంతిల్లనియె.

క. సంత పవలును గంతునికవ

సంతులుడు పరియెకట నాత్మసేర్పి ముతలవ

సంతస మునరుత్తవతి

కాంతామణిఁ గూర్చుమ నసంగులవాని బువేదీ

మ పొలుగి విదర్శరంబు పుర సేమ భునెంపవనా త్తరముల్

మలయస మరసంగతి న మంద విలాస ములుల్లసిల్లగా

నలరె రసాల తల్లువరసాదపితంవళి కాతలిష్టనాశ.

కలు నలు మానినోరు నలులు తు తు వశంవదలదీ వదిల్చునో.

౫. అలరె వసంత వంస రతుల దంబుత యంబుల యంబులీత సం
 పతిత పరాగ భాగ వరసారజ భుష్యుఁ సాచిత స
 స్తల యింప మీరణంప వృత మన్ను డసంగరఖి వంశంసా
 కతిత పునర్మమోక్షిలతి కాంత విలాస నితాంత కాంతవై
 న్ని ఘనఖా సురాద్యాన వ భన పుష్ప మంబులయి

ని రతంబు పూజెదెగురి యులుంత
 మధు మత్త మధు కలి మధు రసం రావ షుల్కి
 కషణియి వలుగగా నతలు నదిలుప

సెర సామి పలసార పరిచ్చా గరుని కిళ

ని కరంబునిన దంబు నెరపు యంత
 జి గూరు కు వగరాని జి గి జేరు పితకాని

పంబ మ స్పృశ ములలుల్లు యంత
 మంబులీ మంబుల వంబుల కింబి పుంబు
 కంబు సంబు త సారాక్షా క్రితాంత లలిత
 ములయి ప వమం న క్షాతా కతిత పతిత
 మాని నీసాక్షి తవలు వ సత మాంస ములరె.

౬. అష్టాతంత యువ రణి యుండలయి యుండు

ప్రృథు ర వంతపుట్టి పతి ల సద్భవ తలలు
 సంగదెయి పాపరె నొగమ సంహితాన్ని ~~క్షుణ్ణ~~

కలనబై మూ ధృవండు సాక్షి ధృవంప.
 గ. పోలి వూరధ వసావిమి వావల్ని శివేడల
 లోల వనదీవతలకు నివాళులనంగ
 నైకవోజుని కీదరులతానీకములను
 తిసలయిల్లు యిత నుపజ్ఞేన సమమ మోమ
 బై. వరుణ ప్రవాళ బాంబన మత్త పి కవీర
 బ్రతువీరు వంకలబులసి తొలువ
 బ్రతుగ సహంకార ఫలపారరుచిగోరు
 బులు చల్ల తేజోబాంబులెలగ
 మతరంజరస రురీమ దవిబ్రహ్మదబ్ర
 నారంగ తరివర బ్బుటలు దనర
 వతిదెమ్మెరలపిల్ల లలరు శతాంగసం
 ఘములసింగారంఘ గలనబాంబ
 జ్ఞై. నాని బజ్జముల బిరువబేతునకల
 దీతిరా బిలుచి గురుల నారసము
 గములుగురి యింప విరహిసంఘముల మీద
 నలరి మదనుం దప్పకు జ్ఞైయింతివేతవే
 క వి హార త్తరమరంగని
 వహముల తానె గురు తాలిపి వరధుల విలస
 త్తవంకారంబులు మరునికి

భ స హ కారంబులు గఁజేసె జ్ఞే (106 ల మ్మి

బ. మ మ దశ వరయియై యలరు మాదభృజ్జుంబుని వృత్తిఁబూసుం
దరవరసాలవయి లతలున వృషరస్థుర సంగతినిరం
తరసుమ నారసాను తలనది దనరా యనతెననస్పృర
త్తురస జినంబు మన్నుధవ కంఠ దత్తజ్ఞయింప కుండునె
సి. వర జ్ఞార్థ తరులంబు సి రి మిలుఁబల్లవ

స్తామ విప్ర మవయల సాబ గులమరె

మ హానియ సు మనస్స మాజుంబు లండును

బ్రమదాళ సంసె వృరస ము లలరె

జి తమెని విప్రనితర ము లండును రతి

తలగళరవ కళాక లనఁదనరె

లితాగ మ స దంగ మలయండును బరంగ

వారస నా వాప్తులు వలనుమేలె

మాని నీలాతజ్జితర మ దనజ్ఞేత్త్ర

యంత్ర ననుప మాంబు ప వివారణరేల

నజీలక్ష్మం గారర స వజ్జితైతరరణ

మహిమఁజే న్నాం దు మధు విజ్ఞం బ్రణామ నంధు

బ. లలితతార గృహకింఠ రమణుల తమ నలకైర కియె

త్తలసి త పృష్ఠయోగ ము ద గోమతరంధబలావగావనా
బలరసవిరణుండు మ యలంబున దక్షిణంబావపేర్చురె

దే బభు బురగాభులులు రుణి వి వారిరులు ముట నామన్
ని. పరిణాపభుధ్ధ సముత్తరములకైవది

నలరు లులగుల పాలయలుకైవది

దరు స మాంబు వుల లుల సర సులుత్తముల

పల్లవిం పు బురంగ భర ములైందె

సూన గు బు ములత్త సుద త మనంబులు

వి కేసింబు ముర సాత్తి వి శ్రమలగునె

గంధాని లంబుల గతి వియో గి బి నంబు

ప్ర మ దా శి సం సక్తి పతి ములైందె

నార భు విధి జే త నాత్త పనైక నరణి

బి గ ము కెల్ల ను మ నది లు బ్బు పశు ప

దత ను భు బి యుల ప దై యు స క్షి వరాబ్బి

క తి త మ వా నీ యు నై తుత్తి కాలయనను

వ. ఇన్విశ్రంబున నది లబ్ధ నమ నావంర లీలా కంఠంబు

ను ని తాంతసం యుకం నంత వైభవ ని తాంతంబును న గువ

సంతంబు వి బ్బింబును నంత నవ్విదర్భ రు బి క న్న కారత్తుం

బుగు రుత్తు వచితిఁ బ్రహ్మహర్షాని పోకితంబైన యుంతరంగం

బునం దరంగి తంబుగు మో వంబుని కి యలద్వేలంబైన పే

లాపన యును కాల లీలారస ప్ర సంగ పంగతి నాగి కరింబు

సే మంబుల బ్బాన వ నీ వి వంర కంబుగా వింపందలం

యిందున బి కౌని బేజీలనంజాయి నాళిజనాళిమేళంబు
 గూరి యిచ్చేరి యిచ్చేరి యిచ్చేరి యిచ్చేరి వేడుకలఁ గలకల
 నప్పుడుఁ జిరిచి పలుకుల నాడువుదలఁగదతి తవతితా
 రుపరివృత సరసర సాలప్రమలు రసంబువలస శ్రిస్తల
 యు సుమన వలుదయ పులకల నాల్చి రామంబుగు నారామం
 బులైవేకింబరంఠ

సే. కర ము బ పల్లవౌ త్తమలవైఁ గొల్చి
 మేను బలతబణామేళవింబ
 దంత క్రాంతంబులఁ గుండభావజ్ఞమేన యింబ
 చనుగవననగుత్తులను బుయింబ
 వేణుల మధుకర క్రైణులున్న వా
 తెలులవే పులవలు జీరువేంబ
 కల గీతవలులకైఁగలకంఠ ములవొచ్చి
 పలుకుల టాఁదెడఁగలయిఁగూర్చి
 లలిత సుమనావి తానసంకరిత సరణిఁ
 చగిరి యిహ్మన వతులు సంతతలతాఠ
 సార సంజ్ఞాహమములఁజీరు వారు బారు
 క్షేపననీడు విహరణవీలమొలసి

సే. కలకంఠి రావమా కలకంఠి రావమా
 కల్లింపు మా యింపు కలిగితనయి

శు క్రవాళిరీచూత వరా శు క్రవాళిరీచూత వరా

పతితంబు గాఁ గఁదానెలమిఁదెట్లు

నవివేణికాంబనా యవివేళి కాంబనా

వవిమిఁదఁజొరకావలకు నరుగు

మదహంస యొన యిమ్మదహంస యొనయి

మ్మ మరుతవ్యుల యిందు నందమందు

ననుబుఁగొమ్ములు మదివేత్త ననుబుఁగొమ్ము

ననుమతింపును వనని మలనుమతింపు

కలకలన గుబు గమి గూడి కలకలన్

నవలులు వేలయింపు నవ్విహం గవలులఁగనులు

ఉ హేమ లతావి హానముల హేమ బురి కింబిడుంబులన్

గణామల బూత నూతముల కుడిదమి ఠా యుబుఁగొమ్ములు

గతి మ వల గూఁగులన్ దేలుల రమ్మని నుమ్మని నుమ్మని నుమ్మని

దామరసంపుఁ దావిల్లులు దా రెన్నవలఁగిన దారు దారులన్

క. వేమావిజూంపములులు

వేమావివారింపవేత్త వేమాయత వలన్

వేమాలు తవ్వఁదావుల

వేమాలులు వృత్తి నొడివీవఁగనపుత్రన్

మ. కవి కియూచిత పితా గృహంకుత ము బిత్తంబుపి పూబంతిగు

బ్బులపున్నాగ లతాంత నాభి కలనోదయసాష్టాంగము

వేల నిశ్చంప్రతి యుండులుంగని వనిప ద్వాసనమౌగి వుం
తలరింపడి నై మువ్వమరం దములు నూర్పావాయుబొంతులు

గ. వనజ ముఖిగను గొప్ప కావళి యెం వలసి
యలము కాను రమ్మి పల్లవ తానెను బుంధ
మహిమ నను రత్తి దనరంగ మౌధ వుండు
లలితగతి తొరడలిక మలంక రింబె

కృష్ణులంగ ప్రయోగము:-

లిఖంగంకు తవ్వోళి వంజి పరింపడి
సభూ దత్తి సాధల్సంపత్తి కన్ది
కుబ్జాగి వతంసా రుచువీమలువున్న
ప్రియ సుద్ధి క్రితమంచి బాగ యోగంబు.
తొలక వృత్తము.

కవికి చెయ్యెన్నంగం కవిగి
రలతాంగి నిబిల్లిరి సరాగ ముగం
నలమొగి స వంకార ప్పలాతరనం
చెల విజ్ఞాను కరా ములదేతనుము

౨. అలసరసాళి సన్నాతి సమస్త సుమయుల నేలు మౌదనుం
దలంపమి శైజ వాస న వృథా గాత్రంబె నటంబుం జంపకం.
బలమి నవంతు తొడ వివృతా స్సతః జూని మరంద జాలక
మృలమున బాష్ప వాతి కేణు జాలము నింబును మూలతెచ్చి

సోన్యా వేమటె యప రాగంపుటిప్పలబొలు
 జాళువా గడ్డెల మేలుబేలుప
 మండు వుక్కైత నుప ట్టుమక రందసారంబు
 లలలు కేళూ కుళ పొయ పూదెలుప
 నవ ములు చ్చావితలవవలతా వళుళి
 నర్త శీజ న సవయ న్నుచులు దేలుప
~~శీల~~ ముదాళి తలనా శ పటి మగాయని కౌగ
 మృదు గాన కళల సంద భలు దేలుప
~~నవ ములు~~ వలబు వచియిల వివతే జీవికాల
 కావితా వచితా న్నాన పాళి ప్రావే
 నలరు నాతి క్షేని కుంజ పుం జూబి రామ
 ధామ ముక్తింబు తెలివధామ వదన.
 సే. అ కుచంబు వివితంబు లలన యా వనల క్షు
 అ కుచంబుల నవన్మెల బురకెయె.
 మూవి వేడ్కింబు తెల్ల విండు గవనల తాంగి
 తాంగి మూవిది యగు నబ్బ వదన
 తిలకంబు చ్చావంబు తెలి వివపాళి
 కెల్ల దాడిల కమ్మ లుంపుననరె.
 సహకార మది యుండు కై త్రినకల్ప మత
 సహకార మె యెప్పుడొలసిగం.

పొగడ గాంబెత పొలతు క పొగడఁదగియె
జేరిమి నగరిది ననుబాలసిరుల నగరు
సరళమిదియూడు తరులగా నరళమబల
యిఱి ఫతనుఁ గొంటి నాతి యనంత నెలమి.

సీ. గాలనోపద మనఁ గొరకు నశ్శాతంబు

లలననీయార్థి తిలక ముపేరు
నింతి నోయి ను రాగవెంబులై యింజువు
కెంబు నీనుతికొండ గాఁ గుప్తాతకుఁ
గలకంటినీవయ ద్దుఁ గావింబుల సేవెంగ
యివిదనోయె దఁ గలివి యింతఁ దివురు
వనిత నోవత్తునె వయతే సరవయెప్పుఁ
బూలుతి నోవంసి పంబుప్రొబూన్చు బూరు
దరుణి పావిని నీ యిలార్పు పావిఁబూర్క
నతివ! పేమావి నీను కేలంబుఁ బెజ్జనఁగుఁ
శ్రీయలాలీ సుమవఃప్రితాతతలనఁ
దలెవె వెంపంపనితరులకెయదె తోత్త
గి. అనుబునోలి వనితలక్ష్యనవిబ్రవయఁ
దెవిపి తాన్మిఁదరువుల నలవి శానుబు
కావంబుతో దల లకింబులు యిఱి
కెలమిఁ గుసువరాపయతే శాహుకింబు

.. ద్విరదశతర గద:-

కామ్యవిరి తేని యల కామ్య యది యలండుకాన
 కమ్యయో ముమ్మెదలకమ్యభువే బోవనము
 కేమావి బగురుఁ నానవే మాంవిజ్యంజింపు
 రామా బతికి వేగ రామా తరులయందుఁ
 గాన నున్న విరులుగై కానను న్నచినినిగుత.
 మనమెలచేసి బపు మనమెలకైలతలు
 గతబగురు తరులందుఁ గతబగురు మను మురము
 నదు ముగదలఁగలవల ను తుము గదియకే బెవిలు
 తాపులకు నిరువులగు తాపు వివి కనుఁ గానుము
 మోచి యది యుం నకే నేమోచిమా కునఁగలుగు
 పంతుగై కానుమరుని పంతుగ కుజారమగు
 నంతగా నిరంబేగనంతజొడ్డి ప గమన
 చితిదే నెమరువులయి చితిచిగాననటువోకు
 పరువు గానచా వేలమువలె వున్నకా ననెల
 రాగమునకేచె కై పరాగము నుగనుగవల
 ముందు వన్నెరొక్క ల ముడిత యుందు ములేల
 యొ న్నవిరిగు త్తులవి పొలుతవేరుగ నున్న
 గన్నియ మేగవిరేకు కమలాస్రబలుబాగు
 యది నిడుకా నగాలిరె యెదురుకొని వదిలొలి

114

గదిసి యిది మరునంపగవలలంబును తియింపఁ
బూలు పలరు మన్నికలఁ బుణుకు కేరవన్ని కేలఁ
గవితి మలయొనుచునువల కవితి మంతెనవిరులం

త అనియింతు లనల రుఁబొందులు
ననవియతునిఁ గొలువ నలరుననగ మునెలవొన్
దును మును రుత్తవతిమ డ్డి
దని ప్రొందఁగఁ జొయి ముణియఁ దమక వునవనన్
కమల విలసి త ము:-

అ నరులమధువుల నలరు మువొజ్జి
గిరికిల నగు మునుగి సల యి పొజ్జి
బలుమలు పరిణత ఫలముల నొజ్జి
జెలువుగఁ గాని మోలుసి రివ నకేజ్జి

ఈ బొరిక యొక్క దొంగు సుమ పాళులుగ్గై కానువేళఁ దద్రసా
లగల మిళిం దజాలములు బుభ్బతఁజ్జై కఱవై సొయి బంబును
ద్వీలవు యం బుజ్జేంది కలిదీర్చునల న్నిజువేళిణి మాఱికి
గేలనదచ్చె ముగ్ధ త సజ్జిని వహంబులుగేరినె యిఁగడి
మణిగణనిక రమ:-

కుసుమ ము కుళవలు గాన నెక నెతి దా
వెసఁగరములుదమి వి సరఁగ నెలవొన్
గి సల యి మ వి గానికె రలు ముఁజివేవొన్

మే సంగగణచేదరేడి మేలతలనగగడి

ఉ. ఇందుని భాస్వరమొక్కట - నగుత్తులనందవలికట్
 పొందుగనంబుచెన్నుత జెలు పాపాలదృశ్యతలంబున
 జేంది కనంబగడిమారుతకెట్ల వశిశ్రు తిసేయించెలవలసి
 శ్రీంజుగంబు నాగు యుగళంబు దాడెరులపియ నానందమున
 సుగంధి పుత్తము

మాన రోహిణి విస్మరభ్రసాలపల్లవాళుగా
 ఋణివంప కప్రసాద పుంజముచ్చిరయిల
 గానమర్చె గాంధనంబు గాంతిమలైచొయిచి
 ప్తానలంబులగానకాంత ననుజొయి కైవడి

క. తరుణి యొక కర్మకసలయో

తల్లమెదల జూచువును ను వలదరుణాశిశువునా
 సిరిమొజ్జయి గణాంశిత్తును

బరవే యి బావెంతతరణి భా సురమయ్యెడి

మత్తకాకిల. మానినీ మణులిట్లువోజుక మందమందగతిదూర్
 సూనవయ్య సుమంగదైనయి సానిన వాదల నానుయో
 మేనులనెరి పరాక ఖాలయ్యి మెర మోజిన సారగం

దానుపేషవమై తగడిదనివంజిగోళిసవలె

చ. పలు కురునవ్వునుంగనుయల బాతునవెచ్చు గమానుకొనుట

గిరిగది యింబుకాంబు నునుగెలు పులింబులు బాతామి
 బుచ్చుచు

116

జై బవలర బిదంబి కుమ నే మ్మిని వస్త్ర రసంబు విచ్చుయ్య
లలిత తరావ నీజ ముల నవ్వల సచ్చుమన స్సలంకుయ్య
కవిరాజు విరాజితము:-

అలమిరి వేడుక మోంపులఁ నొప్పుల

నందమ మోలుఁగఁ జూపులఁజే

స్త్రుల రుషల మ్ముల నిమ్మల కామ్మల

వంశి మోయ్యగజు నిమ్మలవ

స్త్రుల సురపాస్త్రుల శీపు పచ్చది తిస్త్రుల

నే మ్మిగ మోమిదిగు స్త్రులను

ల్లల నశి పుంజు పలుద్రు సమంజులలు

లందగు పుష్ప ని కుంజు ముయ్యి

ఉ. తప్పుర శంకులీరరణి శౌర వమోహ జన ర్చుహంపుయ్య

మిష్టమిది మరందరస పూరవయ్యి బరువంపుఁబంతుయ్య

మేష్టులు మోలుఁ నైకానుయ మిక్కిలివేడుకలు పుట్టిల్లఁగా

నష్టపుటాఁచి తవ్వనవివర విలాసము వేల్చారెప్పుయ్య

మానినీ:-

మానినీ సూపర సావళు లానుయ న

మత్తిచితుమ్మిద గుంపు వివే

గానవయసోయ్య బు. గాననశ్చ ర్చివయ

గానన లం గాననీయి వృను

మ్మీ సరి నా క్షి పరా కు ననంత కు పొమ్మల మీ గా ని యిత్తు ము న
 పొ న న వా సే న కౌ న ది వు తె న మో శి గ నం బ కు మిం బు వు బి
 ౫ మ గు వ ను వర్ణ పుష్ప ము ల మం ద ము గా గ యి క్కా టి వ మ్మ కెం
 జో గు రుఁ గటారి బ్బోడును భజింపఁ దలం బు తెం యి ల వేక్ష నిం ?
 ప్పే గర్భం వ నా న్న రా మ నో నుఁ బూ న ద యలం బు వ రుం డే యిట్లు నా
 మి గు ల సు వర్ణ పుష్ప ము ల మే న వే తా కు నిఁ గొట్టు కెరి యే?

తరల. మొగరి పుష్ప సమాంబ కార్చన ముఖ్యత గ న దం బు నా
 మ గు వ న్న యి వు చూ ని నో న మం శ భే ద ము నె యి నిం
 ప గు నే టం బుఁ గటారి గా న ది యిం దు వా డు స మా ను కుం
 డ గు బు మీ టిఁ గఁ బా డి యే నె యి నా క రం బా న కిం దు గ్గ

వనమయూరము:-

ర మ్మి యె ప్పే ప్ప ని క ర మ్మ ల దు వారం
 బి మ్మ గ న శి వ్ర క ర మ్మ ప్పె గ న రే యే
 శ్రీ మ్మ కౌ నఁ గం బు న స్థల మ్మ ల నఁ బూ ట్టు

౪౪౬) గొమ్మల యి పంతురి వి గొమ్మల రు యా బి.

క. నారంగ ఫల చు వి వి లల
 నారంగ మదల తి వి ప వ నాం త ర ము నఁ జే
 న్నారంగ నమి వ స ప్పే టు
 నారంగ ల తా బ్బు లా వ న ల కు ర ము ల వన్

జగతి కము:-

అంతు:- బిలుకలు గంటలు సెయిని

చొదిలి కామ్యు ప మోళి మోళి గడి
దాది మమలీర స దాది పులంబు
వాది గజెందు బువాదని పొనా
యొదల నాతి క యొదల రంగే

మ. ప న సంగతి వే బుల కంటే కమల గిట్టెచ్చి తానంతరం
గనితాంత స్థిత సార సన్న భుతి మంగం నంగ నోదెంతయ్యే
ద న స ద్వాస న గ్రమ్మి పచల బోత క్రింప న ద్వాస నా
జని తాత్పర్యము శైత నర్చు గుణము ల్లుంపె వ్రత గాంవే.

అంతు కము:-

బిలుకలు గంటలు సెయిని మంతం
బులు గవినె కొదై వి షంబు గుగాదప్పి
వలపె దలింపని వన్నె విరుత్తె
లలర గగంతి వే వళి పాలంగే

వ. అనుచుని వీధిలంబు న న నేత వి శుభల కి సల య పరాగ
మధూళి పొళితల వళి కైకొను తటల దరుల తానొక భావన
శుక పితౌ వళి తావళి గావించు పుట్టి ల తా భావనంబుల బాసి
యె పులంబుల గాసి యె చూపుల ప్రాంతంబుల దావుల న్నిం
బు యె నందంబులంబూని యె మరల దంబుల నాని యె, రా
గంబుల యూని యె బలిం గంబుల లె యె న న్నాన్ద గలావోళి

చాతుర్యార్థిని నాశంబులం బురగింపుమ నమంచస్థిగణింబుసంభా
 వారి క్రితంబు వయస్సంబులంబులగు నజ్ఞుంబాధరీమ. యిం బారామాభి
 రామకైశోని తొంత పరిశ్రుతంత్రై తమరస మతు సుమాపయి
 ములం దగిలి పూజాదలం బాదయి వదలని రొదలనెల్లది వగల
 యాగు బురు నిమ్మగువలపి సాశ్వత యుల్లం దె బపునమనుయడ
 లంబి నవి బివేన రిగియి మార విశాలసం లావృతా సద్ధిన సద్ధా
 తర విరాజ మరాన పద్మా లయాత్మ భవతంజిత కాండోద్భవం
 బులం నందేయలు మెత్తతలికడ త్రొక్కి తుండును బావే ము
 యి సమీరణుండ శ్రేష్ఠకావనాంతరంబునం బావుల నన్నిట నర
 యును సేరని న ఫలవృక్షల నెరని న పరాగజాల వృక్షల విరిని
 నకుండ వృక్షల గురిని న మరం దవృక్షల నరయలు దవృక్ష
 లు శ్రీలంబలం కర్మణ వృక్షల లెచెనం గు గతింబు యెప్పడలు
 దాలం గవివ నభినందింపుమ దవృక్షల కాంత నిరంతర బ్ధా
 యిం బాదు బ్ధా యిం బాదు కితాబ్ధ తరవారి పారిజాతర వివం
 రాజులంబులం తరంగంబులం దశని తాత్సాహంబులు బ్ధా కి
 పుమస్తన మయింబున.

3. పాటల గంధులు జీవి జీవి

పాటల గంధే యగతుల బ్ధా సురవీలా

పాటల వమల నలనవిని

పాటల కింబి నిర పుడకై వివక మానస వై

శ్రీ. అంగసలం తఁగొంచిరి విహంగమరాని విరాజమానవహ్ని
 భ్రంగపరంపరావలయనిలపభోవిలసద్భిరారవహ్ని
 దుంగతతంగజాలమణి జారణిభూసమునింకిరాశుభగా
 త్సంగశృంగాయమానమలసక్రియసంసారమనబ్ధిచారవహ్ని
 మ. కరవలప్యేనీసరసోవతశంసమపుడతంతా మణిశ్రీనిధి
 మరుదంకురవతంబదాంబులవసంబద్ధాత్మయై తత్తనా
 సరసాకింగనసత్ప్రయోనిలులసత్యైరభ్యువయ్యై పైసా
 సరసుబ్రహ్మలింగామైనర్చరమవిహీనమృగ్గవరానారాయణ
 సేవకమణిసాపానవికచపేరవలలంబు

నావాహనంబు మనమరెంచి.

లలితాబ్జజళపాత్ర ములయూచు మధురస
 వృత్తికలంబులవేదనరశ్మిమేసరి
 తటమలవలయ్యవలరమృతమసమాప్తిప్రేక్ష
 కౌవళితలన పంచ్చింబాసంగి

సరసగంధానిలఘ్నవిజవిమలవారి

శీతరంబులనబ్ధిప్రేతమిల్లి

సుమరజసారగంధాంబులమరచేసి

శ్రీ మరతవ్హర భూపేదీపవయవలయ
 రసవదసమామృతాపవరరంబాసంగె
 ధేవిమనాయుతలమసరసే పురంధ్ర

ఉ పాశగళీరనిర్మలతరాశయ వృత్తివిరాజ మహానమ్మై
 శ్రీలసమానసారస విశేషవిగ్రహాపిత విగ్రహంబులై
 వీలైన నర్పు పావనమ కిత్తివీడుచెల్వగ సన్నుతించిరా
 బావితల తల్లాలంకరమ భాసురరూపముసాచి నురూపమున్
 వ. ముదియిల స రోవరలక్ష్మీవిలాస ముంతిరంబుతోన రవింజంబు
 లన మండమకరంద సంహాహ మిళన్చి శందసంశరబ్బంబ
 మధురగానర సాతలనకుమరావాలనవలుత్తు తదచి నివహం
 గంకావహం విమలస విలాంతర్వర్ణప్రకాశ బస నాళపాళికల.
 వోళి గమంగానూలు స రస తర మంబ గంధావావలండు త
 నదాక్షిణ్యంబునన నైత ప్రక్షి నూర్చిదగి పరాగచేలంబులందూ
 కించి వేలపులసొలపులన్నలసి మేలంగుమడిచిపిన యిస
 మరసానుభావంబున న్విభావింపులిన భంగురవరం గభం
 గివిభాగ బహుళ తృతాంబర మణిప్రతిబింబితదయలూలం
 తరాశిత రభేషిత తేరప్రమతలంబుత్తై నిమలస రోవర
 స్ఫరింపంబుననున్న మతకంబులై రత్నాకరతాదూతప్రబుద్ధి
 నందింబులై కల్పనందింపుల మంజుల కంఠాత సంఘాత తిం
 బిర్మిభూయం పుంజ పింజ రిత తరంగంత రసం గత జలంబ
 ర్మంబులం దిరుగు పరాగంబులు సువర్ణపుంబుడుకుంబు
 దేల దేలుంగు నేమిలుంగమర సువర్ణకారతతేరప్రసారితం
 బులగు కౌతూల తీరునంబులునుని కలవలంబులంబుల -

జలపతంగ చంద్రా శ్రుతి ప్రసారంబుల కృష్ణరంబు నాంబు
 మననంతరవిద్యోత మానసూర్జినారంబులందు కమ
 లాకర సమాగమంబూనర్చున మయంబున సుమనస్సము
 దయంబులుల్గిసిల్ల వారిమధ్యంబు జ్ఞాన పాపరూపిని
 కాయంబులాత్మ బస విలసద్భుజాప్రసారంబులంబుల్లిన తై
 లపూరప్రదీపిత దీప రాజీవిరాజ మానతనకదీపికాపాత్ర
 యుల సాంప్రసంపాదించున మంధమకేరం దరస నిష్కంధ
 స్థం దరతేన రవిసరపరిస్పృర దరుణారవింజంబులయిం
 దంబులకుఁడెం దంబులనొనం దంబునాం దుయి మఱియె
 గమలకేష్ణర ప్రేవయి నానా కుసుమ వితాన వినిస్ఫుర
 నిరంతరపరాగ విచిత్రపట్టంబురాస్తరణ సముదితపర
 భాగప్రకాశంబై సరూపకరాస్థానప్రదేశంబునంబొలు నా
 సరూపరంబువంస వరణవిన్నాస ప్రకాశితా తరస రాగు
 తాపరంపరాజ్జరామంబై పావన యోగప్రకటితసారభ్యా
 యును, అనిమిషాధివాసంబై త్రవిరాజవిరాజ మానంబు
 మస్పృశ్యతర గీతామృతప్రబంధంబై పద్మజ్జనాత్మప్రతిపా
 దతంబును, శ్రిండు కేషరమందిరంబువందంబున భ్రంగర
 తసంగితానుషంగంబును విమలశ్రేణికిరంబుకై వచిననం
 తవాహినీకృతంబును, బ్రామరహితంబై బయ్యననెతక్రమ
 సహిపంబును, నప్రసిద్ధంబయ్యగిల్గవన జాతప్రసిద్ధంబునై

మనోహరంబగుచు నున్న న్నల్ల పండువుగానవలూగిం
చి యుదంబు గతి నచ్చంచలం తనూవిలాసలు తద్యుజ
లమోలనలం లస మానస లగుచు నంత.

చ. వలపుల లేని గన్న యని వాటితల్ల గ్గవతీల లామయే
నలసిరి పుట్టినిల్లిది విహాయిసమధృమ లారవేద్యనా
కాలనిభజింతుమేని మనకు న్నమ లాతిరస ప్రసన్నమం
జులహారి సేవగల్గుననిసాంప్రయ ములుఁదటాంబులంబుల్
చ. నిలిచి తనూల తాంబుల మణిమయ భూషణంబులమే
నివిసియేటంగు రంగలయ నిద్ధవుఁజావశలం దగింబి మే
ల్లకిమి తూరి గుట్టలభరంబున మధృమలల్లలాదగా
జలకము లాద దిగ్గి రాగి యల్లినఁ నెల్ల స్తెలరాతివేట్టుల్

త. నెలఁతలు కిలకిల నగవుల
జలముల నాకలిత కిలకిల మందఁ జల్లుకానుచు నొ
ప్పుల బయటి నోటి లాపలఁ
జెలువ మరఁగ నూల లాదఁ జేలలేఁ గలువజిగి.

త. పీలల నయెఱులయ నయెఱు
జావి కవడి నీటఁ గ్రొంకి పద్మాబువి
దేవినదమ్మ బుమలరెను
నాళికానన్నకు గుఱు నాయలవిమయి

చ. ఒకచే నీటఁ గ్రొంకి దిన మున్న మిఠాననబిం బయ్యెసిరు

- ప్ర కటముగాఁగ నీఁచుచేటి బంధర పాశ సరూపశంక మ్మి
ది కిఁగది యింగమెఱుఁగవఁ ట్టిప్పిన నంబురు వఁంతర ప్రమా
భతల నమోదా లంగమితి భీతి వయసుంగుచుఁ దేవే దవృత్తి
ఉ శ్చామ బహు ద ఘ్న జల సంగతిఁ గోటి యెరునర్పఁద క్షితి
ర్ణముల కేక పాన రుచులఁబడి సరాజవయ లగెప్పఁబట్టినట్
శ్రీమహానీయ పౌరభావిశేష వయస్సరి గానివారి నె
మెత్త ములఁజూచు ప్రదఁదమ మోముల శ్చామి కఁబూనె నాయనా
య జలరువఁగంధుల కిరణి సంత సవెల్పు జలావగవఁబో
లలఁజె బిప్పొంది పో వము విలాసి నులార ప యెఱుఱుబాంధ్రవం
దలరెవరుచా వంబులంద లరె నంబర మభ్యమయ సుం నసాయకు
గాలువగవేళ యయ్యెనని గాఱ్ఱునఁచిరమువారివేళుకే
చ. భగభగ కాంతు లంతట నుదారత మిలువవత్రివెల్వయి
జిగిఁబిగి సా యుగంబులను బెల్చి సుమేను లనందనింబిరి
గ ములు గెల్చి మన్మథుఁడు సాన లఁచిర్చిని శాత శస్త్రముతో
గ ముఁగి వత్రి కాకములఁ దాల్చి నవ్వురి దాపనత్తఁజే
గ. మద నుఁడు పొది నేలు మహిమంద నరాఁదనకొన్మ తొటనా
యిదను నేఁబల్లవంపఁదాగు నంబు వయోమధువంతురత్తనిం
జొదవఁజె నుద్దఁజేసె నననాప్య గమోమ విభూషణరావళు
ల్లుదమునే దాల్చిరి యెటు సయ త్రుటసూనక రార్చనాంభ్రా
గ. లలరు లగంధ క్రుచ్చి నులు లాఱుతప్పట్టి మరందసారస

పదలు ఘటించ నిమరునిఁబతిర్థనసేయి నమంబుభక్తినిం

సెంతాడై

ముదమున వంస్తే పామరస ములముకుళంపుమమ్రక్తివేళుకో
సే. ధ్యాన మంగ మ వ మ మ న సా గూర

మ వంనీయి రూ ప సంప ద్భవయ

అ వా వం న మ క్షేప జీవ చేత స్థు వ

వి వం రణ విలాభి విలసి తాయ

రిద్భుమ నర్థ శిలాభి నంశిత కృపా

ర స పూ రివేక్షణ వ్ర సోరణాయ

రిభిషేవ నమ దార విదావణాత్రియ

ర క్షణ కార్గి వివక్షణాయ

గంధ పుష్పా లి లతి కాంత కార్మ కాయ

సురభి ధూ జిహ్వి నుత గుణం ప రి మళాయ

రమ్మదీ జియ వెంజే విరాజితాయ

మ ధుర స పు లాప వ రోయి మధిర సాయ

క. అనుచు ను వ మార సంగతు

లానలింపునుభక్తి నాయ ~~జు~~ యుత్త వి కే చు న్న

పు నరభి వాదన ప రత్త

వని తలపెతె క్షింబ రవు మ వారి జ బాణుడి

క. జగదేత పూజనీయ

మ గు వల మి డు ని గు రు ళ్లల మందమే సారం

గనులుండవగునివ వయం

ಪುಂಗಡಗುನಾಳಿಕೆ ಭಕ್ತಮುನಿಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

3. ಅಣವೇರಿ - ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಘನಾಂಶ ಸ್ಥಳ

ಮೂಲಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಪಡೆದ ಮೂಲಭೂತ

తలకుంఠి బ్రాహ్మ ము ~~మ~~ తలకుంఠపతివార

ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

కుసుమరాం గారి జీవితపు మీ కు సుమత్యంత బాంధ

హరి మధ్య ఆశ్రయమహరితనూజ

మ దవతిలక్ష్మిపుమ మదహం స పరిసా

పం దత్తన్యై జ్యోతిషమ పం క్రి సమవ

క్రి.స.ల.ం.య.ా.శ్చ.ర.ం.బ.ర.ం.వ. మే.క్రి.స.ల.ం.య.ా.శ్చ.ర.ం.బ.ర.ం.వ. ?.

హానిని మోక్షించుటకు వున్న మహానమస్కర

శుభముగా జరిగినట్లును ముఖ్యముగా నున్నది

శుక్ర నామక స్మారక వసన.

వ. అనియల్స్ పాఠశాలకు యాభైవం బంజారానగరించి మదన

దేవతా పునాదర సానుభూతమంజులమనః కంజిత

అనునట్లుగా గ్రామ తనరావిలాపలు రాజకుమారి కౌరవ్య.

ఇది ప్రయత్నంలు నను పాఠకంఠ చసంతాపవ నంబును

వివర వివరములు వ్రాయుచున్నది వచ్చినవసరమును

౪. సమయసమాఖ్యనీ చంబురుచంకాత్రవతియేలుఁడుఁడౌ
 ద్దమగతి వచ్చి పశ్చిమలయలయలనుగ్రీతరానుషక్తిఁదా
 పముజ్జజియింపఁజేసి యిది వంక్త లభించిన సోకమెన్ను
 ద్దమ చీనినెల మావియనుదెత్తిచెననందగెఁబ్రక్కఁగ్రుంకినో.

గీ. యొమి నొమ దగబెలొన యొనవదని

సమయ వేరంజ కుఁడు పదీయ మహిమంబ

రమునతనురా గరానినంబుమరఁజేసె

ననఁగఁదగె రత్న సంద్యాభ్రమసుమల సంద్య.

క. వియదురు సరసి సేమళి న

మయిజాల కుఁడుదయ దృక్షేమయమనవలె

గయికానఁగ నలజాలము

రయమునవైచెననఁదమ మప్రసరించెవచ్చి

గీ. చాఱరము మఱి రె నెలం తను బరిగి

దీంపశశివరుఁడయదెంబు నెదది కాపు

రంధ్రుల పుడు పురపుఁజుప్పరంబునండుఁ

గూర్చి కెళ్ళిన మత్సర గుఱ్ఱు లనంగ.

౫. వలరామ్మివి రవింజనముల

నలయింపఁ గఁదాది వదలునపు డత్తినయి

ల్లివి తపతాత్రామి వునన

మరిత మకరకాక్షయి నంగఁ గాని తెలుపలరె

గీ. అంత ను దయాత్రి యనుభవ దంతినెక్కి
 రూ ద్రిగ నురాక్షు వయంధులు రామలనెడు
 వెండి ముట్ట బె మొనల పోవి యుగలుగాడియ
 యిరులదాళ మి కిరణ బలంబె నసే దివిని.

క. కైరవిణివి టుడు దికా.

వారసతపయ వయస్సైని వలపెయలంగరం
 పార రజ మ్మల జెవ్వును
 నారహిదె స్త్రీలు దనారె నప్సప్రభల్.

గీ. కాండలన్ని యివెంచి కాంజతైయలరాతె

దీవులన్నియు వెలిదీవులయ్యె
 బిగములన్నియు వంసబిగ ముత్తై పేరిప్పెదె
 నే యులన్నియును మిప్పె యులయ్యె
 జలదులన్నియు ముఖజల దుత్తై విలసిల్లె
 రసమయలన్నియు నొదరసములన్నియు
 విరులన్నియును ముత్తై విరులయిందమునాదె
 దరువులన్నియు దెవతగువులయ్యె
 నక్షుడుదొల భువన పరాస్త్రగాధ
 సంతమనెపం కనియయ సంతా శతాబ్ద
 సాంద్రియంద భావమృత సారపూం
 నవ కలిత సముగివగా వం నంబులగును.

ఈ కాల ల విత యల య భావాంధ తలనంబు నతో గలంబు
 జూనరించిన జూలపు వెలయంబునప్పండు వెన్నెలలు గాయంబు
 కలువలవె విజగతినబిల విరవంబం గలంగింపును నిజ వివర
 రభావన పతింబుననుండాసి జూలక మార్గంబుల నలరు
 విలుతు ని ప్రంబం ను ప్పంబు పరి క్షిప్త వృత్తికా కుసుమ క
 రపరంపరల వంజూను ప్పకిరణ శోభంబున వచ్చెద మరాంత
 రమ దన తాపానలంబు దీపింప సహింపరానివేదన నచ్చి
 దర్శురాజు తన యు తన యునుంగు చెలు లంగ ను మోటుంగి
 కురంగటంగ రంగు మోటుంగ మరు కురంగభావ్యణి
 ములు వేదికా తలంబున మెను నెచ్చి పాతలులు నప్ప
 రి సరంబున నెప్ప గు నాప్త కష్టరవు నటలుల నుప్ప
 డిల్లి కష్ట రపు దుమారంపు వలపుగాను యంబు మల
 యంబుని కలనల కునువికి పది పోయ రాచిల్ల తేజ్జీలి
 పోషం రవంబులకుం గలకంత వరవిరభావ మంకా
 రంబులకుఁ నవతంతారంబు బెచ్చుకెని మహారంబు నోదన
 పయదంతైత్తి వచ్చిన పచ్చి వియ్యలులంబుల వేలంబు దిగదినెద
 నకు మీద నెట్టుకై నంజక్తన యని తగు వనిని నయికిం
 బుతె నప్పరినిల యోప వనాంతరంబు నతు నకువ నకుగు
 విడున యొనెద నదల తాచి పోయి యలంబంబు నరసి విడిసి
 విప్పలరు కష్టరవు తిత్తుల నాప్పు మిగులు మరొక పలుకు

వి నర్చి సంయులయెప్పున నప్పువ్వఁబూచింగ ప్పువంగవయ
యల

క. త్రిపునమ్మవెలియెయెఁజలె

జచరాంలవె యెయింఁజి నిట కు సారహంస మనరాం

జిపుయంగమ్మ లబూనిది

గవయు మురె యెఁజ్జివె జనుగల్గుతన్మీన్

ర. తిరుయ్యదు పాంథలూత నిరయంఁత నుఁజివలరానివానిఁ

మ్మదిత నుకూలు తప వన మాధవచంద్రులనమ్మఁగొచ్చిన

ర్జుజశ ముకీర క్కాకిల మిళిందమ వేవబలా వతంసయ్య

యెదు లిబలం బు నాత్తుల మెంచత నిట్టరుదెంచు రెండో

క. త్రినిమూఁజి వనితేపంతయెల

గనికర మునఁజేరి యిరాపతల నలుకునుదా

మనువేగుయిది నువదీని

మొనకొ నుశకియెల్లకిరణ ములకొరు వఱ్ఱో

క. చెవికలు వాకం లియెనుమఱి

గలువలవెలివయ్యెన్దల కానవృచంద్ర

తలఁపఁ గజాగతి వాఁడవు

నిలుకడ నెనయింద నెల్లదె నీకెంఁదఱి

ర. కడుగుమనకప్ర కాంఠ కునిఁదాలనిఁ గాఁగనెఁగొని మొఱి

గడుగునుదనంబుదానఁ బడఁగినఁడు గాగడు గాయుచంద్రు

యలు చు కలులు బూసి కణం చురలు రెండు కిలు రొండు యలు రొండు రొండు
 కణములు చండ్రి యొద్దగన రంయదెరం మదిరాన్తి నెమరు
 క. త్రినిశం చురునిం దింపురు.

నన నొంపులగ వలుగు మలు నాంబింబి న ఆ
 మనికి తమంబింబి న యలు
 మన పిల్లలై గణలుకొన్న మచ్చలముల
 ! నీతల్లి దైవ త జార జోవన బుంజు

నల సుదా వారాకి యొత్తుభాంత
 నీతంబింబి తవవి జాల్చి బుక్తా పడు

దృఢరతులగు గుణగర్భాదయంబు
 నొయిన్న సంత తా మృయ మువస్మయంబు
 నవ మతి జంబియె నవ రమ్యి
 నొవె న మా మస్మి త్తొంతావర సూర్తి

సిరి వింబు సర్వజ్ఞ కైరుంబు
 నశవి నీలతి నుత్త మ సప్త దాయ
 రూర్తి వైయంబి వంకవిరుద్ధ శర్మ
 ము త్తల కలు తానెకొంబుక్తి పూవి
 భీరువుల నొయి మేర కుతి రమార!

మ మునుపె యి రొంప భూత ముచ్చ మూర్తి తన మ్మన వేన్తబ్బి
 దనువు దాంబి భూత మును దర్శకు సంగతి పంబులు

పనయల లాజీ సంఘులను బాధల బెట్టిన వివేకాని
స్నేహరని యాధా

క. అనయి మన నమల ముతూరి

జూలకానరింపఁ గఁజుట్టి నట్టియును వినిన్
జను సేజుగఁ బ్రేమించనఁ
గనలెలొ యలలంబు నప్రకంపనపవనం

మ. అనినిం దించెదల మూని నీమణుల సావంకారవంశీయుల్
విని రిగాషంబునఁ గలూరి కెంపు ననరదీ విసంభ్రాంతి నాత్మీయతా
నానరందే బుగ తిం బి క్రాళి పటకెన్నో మంవతసంబునె
మృన మత్సరిత మెలకల మూర్ఖులకుఁ బరంపరవెఁజునెఱ్ఱు

క. అపుడా జోబునము లలెలొ

కపలంబు త్కూరి మదనం దగులు గలెలొంపకమే
మపతిమి తచ్చి నానఁగిన
లెలొప పచ్చల కిట్టి పులయం నానఁగి వినియవెదీ

క. అనుచుం గలకంజెంకఁగఁ

బనికెఁగి కళిపురుసె జ్ఞప్త నిదివేగం
బునఁ జెలవ యలల పనులను

మనుష్యుల వేరెఁజేరి యుననియమం దాన్వనమై.

స. కలువ రేకులఁగన్మఁగవఁదార్చె నాత్మతే
నిగురుకే మృత్యువైఁదార్చె నాత్మతే

అయ్యల వలక్త వరమరింప నాకై

బిస వయల భుజ పాళి నెనె నాకై

తెలగలందయ్యలు గిరింబె నాకై

పందనం బలదెఁ గురవలు లనాకై

పన్నెం నెమ్మె నెమ్మె నెమ్మె నెమ్మె

పదమూలంబు పాణి నెమ్మె నెమ్మె

అయ్యల వలక్త వరమరింప నాకై

బిస వయల భుజ పాళి నెనె నాకై

1 మన్నె రెకుల లయ ప నయ మత్తె నెకై

4 లలిత వృధువాంబు నాకై నెకై

2 విమలత రతాంబు నెకై నెకై

3 పన్నె కపురుపు వాస నెకై నెకై.

5 తలవల ననుగల నెకై నెకై

బావిక దె ప్పిరిల నెకై నెకై

రెక్కల పాతల నెకై

లాలస ద తి నెకై నెకై

5. సరసి జినీశరా త్త వ్రాసం ద్రు దశాన నయం నెకై

దరణ సగంధ వృత్తి గని తంప వయల నెకై

త్త ది స మ యం జ నాసులు నెకై

సద్గుర దురు వయల నెకై నెకై

మ. తననా కుండవరావడం దెనని సంతాపంబునోయిమినా
 వనజాక్షేమణి ప్రియ శరణ వసితోచుట బాగుచుట
 కనదించివరకూ నాంబలముల్ గన్పట్ట నిలుపుచువు
 ప్రియ నాదె ప్రియలల్ల నిలై జలజత్రీ గంధ వాహంబువై
 శా. పోజొవల్ల వియ్యబ్బ జొండు మనుగొవి... బంబుల
 జూలగి జ్వలదళి మధియతజ్జి దత్తారంబువేసెంతమో
 లోలదిరాం ఘంటయిల నానపుడు నాళితారి మిన్నెకలనో
 వతి కెంబల్లెగన య్సో వన్న తితత్రీసంధ్యార్థి నవ్వెన్నెల్ల
 గి. ప్రవరపాదించె దాకలంబు మారి

యొంవి నీకాంత గడిసిర తాత పోత
 లతతగతి దిగ్గ గగన తల్పంబునందు
 మిగులనలగిన ప్రియమోపు దూరప

శా. వాడెడి పాండుర చంద్రికాని కలముల వేవ్విల్లన యెగ్గోదిత
 వాడెడి శైరవ జూలముల మధురళివారంబుల వ్వి తముల
 బాడెడి గాన కళా విజృంభణ గర్జన జూల బిణిమముల
 యూజంబూడ గడ వైతె జంబ్రులు పర క్షణ జ్ఞానాపాతముల.

మ. క మ రిని యల్లనిల్ల ద్రిజ గంబుల వేడు కపిత్థలై న
 క్షుణ్ణు దిని తల్లదిల్ల మదకాకిల కైర మయూర నాదము
 త్రిమ మనదే జిరిల్ల పలరాంబుని వసుంత్రీ సన్నగిల్ల
 శంపమరగగగము ది ప్రియల యుండములల్ల ప్రభావపెల్లము

గి. శశినికావరపెరాహితాజ్ఞానా రిసైన్స

వి తతివెల యింప స మయిమారత సుతుండు

దావి తోష ద్విశైలంబుదెచ్చెననగ

నుదయిగిరియెండు భూను, దబ్బాబయి మందె.

కా. విశ్వాక్షాణి వరాద్భుతద్విప ఘటావియ్యతదానాబ్ధిలో

విశ్వానాప గతద్భిరేషు ని నదద్భి శైలార్థ మున్నానస

ప్రాజ్ఞాగ్నిప్రతిమాన తేజజనతాపాతేషు నిర్వాపకృ

ప్రకృతీవరాజ్ఞా భావకపురసంజ్ఞాగన్తకండాంబుతా.

క. మానాగ్రేపర బ్రహ్మం

కన్సక్రమణిని లరాజకవిజననయినా

నన్సవిశ్లేయనందవ

కాన్సక్రమణిని వయస సుభాకరణింబా.

క. మోహనవ సుభాకరణి

యోవరతిత్రిమణి సాహసాగ్నిమంబుగా

జ్ఞానా క్షే నత సూర్యవ

రావరు శిరచ్చేదిత్రా రాజివవంస్తా !

1. యగతికి:-

అర్చమ కులావరణ సూర్యవనసాదరణ

కౌర్వనిమలాక్షయని వార్ధరిపురికై

కౌర్వపరతంత్ర నృప వార్ధనిమలాక్షయవ

భార్యగుణలూల శుభవార్యధునవలూ
 ద్విర్యజి పయ్యారితర నార్యజి నవంబుతర
 పర్యమితరా మహాతార్యకలనామూ
 భార్యరస పాపం వివర్యభిరభూషణయి
 నార్యజననూరత్యుతి భార్యను తకేర
 గ ద్యమూ

బ్రది త్రిలకవరసంమనానితి భాను రామచంద్రియశీనా
 రవింద మరందాస్పాదన సహసాంశితనిరవధ్యసింకింతి
 రసవిశ్లాషిత త్రితావిరేతరేతపన్ని సార్యసారంయంతన
 ఇవ సతలవి ద్భృత్యవిశునానుగ్రహం సనాశనామనాశప్రా
 శోతంబైరుత్తు పతీపతిణంయరాజి భానమవప్రయంత
 యనంబులు తుర్కా క్కాసే ము -

భార్యులు.

అ

శ్రీమత్

యశ్చ వశిష్ఠ రిణ యువయ

వయమా శ్చ స మ

తా

కృత్రిమ కృత్రిమం పదాం

భూయోవంభ్రం గాతరంగభూగజి తసం నా
నిరా సూరినిక రమం

దారా గాపాలం య సర వరశ్చయరా.

వ. అవధురింపు మా రుక్మవతిపరిణ య తత్తా సు భార
స ప్రసూత మా భు రస్మి ను సౌభ్య చేతుంఠ గు సూతు
కు కౌనకాద్భిలమని వరులత ఆంగింబినతెలుగున
నప్పొంఠవకుల ముంఠనుంఠగు పరిక్షిన్తవో ముంఠలా
బుంఠ లునకు శుక యోగింబ్రం తిల్లనియె.

గీ. అంతవిదర్శనా విషయిణాత్మహింస ప్రకరంబు తాదన

భృంతరసేమ మంతన మునందు బ్రసంగ ముదేభ్యమపులం

జెంతయిదేరుర్జిల్ల జని యనిన పుత్ర తి బూష్టపేంత్రికి

గాంతునిచ్చూరలగావల యులగాపు నేనె ట్టువిబారనంగతు

ఉల్లా నును భూంతు వంశ భుతబూని త ముఖ్య నృపాల ముంఠ

భూమి చుట్టూ పరిభ్రమించుట కై నా భూమిని
 మనవ జీవితం మను మ భూమి పృథ్వి నా భూమిని
 పంపి నా భూమి భూమి భూమి భూమి భూమి
 నీ. లావత జగ ద్భూమి వచ్చితిని

గంగా కై నా భూమి భూమి భూమి
 స ముద గాత్ర భూమి భూమి భూమి

దనయ నర్పింప గాత్ర భూమి భూమి
 సకలవి దాత్ర భూమి భూమి భూమి

భూమి భూమి భూమి భూమి భూమి
 భూమి భూమి భూమి భూమి భూమి

భూమి భూమి భూమి భూమి భూమి
 భూమి భూమి భూమి భూమి భూమి

భూమి భూమి భూమి భూమి భూమి

భూమి భూమి భూమి భూమి భూమి

భూమి భూమి భూమి భూమి భూమి

3. భూమి భూమి భూమి భూమి భూమి

భూమి భూమి భూమి భూమి భూమి

భూమి భూమి భూమి భూమి భూమి

భూమి భూమి భూమి భూమి భూమి

భూమి భూమి భూమి భూమి భూమి

జన పతి తాత నిట్లు నిరి సజ్జన తల్లర సాయంబు ము
 ఘన తర వా క్కు భార నే ముఁ గాంబఁగ నిట్టి గుణోత్తమంబున్
 గనఁచ గురారి నంద నుఁడు గల్గుట భాగ్య వసు గాంధే హృదయం!
 యజుల జుభవాను కౌభిషికు చక్రగ నున్నా తాని మంమతం
 బలరును శ్రీ సై కెడ్డి ప్రియ ముట్టి దేవేంద్ర నరంప చున్నా
 గలుగు సమస్త సద్గుణ నికాయ ముదా నిక సాక్షి గాగని
 శ్రుల మతి నీచు వెట్లై కు హం రు ని హార నాఁ జూతు భూవరం.
 గ. రుత్త వ తి తన్న నె మ్మది రరా థి నేన
 వయఁడు ప్రే మ్మి మ్మఁచ గుట సుంబర త మేలు యు
 నిస్సూ లాదా ర సంపత్తు కన్ది కలన
 నర్థం యెఱుగంబు స కల లాత్తై క హిత ము
 వ. ప్ర ని పొ తా యిత ప్రే కారంబు గని న్మ వింబు నయ్యో ప్త జను
 లప బకులు ని జుంభ బ్జి ముత తతి తంబుల గు ట కు సంత సింబి
 యు హాధ్యై స్థై క శర య్యైం త గు చు మదో కాం త వరే య్యైం
 భ ద్ద విలజ గ జ్జై గియ మూన పై బావ క్షం ర వ్పైం బగు స్మ
 యం వర మ హూత్త వంబు నేమో బుతు రంభై వల యిత
 వసు మ తి హత్రింబు నంగల రా మ్మల గతంబు రిం బింబ కన్
 కార త్తంబు న కుం బ్ద న్న నాహం రంధ్రే న వరు నింబెండ్లి యె నచ్చె
 దన ని నిచ్చ యింబి కుచు కార్నీ ధురంధరులగు , బంధు ప్రరా
 పితా మా త్న వరు లకుఁ దత్త తల్లికె యెంబులు ని యెఱుగి

వారలమండా నందరస నిష్పంద తందళితవృద్ధయారవిం
రుత్తై.

సీ. విశదంబుగానెల్ల దికలస్పీయంవర

గరిమఁజొటఁగఁబంచినిరుపమాన
మణినిబడ్డనొకమహితవీధీకున్

భాగమువ మెఱుఁగారజానొనర్చి

సౌధనొపురచంద్రుకాలాదిభవనరా

జములసెంతయువెంతసారుదీర్చి

యచ్చినవచిత్రైవేఖాబ్జరంజనవల

లలరించిశుభకుతూహలమమృత

బురవలుఁకైసోసిరపుడువిన్నురితతభ్రష్ట

యంవరాఁజాతనాదరణాగమిష్ట

దబ్బిలనరణాతపాలమోహాసవిరాజ

మానతరశాఖనశ్రీలనీనుచుండ.

స. రతనపుఁజిప్తురంబులనురాణాదవిర్భుఁగఁగట్టిరంతటన్

వితతమవర్ణజ్ఞానమమయవిన్నుటకాఖివితానపాళియం

దతులమనాజ్ఞైవైరులనందఁగమొక్కితగున్ముమావిత

వితతులుసంఘటించిరిసవిభ్రామకౌతుకసంప్రమంబునన్

స. నిరుపమక్రిక్తిరుక్తిధరణితలనాథకుమారికాస్పీయం

పరవిభవంబుఁగానెప్పణివల్లభదంపతులప్పురంబునన్

బరు వది నిశ్చింతాయ నడగ బాగు తేవచ్చెను నొగవల్లనా
 పరిగత పూగకాండయల పాపాలు రత్న గృహస్సని ముఖి
 మ వివిధా సద్భ్యమణి ప్రజంబులపుడు బ్రహ్మ శల మూర్ధన్యగో
 మావర ద్భౌరములడిసు వర్ణమయ సూత్రైకాప్తి పోషణాశీ
 భవదాతార ములబరా నుమండ తివె భూపాలా త్రరంబులు
 క్రమతీ వెంవంగు ధైర్యబద్ధ త ఘటంపడిబడి గాంగుల బడి
 కె కద శీతరు పులు నాటిరి

సదనబహిర్జ్వరపార్శ్వజగతినినవినె

మృదమున రుక్మవతి కుభూ

భృగ్దయాం కస్మరకాదాప్తి పాలుపువ పించెన్

య. అలఘు కుభప్రియ త్రతలనా దరణాయన సుద్భృతయలతో
 జీలుగు మోటుంగురుగలరుచిరలు గట్టి నత్రవన మ్మటన్
 బూరిదె నువిశ్లేషణములు తఱుని పులెండిర బాహువైత్తి భూ
 వలయ వసుంధరాశీపుల వారత రమ్మని పిల్చుక్రై నవదిన్

య సతలదిగంత విశ్రుత లసద్భిప్రపూస్తత రుక్మభూమిపం

లకతిలకాత్మజాసుగుణలలిత పాన వకాంతరంగులై

యత్ర యతితప్రిభా పంబలయారవిర్రులు కైదనః పా

త్రైకమవరనుభావులగు పార్థివ ముఖ్యులు వచ్చునద్యుష్కో

కా బారుల్పారకాతః దైత్యులరితాషంబంధిగంధీరహం

ర్హారావంబులు భూరుకల్ప నిజస్థైర్యానితయోగ్యావ

సద్ధరశ్రీయః శుభ్రదక్షిణధరణీపాలవచంసంతువే
 బ్రౌణిదోక్షయశ్చాన్తసంగతనాదిర్భూతైర్భూతాదగ్రహే.
 సి. పాండ్లకాసలసింధుపాండ్లకేంద్రులతాద

మంగదావనిపాలమలయతాద
 గురురకేరళలంఘులయతాద

బాంబాలసారాంధ్రపరులతాద
 ద్వివికతరణిబర్హరమహామలతాద

కతసాల్పిహామిపాలమలతాద
 మహాస్యంధ్రకేతయక్ష్మేవల్లభులతాద

భూభగళంగభూభూజులతాద
 మహాయుజితేరభివలయతాద క్ష్మేతలానీ
 కతమహానియరాజిప్రంగవులతాద
 నెదురుతానాతేభిమహిమయసదనవలయ
 నర్హమగుళంగవిధియంబునవసరవలన.

ః యుగ్మగంగునాగామిజిభనులసామ్యంబాప్తరాజాశ్రీపు
 సకాన్తిభిన్నభునస్వయావతతరాసంసత్తువైమేధిహం
 తేష్టాదీర్భూత్తిభజింతురత్తిహారితాదులసానిసాభావాద్భూత
 ఆదుప్రభుష్టంతువిదర్శరాజితనయాపాణిగ్రహేయ
 సి. విజయమంగళమార్గవితతవాదసద్ధివన

విభవంబుదిక్కులవేతదనర

ఘనతైము జాత సంధుచితకాంచనచల

కాంచులు బరవీధిఁ గ్రామ్ము తానఁగ

నవరత్నమయ భూషణపరస్పరాఢ్యుర్న

జుజురేణువులు భరందళవలు తానఁగఁ

బలుచరయతురంగ బలసంఘ మహిరారు

ధనమందలవలు నకుభర మహియ

నజీల లాత్రిక విజిగిషనతిక యులు

ఫతిభవ సంస్కృతి నరుదెంచె భవహభ్య

యంవరాయాతనిజీల ధరాభిపతిస

మా జమగు కుండిన ప్రరాధి రాజము నకు

వ. ఇచ్చి ధంబున ననంతవైబ్రహ్మచారి ర్జగమున యుచు వృష్టి భూమి

ధృతకురు వంశీధరాధిప యతుర్బిధ వాహినీపతి వృతాశ్చైవ

జ్ఞప్త్యుచు విచర్షణిణియ బాహ్ని కుండిన ప్రరానతిధూరా

గతుం డయ్యె నంత బద్ధుత్తాంబు జారుల వల ననేటింగిరు

త్రిభూవిభుండునుదనమే న్ముని రాతకుండ్రియంబునాంది

బంధుమితతి మాప్సపు రూపితపరివార సహితంబుగానె

కుర్కొనియె నప్పుడు

సై. ఇరుదళంబుల సైత పౌళిమేతి యును

దుండుబ్ధి భూనసంకాశంపక్షమ

యెల్లయినె నానిత శుభతరా హ్రుతం

భారవస ము దయించుకలన

యొంతారు లబలాళి సె నరించు మంగళకావ్య

కావళనాద సంఘాత గతిమ

రెండు మూతల యందు మెండు గొన లరించు

వంది బృంద స్త్రాత్రై వై భవంబు

నాత్మ గతాంగి య కేలు నును నాష్ట మి నీలి

స కలదు వనంబులం భు నిండు తానె నష్ట

దొరక బ్ధ మయి బ్రష్ట మనును పోర్త

బురజ సంబులు విస్త్రులు స్ఫురణ దవర

నీ. మగంల నాడుగుల ధగధగ ప్రభలు ము

త్తాదప త్రిశిల నలవయ కానగ

నాళిత మణి తేద నష్టాదు స్వతులు బు

గరు సింహులు లుముల్లొగింప

కుబ్జ తాల్సినాడు విస్ఫురణ మువ్వైరికా

ప్రీన ము వర్ణిలు తుల తానంద దింప

ఘన తరవామ రాత్త రకాంతల సన వయి

తెలి వస్త్రి సుతాల్ల దిష్టి చెనడ

లలిత గతి జెంది కుబ్జ తరవామ వయ మిలు

నెల మిద్దెదర్శ మాయం గబ లమల పుడు

గలసి యదు విరసై న్న సంధు ము లులాద

- నల ఘట తర వైభవా న్నాన్వితమలఁజేలంగ
 ఉ. కురిమి ముఖ రుక్మిణ్యప కుంజరుఁడయ్యి కువంకబూజులంద్
 ఖూరి యిశఁప్ర నాహంపరిపూరిత పద్మజవంజగర్భ నా
 కారగుణా త్రిత్రైవిదనత ప్రతిపాద మవరినంబుంపునీ
 మారునిఁజూచివేద్యబువయ మునఁచెలర్చుగఁగేరివింపునీ
 య. మనమయనవోజ్జ్వలంబులు ముంబును ముంబును నాత్మసాక్షి
 వనరువంటగావ నుడి గుళుల వార్తలనొలసి బుంధవంజతో
 వనయివెలర్చుగానదిగి విస్తృత వైభవనిర్మితావరే
 (దు)నగరేష్టినకుండిన పురంబున కుంజగఁడాదితీరంగ
 య. వారి తన యొగ్రాసేల్పొయితురంగలు లంకియివేతకృత్యము
 బురవర నీమూలముగతి ~~యొ~~ ^{ప్రా}ప్త్యైవపాత్సయి నూతనంబులు
 పురిదవతంస వీరవయ సమ్మి తోటారుస వాప్రవేరితం
 సద్బలణలదాచ్చి రత్న నిర్మలము న్నీవేదికావ నత్తయీ
 గి. భద్రదంతంబుల మనెక్కి బుష్పవిభవ
 లేలయిర విక్రీ నరుగు నావల దీవ
 తనయివదనాంబుజంబుత్తైచారసివై
 జారవని తావలంకన త్రిమరవయము
 య. తరుములు సాక్షులత పద స్థగితర ననమంత్రబంబు
 సరస నిర్మలము వింతయలత రాత్మలరాజుతో స్థయం
 వరణ ముఖంబుల జెంచుమని దారిత నేనయ్యు కేవళి

హంతిత నయూ శఱ్ఱాతనవివరమున విరత్తప్రపంచే

౫. అత నుడైకొండె యుద్ధరణిపాత్మజునెమ్మది నున్నవాడు సంగతి నివచనము నొంబవచ్చెకొండె జగత్త్రయమోహనార్థ్యం నుడిగని తుక్కిణిసతి త నూబుచ్చుడై జనియించెదీనిస మృతి వరియింపత న్ననృప మండలిపైఁగ నుచ్చియాయె. ఉ. సంఘరభావమెంచఁగవసంభరనెప్పని యుంకమంచుటే పొందుగనిమనాహంతుని పూని త పోయి వడియిలువొక యిం దంచ ముఖిలు మహా ములు నట్టి మహా త్కడైమన్నద్రుంకెయి పాంచఁగ నీతఁడొత్త మడియెక్కలు చిదనిఁజూల నేర్చునె

౩. అనుచుంజ నులగనుఁగూనున

వనజాక్షులపుత్తకారవారమృలనా

ననమంచి కళా స్మరణ

మనుష్యులై చ్చి మృత్యుశ్రమణిమయిచికిరి.

మ. చని జూంబూన చ ది భూమియెనే మంచ దత్త జితాన్యనసే మనురుక్మిక్మితి నాశ జల్లిత లసన్తాని క్షిసింహరిసనం బు నభూని క్లేను దారవేంహనతకా పూరవినక్తిన్మిఖా నవమంత్రంబు స మస్తవత్త విభురత్తంబుకగ రంగింపఁడ

౩. నిరుపమ లావణ్యకళా

భరితూత గుమరు నిపజ్జిఁబాక్షివతే

స్మరణలు రణిం దించిత నే

గర బీష వయచెంతబీష తక్కితల భంగి

వ. బి బ్బి శం యు న న ను రం ప రం ప రే ఖా వి లం స సం ప క ల నం
 పు న శు తా మ్మ న బీ ల మ వ రం ఖా కు మం ర త త్తం యు
 ప తిం వ రా వ ర కై త బా త్త ర్న యు న వి వి ద క్తం గార బే ష్ట ని వి
 ష్ట మం న ను ల గు ము ని ష్ట గా ష్ట సంగ తి నం గీ త రిం పు యు స్తం
 గ నుం గా ని పం తా ష త రం గి తాం త రం గుం త గు ము రు త్తి శ
 రా కం తుం జు సా ము తా ప్త బాం ధ వ వ ర్గ యు తా శం బ న వం
 ఖం రం యు న కుం ఖ ని యుం తః పు ర్తి కం త ము ఖీ బి వం తి తం త
 రం యు న న యు రు త్త వ ఖి తి స్థి యుం వ ర యే రం గ్గ ప్ర సా ద నం
 యు ల బి ర్బు జ ని ప్ర సా ది త ల ని యే రం గిం పు యు నా త్త ప్రి తి శ
 శ్ర మి ని ప్ర తి ఖా వ తి యు న యి ఖా ర ష్ట శ్చ ద్దా నం యు న ఖి ల సి
 యు యుం దై వ వ రం యు నం ఖ ర కం ర్గ ది ని యు లు బి వి ది తా వం
 ర్ప ప్త స్థి యుం వ రం ది మ వే యా త్త వా గ త నా నం రా ఖ మ
 కా ను వ తి త యు గు తుం ది వి సి పే ల వం బు లు.

క. ప్ర తి ఖా వ తి యు న న తే త వే

న క తి గాం యి న దా న బీ వ నం న ప్రి తి శ్చ

ఖ తు రం ఖా శ్చ ప రి త

క్రి తి తే త వ య న ల గు ల గు రా ఖ సిం ఖ యు ల బి ర్బ

క. కు ల కి ల పం రు షం యు లు

దే ల పు యు మ న యు త్త వ ఖి తి బీ ఖా తు ర్న

బలరంగ నారాజ కు మం

రులజా పువయకువేలువేలులందు మేలులుగో
వ. అనియం నటబ్బినప్రసాదంబున సజ్జితవంసంబున ప్రతి
భావతియినేత వయస్సాజున పరిష్కరయగు నక్రన్ద్రకంఠం
ఁగనత మయి మఱురం దయంబున నెడుతాని రానివ.
శ్శంబున కుండాశ్శాని వచ్చిన.

గ. వజన లంఘన సుధ శ్రుత వరనిరీక్ష
తామర క్రియల కుంబం చన వతరింబు
మోతొనియలుజుగవే నారాజులు బ్బితనయ
లీలనలొదెంచె మఁకి మంఘటా కిత పుణి

గి. రమణి వదనోంబు బలశ్శితాప్రసర వలునను
రాజ మఁకి సంఘ ముల మనగా రాని మంబులు
గరంగి ప్రవహించె యేం గనిరుప వహించ
సరస లంఘన సంగర సక్తి జేంజె.

క. ఈవలరాజ వర్సల

పావిత్ర గది యింబి వేళ్ల ప్రతిబింబతియి
ద్యోలతర వరస బాతురి

బాలంబుని తాదాప్రయోగ నని యెఁబుత్తున మేలులుగో
ఉ. కళతెండ్రి నీలనిత రాగ వమితాల కేళాలబాలయి
మేదిని బుత్తులూరిత సమిపిత బుగ్గ కేళాంబులొదెంచ

- జ్యోతిర తృతాశ్చోర మహాహవిరంత విశేష త ద్భవే
 తది సు ప ర్భవరాగభు య భార్య విభాసి లు రంత పాన్వసిన్
౫. సవన ములుండునడఁడు ప్రసన్నతన్మైతానివల్లు దేవతం
 వరులు తత్తు లయివిడు భాసురవలని రంతరప్రస
 స్తవిభవ ముల సెలంగ వ సు భా తలమిరుపు పదయిగా నాన
 ర్భవి మల క్తి కల్పితరు సూన పర మళ వాసి తంబుగన్.
౧. రమ లి యో రాజ మణి నికురాజ్విలక్ష్మి
 తోడ సాపత్నీ వయనరించి వేడుకలర
 నను ప మా ^{కల్ప}గళా శ్చైతవలన
 నెలుఁగావుత హాక్షిజ్యో కావి యగును
౩. అనవుడు నానర పతి నా
 నన సాచీతరణయిక్తి నారోరత్నం
 బనను గ్రహభాజనుగా
 సేవరించినదెవని స తి యు నానజితాశ్చి
౩. బతురంత యానధూర్భవం
 వి తతిని ననుసన్న జౌని వేతాతధరణి
 పతి పావిత్ర గదియింపును
 నతివశుంధన్మహిమదేవిపహర్షమెలర్చన్.
౩. అం బూజాతదళంబులైత్తులు కలూ క్షుణ్ణంబుగలజోయిమ
 గంధారాహ పరంగసంగతరి పుష్పనాభ మూర్ధ్విరా

బ్రహ్మంబునా పాటన కేళి పంక్తి ము కళంబునా పాటన పంపిసన్
కరంబునా జన్మితి పాలపంక్తిని శుభాకారంపర సాక్షింతు లున్.

౧. ఇంతి యింవిభుని బరిగి కింజితేని

యింబులయి భుజు పంకుల ను నిన్నునా
సేరి పేలు యిం దాల్చి తనకు దాక్షిణ్యమంతఁ
దేయిపఁ గలఁ దత్తున తతంబు వలపు మొత్తి.

౨. తి నవిని వని తారత్తుము

గాన కాని యిచ్చింబుని స రకు గానత వృత్తి కే
జెనుట కుంబుత వక్షివే
జ్జనవేయనరింపఁ గనజోల లామ యిం బొక్కన్

౩. తిరా జు వలనఁజాపురు

నారా జివా స్సనపుడ నంతరరాజు
తిరా జు మరాన సన్నిధి

నారాజు గఁ జొర్చి పవిత్ర నామ క్షేపి

౪. గంధేబుండ్లి ప యిం న సర్వధ రణితాంతా గ్రతాంతరన,

బంధు దయిత రత్నజీవ కళితా బలబుత్తు దాంబుడి యిం
స్సింధుత్తుం సమయం ది తాకు వల యి గ్రీని త్వసంభా యి
సింధు త్కొర ము జోమ నామ రుని సుశ్రుకుంగటాక్షిపుజ

౫. తిగణిత రత్నభాతు విహితాంబులు బాంధవ సౌభాగ పాళినే

మృగఁదైవినిపు నీతఁడు దమిది విహ రింబును నున్నవేళున్

గగనతరంగిణి విత్తయ కాయన పద్మపరాగసంరభా
 నుగపవహానదిభామలనుష్టానావతీత్రమహాపుంగావతీ
 య. అనితావివిష్టవింశతితనాదరణాయభుజింపబూమినీ
 వినతకటాక్షకాతకరవిస్ఫురణాయులుతద్ధరాభీం
 త్రునిపయినాటవయ్యెననురూపమనావారభావహానతా
 శ్చినినిదయంభవత్రుతవహవరణాయుగజైసియత్తో
 క. కౌంకిమిలజైవియారమణితి

పేయితరాకామరులూపిని తవచానా
 దారతరరహమామతి
 మునినిరూపియెనిష్టమితహార్షమీనా.
 క. నవనిరదనిలతాం

భువనాంతరవిదితకీర్తిభూషణుడరా
 భవరేణ్యుం యత్తరతురు
 కువలయిపాలనవేయనర్పగూరిమిమెలుయి
 గ. అమరయూతతి సుమోదకంబైనయిమ్మత
 రసమదెంతంబురమణియారామంబ్ర
 వితతసఖీత్రినామకాన్యతసుధౌఘ
 మజ్జిలలగాకానుమోదకంబుగుమలదనరే

య. సుదతి మనోరాజ్యహావిజితసరానతరాసనుడైనయారామవే
 భూకయన్మపాలనంబ్రుచునమస్తతిమేలువత్తుయాప్రతి

గతి సితరంబులడివి తప నపుత రెండులప త్రిశైఖాభాన్
 ౩౫౧ ముద మునఁబోరుఁ గావృత ననూన రస ప్రయరాతరంగవో

౩. అనవిని ముఖచంద్రినినా

ఘనమవలనను త్రిస్థియున్న కన్యామణి న

నైనరాధిప సమ్యుఖమున

కనుపమ గతిఁబొంది తెచ్చి యాపుటా బుద్ధి

కొడితినప్రతిమానబోలుడు సమన్వితృత్రిమక్రవిభూ

వేందానాత్మతత్వతాపాలఘన క్షేపాలలక్ష్యసహ

మోదాపాది తదోగలంపటిత దీపయతి నుభవించునా

యెదిక్కుతల నాభుఁదీపఁచు ముఖశ్రీధూతపంకెరువో!

౪. అనిపవి కి యబ్జామిపాదనింబరిత్రహింప నాల్లని యల్లంబు

ననున్న యల్లలనావతంసకు నా త్తేత తతిపయి దేశాభీత

వికేళకులశీలంబులు పదీహింపును నవిదూరవిభూసమాన

యదువృష్టిల్లూణా జాంభత కురుముఖశ్రీసృపాలసేవి ముంతగు

యల నప్పుడదరీకొన్న త నరాజువుండు న్నమణిమందళిమండి

త మంచకంబునకు పాంతంబు ననున్న ద్దరణికొంతు నుద్దేశిం

౫. అతివభవత్రయ నియంత్రయఁగాఁగఁబరిత్రహింపుసం

గతినిమహేంద్రనామకనగప్రవరంబున కౌశ్యయింతువో

దతులమనాశిజ్వరాప విభవాతికయంబునదిష్టామినో

తతులమనంబులందు సతతస్పృహంజైంబఁగఁజొలునెంతయు

గి. అని న విని వాని శ్రేయోని వనబు నేతి

పొంతఁ గది యింబుల పుంబాను పుంబు తఱత

నిశిత వీక్షణ మారికా వితరవలులకు

గుణియగుచు నుండె యందు వంత కుంజరుండు.

౮. ఆ పోలఁదెలిసి నెచ్చెలి

బారిక పాలుతి మహేంద్ర పాలకు వలన

లొంగతి ప్ర కృష్ణుని

పొలి కిఁగదియిం ప నిడెనబుంగురమహి:

మ. మును వివ్రజ్జుమ నాజ్జు రూపవిభవంబుడై బ్రుననానిస్సమో

హన లోలంబహం వత్తి పద్మములనిపారంగబాష్పిం ~~పుంబు~~ ~~పుంబు~~

వనబాహుక్ష కుమారభృగ్వితతి బోధై నర్మ కన్యవతం

సనిలిక్ష బురిఁ దూఁగవయ్యెను నలబ్ధ పారవక్యంబున

౩. అత్త కిఁబ్రతిబావతి యి

దత్తాభృతరూప విభవభృగ్విని భీరా

దత్త గుణాధుని యందు

శ్రోత్రవలునిం బూపి యువిరుకానరంబు కె

కె. రామాక్షిణి మమోవిభృత నపయంబు తెలింబు నాచిత్రమో

దర్శవరాత్మ ప్రభువా పరావతరణోద్భవ్రి సాంప్రదం సం

గతిమో బృతి పంబురుంతు విలసత్తు కృష్ణవిభాగ్విభాతం

నమో నర్మ కుమారాచారః దత్త వేదోద్భవ్రి పుమం.

క. నీతి తఁదె తగు ను ని వనితి

నైతి తఁదగు నీచి లాకహితముగ వేళ్ళన్
చైతానిచిని వరించినఁ జాతకము.

బతి కట మగు భాగ్య కలన రా కైండుమునో

ప. త్రినిపతికి సర్వోపతంస మవ్వరారావా నెమ్మనంబు పద్మతంబు
గుటు లబ్ధు సంతతి తదరవంసంబు నందెలిసి యానధుల్గులఁ
జెతురంత యాన వుతియ నియోగి యన న్మనానీరత్నంబు నజ్జీ
కరావలంబ నేమైన రంగ రత్నమయి మంత్రపేక్తి ఘటించె శా
భ నాభి నవ మధుం కప్రప్రములపేరు యదాభవదు బెరుక
మ్ము నడి

చ. వల పొలులు చందెత్తుము

వల పొలులుఁ గదంత్రులు వారిండు ముఖి న
వలరాజులు పింగులుగ న

వైలరాజు కరంబు గానెన వారి తమ పొం మున్

క. కన్యామణి యదుకులమూ

కన్యని వరి యింపనిబెల శరణిపుణిజ
స్సన్మానెన మొంది రేపుతా

తృప్తి కైత రూప విప్ర మధిమ లగులున్

క. హంతి నయల దిగు దెంచిన

శరవస్సుల కెల్ల ముగఁ దరుణి మణిమణి

హంతి గాని పాపవంశి లిక్కిరి

ధరణివర కాలానె లెచు వర్షమెలర్చు

వ. అనుచు నిష్క్రమించు ననన్దసంహారం నీరూపవిభవభవనీతన్హా

కృతాంత్ర పరాభవ విభవతరాపానలసాంధ్రీకృతప్రతాపాంశు

లు మహాబలసంహారంబునన్ద్రుజ్జ్వలంబునన్ద్రుజ్జ్వలనాభయలు

ధంబులు లోరెంబు సన్నాహంబున రాజవీధిని తొడిగించి శుభ

కారాంత్ర కాంబంబునె యందలంబులు

గి. అపుడు ప్రస్తుతము చిరుగళలంబు నున్న

పాణ్డివేంబులు పులిల స్పృహవ మెఱిగి.

సరకుగాన తిండిగై తాని యరచమెక్కి

చ తురగతి ద్భారవతి కై గుసమయమనన

క. వెనుదవులు రాంబులు తము

గని యొకవస్త్రేన్ద్రసంభు గరెప్పాద్రుకం

బున మరచి వారి కు మారలులు

మొన కట్టి నుజావలు బలసమున్నతి మెలుకొని

కా. నానాదేశ నృపాలు రాత్తు ఘనస్త్రేన్ద్రులంబులు గా

నానంబులు జనంబులై గదిసి రెన్నెంబుల నురదబ్బునం

తానంబు ల్లిగిరింపుచు విభవం సన్నదాత్రి గర్భ సమ

బ్ధిని రెన్నెంబుల మహాభుజుల సెలగిరి దత్తంబులు భేదంబుగా

కె. కంబరభైదనుంధపుడు సంగరకైళి కు హంబంబునన్ద్రు

వంశీ వజ్రాన నిజారణావళి తేలువన్

మ. పురంబు నుకల్లవేరుకే నుజాంగం గనవ్వసంబావవలబ్ధులం
గురువులు కాండవ్రాసెనులు కురివి అనెను తెలివై నవ
స్మరణలం దాకితెల్లిరి విజ్ఞాపితసాధనరాంబునై క్షణంబు
సరసలతాం వసంత తుల సంప్రమమెప్పుగనే సబల్లుగన్

గి. పారపురంబు నాపరంపరలు సయ
రమ్మితరుర్బర విసనీరాజు నవలులు
తొలగైతాంబుమవనుండవై శివేశ్వ
వనజమలలి అదితశుక్లాంతమనకువచ్చె.

క. తనవేసిన కవిదలగున
వైన జైత్తలంబులు యిపుడు ప్రేమభిమనం
యిననుష్టాంగులుండనయని
యనుపమకల్పారంగరిమ కవిమోదమునన్

క. వెన్నునియొనతి నప్పుడు
మన్ననబెంచుట వనంపయక్తి సంప్రమవేలు
వృత్తిజీలబంధువుపసం
పన్నతనయిదెయె రుత్తిపాక్షిచుండవన్

మ. వారియెదురెరి రుత్తివసుదాధీపుండరాని వచ్చుమిలిపూ
స్మరమణి గోహారంబులవై నవవేలుపుండగ దించి వేదన
ధరణిపవరెళితాడ సమయ గ్రామిని వరసన్మువలార్చువన్

సరస పురాహితీత్తమ వచస్సురణంబున నిశ్చయంపఁగన్

క. ఉత్తామం కవితులగు శ్రీ

వత్సంకునిశాముని షష్టైభవ మలరన్

దత్తుమయి నున వివాహం

హోమ్య ప స న్నాహం వీల నానాంబుతయన్

క. ముత్తయిపుంజి పురంబులఁ

గ్రీత వెలుంగలురు రత్నగుచ్ఛక్రైణున్

గుత్తమయగానెన గూర్చును

హంత్రించిరి తారణంబు లతివోదమనన్

గి. విద్యుమస్తం భవలసిత వితతవప్ర

బుద్ధకౌతుకవేదికాపరితలంబు

నంబు మోక్తికమంజులీబృందతవిత

తనతపత్ప్రవివృతవల్లభైరపురు

క. ఈవందీబరిజనులు శు

భూలంకారములు దీర్చియిచ్చి కుతు కమనన్

శ్రీలలనెన నివిలము

ద్యోతనాయితమంబుఁ దెలుపఁగనం తన్

క. కౌశికు మారతి లకు నకు

శ్రీరాజులమంగళాభిషేకమొనర్చున్

సారథర బాతురొలుత

14. సార స ముఖ్యులకు నియత్రీ సలుపఁగవేళ్ళు

3. వారి సార సలుచ నల

మృదునిరి కుశుమజ్జనార్థ మవొద సుగంధ

స్ఫులితప్రవృ వలలాలుత

పఱిపింపఁగ సఖ్యులుబెలఁగి భాసురబోడి

చ. శేషిత మణివేది మధ్యమయనఁజె న్నలరంగ సువర్ణపేరిదై

నతులవిలాసశ్చేషులు నంబులనెఱ్ఱి కుమారరత్నమోడి

నామరతఁగూర్చుచుండ నిడి సంక్రమ మెప్పుడగమెని భూషణ

ప్రపతుల నూర్చి ఘోరమునర మ్మగునాక్ష తల్లి ఘటంపఁగడి

3. తరుణితరుణమసోవా

గురలగున మృదుని కుయలకల వల్ల ఉదిదబం

గరువ ట్టుబాంచు ప చియి

కరమణి కంకణరవంబు కరమమరంగడి

క. గురుకుచకిరులు మోక్షిత

సరములు నళియింపఁగొనుమవియింపలస

పుర జ్జిత్ర వల్లెలంబున

శిరసఁబడినోరియెకా సిరికామరునాక్ష

గ. బిచ్చనియెకాక్ష నున్నగాళ్ళనుచ్చిచ్చి

నిగనిగల నీనుని కుచపే న్నెయలనుంపు

గుప్త్యులతెక్కువ గునట్లుగూడఁబట్టి

పిఠినివిదళించి జారుతల వ్రుతి ఘటించె
 శ్రీ భామయైత్ర్యపాద వయలబంగరుపావలు గిలుకాల్చును
 ద్ధామమనెంజ్జుల సెక్తామర సెక్తాంకెల స
 త్రవోలు ఇలా మినమలులు వార్తమనంబ్బరపెట్టు మజ్జన
 త్రమహిమంబు పూన నడచె రతి వల్ల భూదంబునాగున్

గ. నెరుల జాంప మువిష్టిపన్నీరుబల్లి
 వచన మురు నెగు తెదలంగ నలమయలమ
 లలితచామర గంధాల్కమ దల్లి
 మద వతియైత్ర్య కంబరమర్థను నగు
 వేదిమినిజులగాయల మలు విస్తృతరత్న శాంపనాగి
 దాది పతీర నర మలు దాల్చి వేడుకచెంగవింపఁబూం
 బూండు బూం దలందమగ భూతి ఘటాను ఘటంబుగానిదో
 దోతయైత్ర్య వారనిక నేరుపు నదీజలకంబులాచ్చిన ది

గ. వెలదియైత్ర్య ర్తి వచిపదువ్వలవతుదను
 మేనితది యరార్చ గదియంపవెలుసినప్పు
 తింద్రానీలామలంబుపై నెంబుకల
 బాలువా తినవెప్పెల లిల దూంప.

మ కలకం తమజియోయైత్ర్యయవేత్తల్లి అనిరాచ్చిరైం
 దేవివేలంగదియంపెన్న మరుదాండికెంబుదా వయ్యగం
 బులు సాధింప యభిషేచందిగిని సా భూగా శవేర్చలతా

తతి తానూ న సి తా జ్ఞా కార్ముత మువె న్నండావైనా నత్తజ్జి
గి. ఎల ముఁద్రు ద్బున్నుఁడ పుణాకవితి రెయిసంగు

జిలుగు బంగరు వస్త్రము వృలు వఁదావై

స్థిరవిలసమాన విద్యుచ్చి కేట మేఘ

హరిణయై క్రింది విచిత్రము న్బురణ దాఁడ.

వ. అచితమర ప్రసాదీత ప్రయత్నమునఁ దమ కరాంక వయార్థజ
వ్యతిరేక బంధము ప్పురలరారెను బంగరు బాణంబు బాంబు మసం

గతిఁ నా ను ముద్దికావలయై కంబులవై యలలూత కంఠసం

పుత పుణిరా ముల్లగి పరివేష్టిత కంతర కంధ రా కృత్తి

క్రీ నీరజ నాభ సూత్రాకాత నెచ్చె విని ద్దప్పలు భృమిత్తగా

వాతి జనైత్రయోర్మి నిరుదాబగ తస్మరి నామ మింపు నఁ

బీరిన నర్థ మంబ్రసి రి బీతా నఁజూలు లలాట పట్టికఁ

క్రీరమణియైతొ గుణమువై నితఁడెయి నివలెసి నల్లుఁగఁ

గి. కుంకుమ రసంబు మంధన పంకము నను

గలయి మెదియించి మరుమొలన నలఁగుట కును

సాక్షి యడవచ్చు నలస రస్మతి యు గద

యేకతను జెంది యవలు నవ్వుఁ బాత్రైకె నొన.

గి. మగతాల

బహు పంక్తి కేళి సంపదము లాదెలుప

నెలరాతి ప నులవై నలరాంబు ను పరిభా

గ ములుగం గాట్ర వాహమలు లడెలుప
 శ్రవణముత్తా భామ భంగితరంగముల్
 ఫలక రాజువేష్ట నప్రభులడెలుప
 జలజాత మాంకీర్షిత తప్రదేశకాం

మలు జలూ కాంస తలనడెలుప
 కుశుపరావృష్ట పూర్వ విస్మరణ మైన
 హారతపర్ణంబు నాడగజే న్మలరు వివిధ
 రత్నమితి మ కుటంబరమ లియొర్పు
 నిరెడ నొకల యిదువం తలియనునను.

వనీశ్వర

కుశువార్త వీడె బృతాంక్షే సుమలుతనమసం
 కౌంభిరత్న త్కతయద
 గిన్నయల క్కొంకినీత రేష్టోమమరహినియకా
 కంబురై సామనోమేష్టం
 గర్భజింపెడి గర్భయలగ్న కలనల సనము
 త్రామడుష్కయలత్రీ
 విశ్వకామ్యులయల ప్పొలెగె నపుడుగా
 విందలు కౌంభి పంజీ

400

౫. త్రిభువనమోహకృగుణ రేఖివియని తెల్పుకైవడి
 విశ్వగల ముత్తి యంబుల నుంబంతులు మోలు ధుళియవేళ్ళపై

కుక్క కలునాని దూనమగురు వేయనాను పనించిబానికం
బుబురతిగట్టి నాత్తన వియంబుబాణంల రాబుపట్టికే

క. విజ్ఞానజ్ఞులయం కార

(ప) దాన్తి తవరసు వర్ణ భాస్వరసరవయి
తూర్ణాదశీవేణి యోగ్యత

(ప) ద్వి మృనియలు తనితె కుక్కత్రీవేణి యోగ్య

మ. ఘనతర పద్మరాగములఁ గైకొని లూకనుదర్శమై రక్షి
తనరు నవార్థమండలమనఁ జగు మేలిపసింతిహాళయై
క్రనవిన నేత్రఁ గిల్పొచ్చెఁ గంసవిరూపి కుమారు పేరుర
మ్మున మహింతప్రిభానిత రమ్మవీదిశలఁ వెలయునుచుండఁగన్

క. జయి భాగ్యేంద్రిర లతనియ

భయభంజ ములవరను వర్ణభాసురవీణ

దయశ్రీరన నాకవెలికువ

లయనరుని తి నంగదంబుల్ పులియియెడ

మ. మకరాంకానుషమాన పాణియోగ్యేవైభవమరానావతం

సతమోక్షయ్యి ఘోరవైభవమిరానిరాని త్తం కేతాతల్పిత

ద్విత మాతల్పితమంపఁగల్గితలు తల్లిబాప్రతదానత్రయం

ధీత్రు యోవేదఁగవచ్చి హస్తయగజాప్తి దిశింకె నానూనితే

క. అపే రోషాన్నిగూహ

రాజితరత్న కరాబ్ధ రరాస్సవయగురు

దీ పింప రత్నముద్రలు

ద్రీ పతిసు ముద్రైల్ల నొక్క సతి పురియింపెడి

మ. ఘనసే వరత్త పావితలఁగ వ్వు నిబంగరు నొల్లుటెల్లితో
దనరిన పావెల్లెగది యిఁదాపిన దివ్విని తంబసరా త్రవలె
వనితయొక్కయ్యగట్టి యందు వంశపయోధి సుదూంకులైన మా
రుని కులకౌఠిఁగఁబయి ది యుద్ధి దతిర్చుఁగఁగఁబయి ట్టెతగడి

మ. ఎలమిన మున్నభూషణము విల్లుపులియి తదీయసప్రభా
తలలకుచోపి కంఠజలలు తంతుల గోరఁగిం దారత మ్మమిం
పలరఁగఁగఱు తఁనాతి బలేనా బగదేత మనోజ్ఞు ముందటెడి
వెలఁదలుద్రీ ప్తిరప్పుడు న విప్ర మత్తైకప్రళంప మారతతో

వ. ఇచ్చిఁదంబున వైవా పితృజ్ఞానాభిరూప వివిధ శృంగారాలంకారం
బుల దీరుతు మారుందాదాని వసుదేవబలరామ సాత్వతప్ర
మయాత్మి యులఱుత నిజిలబంధు వసుంధరా ధరంధరనేమి
తురెడ్డి పుండరీకంమ్మ దురిగాప పన్నయగు కుమారవంశరూపు
న కరుగు దేంబు సన్నాహంబున కింబులన్మనమ యింబున

మ. ఎలమిని రుత్తి భూమిర మురేశ్వరుఁడొత్తమూరికొమణి
జైబవము మిలువర్తిఁగ యెనెయ్యగలు కానతి దడిలగ్రావతో
తలమృదు భూషణతో ముఖతలద బొమ్మలు తక్కిరావమా
యు కలకాత్రి నిమిషముచుచోకు నువ్వేళ సమీపమయ్యెరేడి

క. అనిప బుమారు మంగళము

జ్ఞానమెయన కింబును గంధ సత్తైలా
జనమితిరి వేధ్యులైన
మృనుజాధిపత స్సకపురు మానితవోన్
కవనితకుటిలాలికములుక
వనజైక్షణగదిసీస్యహంహసననితిదు
వైనతాలాదివిల్లు వీలగును
దనరెడిదమసంజిహారి ధరమడితనమోన్
గ. కప్పురపులూర్ణమయను బుచ్చి కన్నురియను
జందన ప్రతుం కమలగుచ్చి కుందరదన
మొననలుగితి రప్పురు మానవతులు

40(6) తాంబూలవిహారు లకుఁ జెప్పి కేంబు కలుగ.

౧. జలకము లుల్లుగా నలకజాతముఁ బుల్లులుఁ బూరిపంతజం
ములవి వళించె నొక్కసతి పాపై సంగంగను జూని పన్నెయన్
జలదము తొనాకా వ్రోయ ను సందియ మంద అక్షి నుల్లుని
బూలు జలబంధు వేత్త కైపు సంతతుల్ గురియియై వేర్
ఉ. హంస జితం చుకొండ్ల బరయంబున మన్ని నమాన్చునయ్యెన్
బూసెర బలరుక్త వతిస్తైఁ దనరారు హరిశ్రినిగ్గుల్
హని గలఁబూ నయ్యె జలవారము తామలను రుక్మన(త్త) బుడి
హంసనకల్లువాని తగివానే బలంబున వేన్మె గల్గుచే.
౨. లలకలుఁ బుల్లుగాఁ దదనిఁ జెప్పి ను జలము నలమై తగి

నాల్గు పగుల్లుంగమూర్తియొ సూతనవారి వరేని యొం పయ్య
 యి కలకావైవైయలఁజేరి మెలంగెననల్పుల తన్నము
 శ్శం నగు నాత్మకుం చరదతన్నియకుఁ దదియార్చెన్ సొ న్నన్
 గి. కల్లుకులుంగల మొలంగు త్రాణకులుజెల్గును
 తిన్ననాంబరము గల్గు నిచ్చిరమలు
 వెలమి మునిపేరిఁ గూర్చుంఁదని యురుత్తు
 వతిరిశృంగారములు బీర్లు మఱిఁ జెలంగి.

గ. వీవనలఁ దెచ్చెరలు నరవిందనేత్ర
 కురులు బదియాంబు నును వాఁలుఁ గూర్జఁబీర్లు
 యగయక రచ్చరథుం పథుం పూజింపఁబీర్లు
 జూవులకుఁ బావులు గఱ గూర్చెఁ దరుణియొకఁడే.

చ. సిరులలరంగవీని రజితఁ జొతాని చిత్కలువాప నడినిజ
 స్ఫురకురుపత్ర వడివిరవు పూనికబంధన మంఠఁ జెన్దినె
 వరసం మనయు గూర్చునని వారక త్రావట్టు ది బీర్లుఁ గాంచయె
 శ్రయమ వినిశ్చితంబుద నికొయిరబీయని రోజుపాఞ్చికి

వ. అనంత రంబాజులనాక్షివతంసయులు తదియల బళితేంద్రినా
 లనిశుంధుమిత బాదాతలం పంబునుభునాభున మంఠలంబు
 నసులేంద్రుని ప విలయంబునంబా బుజుతంపకేదివర
 హంబుతములు వివిధ సు మనాహూరియులు గట్టి విరాజుంగ.
 గగనప్రదేశలంబు న మవేలనత్సవస మాదియం గుగుణులు

తులం క్రి నేను నంబున బూసి యు సూర్యచంద్రులనఁ దన్నా మతా
 నర్ఘ్యైక లాపంబు లమర్చి సర్వ మూల తర్జున యాత్రి వంబు
 వద న యాత్రి మం జలంబు పై తానిరా నంగ మూలంగ విత వరేన్దు
 రు ని యుమియ వాసి న మం త్రురేర్చి లనఁ గురు ల మొదల వరేవ
 జ్జిత లానగూర్చి వైల తలుగ పరిప్ర జేగంబున నేమంతలు నుగగ
 నవోధిని ముక్తి యంపు చేరు లనె రునిరం పరాను సరత్తారకా
 పంక్తులతో మురురానియను సే వింప వచ్చు గొప్ప యుక్త యుల నంబు
 యువే రువలక్ష్మ హత్తింబనె మ్మెగంపుఁ దచ్చిపు వచ్చే ప పట్టునఁ గ్రీ
 తియి సాధ్యుని కలావ జ్యోతిర పనసం వంబుల నంబున తల్పగ
 త యుగు జైవాహిత న్నానా బుద్ధి వత త బుమత రమణియిలంబుగు
 జే మ పి రంబున సంగె నా ని బల మద్యంబున గాఢ న పట్టు
 యుమట్టుకొర్చి యాత్రించ సవిద్ర మ భూతి లత యును సింగి ని
 మ నా బు వ్రంతు సం క్రింబన నలుగట్టుల పత్ర రంబున మృగనా
 బ్ధి తిలకంబుఁ దీర్చి తర్జు న్నీసు వర్ణంబులకు జ్జిత్వంబుల నంగిరన
 సువర్ణ త్రి మహానీయి కుండలా భరణంబుల రవు తొల్లిదగ
 ధ్మగిత కన త ఫలకాప మరణత పోల తలంబుల భు వనై కమోహం
 క మనాచి వరకాసన వి వేదనంబులన మతక కాపత్రేర్చి లలరిం
 చిన యనార వింబంబులం గ్రిందు తానుక్యం గారరస మరం
 దంబులఁ ద దధిష్ఠా నతలక్ష్మి విండా వ రింప భుజు యుంబులం
 ద రి కంబుల బంతులంబుని తజ్జుల రేర్చి ల్పదాం గవ రే పులకే

గాఢ కాలవెడలించిచ్చి నాసాగంధపు వియధరణును బంధుజీవం
 యునకు నిజపరిమళంబు సువర్ణఘటికనియి యుండిచ్చెననం
 గుండసంపు ముంగలింగు చురుపజ్జి నిజీలకుంబు నీశిరశ్శీల
 నేలంబు సౌమ్యజ్ఞింబుగానినపయోదంబులమనసి జమవఱ
 రాజునకు ననర్గళ శంఖవినిర్గళతక్షిరదారాభిషేకంబునరియె
 ననవిశదకెక్కి కవరనివయంబు నెలవృత్తాల్పిభుజపామ
 లతలినామూలాంబులగుం బెల్లవపుటంచెగనైనానంగదకు
 కణాంగుళిజేరయ కవిభూషణంబులంగలు కౌన్ది వసుగర్భ
 మాత్రంబు మునినతందిగఁవ్రాసి సామ్రాట్ట బియినతంబులం
 బంబుగూడె విసి తన్నెల్లల యుగంబు రత్నాకరుండు తాను
 బరస్థిభూషణంబు వదలి ప్రేతభక్తృత యుధారాభిభూతనతఁగాం
 చెనామణి మయకాంచీదామంబునంభుజింబి బినిపైననూ
 గంబునెరపు మనిచరణారుణతమలంబులకున పుగియివలఁ
 గెంపుఁబందియలంచా దిగింబు ముడియనసంబాధితవిశమ
 ణిమత్రితంబులగు భూషణంబులఁజంపనావేషణులఁబుష్ప
 మూలికల నలంతరింబి విదర్భరాంజవురంధరుతాపనధిపతేన్ద్ర
 కారేత్రంబునకు శృంగారంబులు బిడ్డితిమని విస్తవింపనవ్విల్లు
 లునుబంధుని తతి మా త్పపురాశిత పరివార సహితుండైత
 ల్గూణ మహేయాత్సవాను కాల సమస్తవైభవాతలనలమేలం
 గులు వరాహమనంబులబ్రతిష్ఠింబునున్నమయంబున.

క. నీరజమిత్రుండతిని యు

దారతఁ బలువంగ వచ్చెననఁగ మహిమార్థ

త్వారామంధ్రజలంజిత

మైరాజులు శుభవ్రతువార్య మబ్జి వయలమరెక్కో

క. దేవసుమువార్య సమయము

గావచ్చెనుదత యకేరుగఁగొవతె ననుమో

దైవజ్ఞువయలదెలుపఁగ

ఘోషజునకుండు నాత్మవర్షయుతాలో

గొప్పెండ్లికామయనిఁచాత్తెని పృథ్వులవైభ

వాంచితసూక్తిబంధుమిత్రవృత్తులు

వారిగజస్థందనాయాధులగుచుమెలుయ

నమితదిభవంబునవివాహంబుంబ్రవేదతె

క. శ్రీసమయియుననరిల

శ్రీసంతతులబ మహిమలగెఁజెన్నలకారో

శ్రీసతికామరునికరయో

416) దానిన ముట్టు వలులగుట నంతప్పరణి

వ ల్లిచ్చియున నానావిధ వాద్భిచ్చినయునలు వంకిమంగధస్తా

త్రిపురమయిలుంబులొచ్చంగనం మంగళాతికాసంపదలును

సంతరాంతరాపరతింబ నితాంతవారకాంతామనతార్త

క విలాసంబులుజెలంగఁగఁబల్లరగంభతెలుప్రవహివాసేక

ముఖ్యతరదీపికావంతు సూర్యశౌర్యః పుష్కలమండలంబు
లు తారతావంత్రి సూర్యో జ్ఞానః పుష్కలమండలంబులు తార
తావంత్రి సూర్యజ్ఞానతేజాస మాతృత్వంబులయ్యెననా
ననేతకాంక్షిచేయ నిరీక్షణీయంబువై వెలుంగ, గర్గసంబంధ
ప్రొపదేశంబున సమస్త మంగళప్రీతిపాణులై యవిపాణులు
వెలుంగ నల్ల నల్లన రామవీధి నది య పశ్చిష్ట నలుగ నాద్యుతా
నంద విశ్వాంబుల త మహాత్మై భవంబున కిటు జీయిత యెదు
ర్మాను విచక్షరామి పరమేశ్వరీని తాతడగ సర్వారంభున సా
రపట వాస కేవల నవైక్య కుక్షత పుష్పవసంతంబు లాది పర
స్పరవిహిత బహు మానంబుల నలరి తద్భవం జన్మరంబులు
వేసింబు నివరాసంబు లుత్తరీ సువర్ణపాణు తారాంశులై వసుదా
వబల రామకృష్ణులు తందర్శని యలంకరినది పింఛును నం

41౭. తరిష్యంబు ప్రవేశించు సంత.

ఉ గర్గ మునోత్రి వంత్రించు వితాస వదాన నసర్వబంధురా
త్పర్గ సమీపంబున యగు వంశవిదర్శ కులప్రీతిపకులీ
స్పర్గ పురీకదైబ్రవ్యంబు సంత సమంత గులక్రిమిగతా

42౭. నర్గళ మంగళావతారంబుల జ్ఞాతల భవంబులై కే
సీ. తరబ్బరదీపికా కవిత వీరకృత పాత్ర

పాణులై బహు సతీప్రేమ లలర

మంగళప్రీతి సంభార సంతా యుక్తు

శ్రీ పురాణాంతవయబ్జునై పుష్పిల
స్వస్తి పుణానాహం వాచనసంప్రదానాం

భూమరసంభవవయబ్జునై

నవవధూవ త యేనాగ్నినానాసువస్మసం

పదలయేనాంధ్రప్రభాదయయంత

వివిధావంశియత్రసంకాభావిపులవిమల

తనకతలూనివేక్షితి నలుపవంన

లీలనరుదేశనియవింపఁగోనిను

తరితవేనాహనశృంగారతరితవేషు.

క. మునివరుని యాంజ్ఞవేదపు

దానాశ్చ దనువ విశుశాలి మయఁదావళివసియే

పునతరదాతూలపరివృత

తనదంబులురాగరత్నత్రయవేతి

చ. నృపమణియైనయత్కిద్రాణీతలనేతవిధిత్రిమంబునాం

దిపరమవేనియూనతిదధిస్తధుమంగళిపింబవేత్తయి

నపుతానఁగెన్నద్రువితగుణాంబితదర్శునితాత్మకనకం

నుపమగుణాతరేకమునసెప్పెనుపంధురిదెబ్బకేవళి

క. నియతజగలపేలుపానక

గలబంగారుజామ్యుపాంత్రికేళయొంనానె

ప్రేలులాత్రుతి నిసిరిసం

(42) భీలకు భవేతి క్షూణా దాదితేజ్వివేక్షి

క. సర సచిరుబీజ నమపు

డర యుగదైరయెత్తు సంప్రమారుకూరముల్

బరఁగితెరయెత్తిరివధూ

వయలన డుమగురుననుజ్జవరయువేక్షి

క. కుభ విధి ముని వరుడె లవి

దిభువనరక్షై కసుమారుని కరంబున న

యిన్వియరం నతర మునంబు

ప్రభువన స మంప్రకంతలా ములతురించె

ఉ. కృష్ణాఁడు యత్కి భూభృ కవతం సూడు కన్సనుస్థిప్రపయము

ర్వన్సను సర్వమం గళవిరాజిత లిల ఘటింప నావరు

న్యాస్సితకాంక్షు లీలు సుమ వశ్యయి వృద్ధుని గానె టింగిలు

సూన్సినమ వరిమ రంగ ములు దారతమేటగ ధారపొసిన

క. లింతలు సుమ ము వరా ర్థమన

గంతుడైతె రమ యుగబీజి ఖిగంఠామణిపై

సంతసమిషత్రుపయి

భృంతర మునఁగలు గుప్తై క్షణంజుజానిపె

ఉ. తింగనలు ప్రహంబి యరయం గనభ్ర గురకొంబునంతా

సంగతి యంబు క్షాంత ముఁదొసంగదెరంబుగ కంబురాని

కుంగది రియి పాణుల మె టుంగులుసొమ్మలకా తివైతా

మంగళ సూత్ర మంత్ర మహిమ మంగళామనమర్చనంతో
క. శ్రీ షోక్తి కము లమ దనుడు

సామోజతసోస కిది యె నపుడు "ప్రియామే

కామ సుమృద్ధ్యే హి" మని

భావనా మహి యె నలందుఁ బ్రభు దనరా రో

ఉ. కేంజిగురా కు మా యుల చులకిం మానిజాంజతి శక్తిఁ బూర్ణ సా
ముఖుల షోక్తి కంబుల ను మానిని భక్తు కిరంబు నంది రో

రంజితేఁ దెట్లుమా యు నవిరాగ వలదెల్ల నమామ వాయు వో
శంజన దేవి పొంది మ కళా దతి యుప గేనె ధృవంకిరో?

క. ఈది శ్రవణ నవేళుకవో

గావరులు ను వ భుక్తుఁజేలెని యున్నాన్సనిలో

కృపహంతవి సంక్రామరస

భావము నడి షోక్తి కము లబుతలండు రో

క. దిను తామారత్రమ మన

మని వరులు ప్రాంతా నహం మన ములు శుభాహం

ర్చనల వరు హా ననుఁదనుపం

బను పంగ వక్షావ రువ్విభాసి తలిరో.

క. పంపకునకు నన్నియులు

శ్రీదేవి యుగంజన తిరపుకు కిషి యును వచ్చు

మావళి కాంతి తిరస్కృతు

శ్రీవతి ధూమచ్ఛలవయనజ్ఞామికరచేంద్రి.

క. వెలుఁగాండిజాతవేణుజు

లలనా లాజావల తయి లలితస్వావరి

తలితపతిగ్రహం ముఖ్యల లలన

జ్ఞలతర కృంగారవీష భూయోదానాగర్

గి. శుభ్రతరామార కలనల సూంపుజులు

దంపతులుసేయి నుపమారథర్మములకు

హవిరదనతల్లి పతిమకొలుసుకంప

లీలనెంతయి క్లా క్లిం చెఁగిలి యెప్పుడు

చ. శురుతముడై నగర్లవలనకూరిమిమిలుమహేయ

యిరమలుబడి యితాతన మహాసాయాదేవిపంగవారికా

దరవయనవేలువేలునవదంపతులైవగులక్ష్మి కన్యకా

సరసి జనెత్రి సూర్యులతినయై మమేష్వరగణై కృత్యైవే

చ. పతనీతబాయితెప్పుడు నపారమదంబునా బాల్మనంబులు

శ్రీకృష్ణనుజావ్హతగణా శృకశృక్ష్మి నవాసి నత్తనం

గతిలబ్ధి యులునోకనుబుఁగంబు బేత్తిక్షణలెచ్చరింపనా

సతిఁగని బాలకేలుగవస వృత్తి గూర్చెల లంబు వట్టికడి

క. సాక్షాదాకీర్వాదవ

మాక్షరముల రాసల నలన వర్ణముల గునా

దత్తిక్షతములుగై తానెన

మంగళగిరి తిరమవంపు వీధులును.
గురు తపాధానమ వీర సురవంపు

సమగ్ర ~~విషయ~~ క్షేత్రమునందును

సమగ్రము కవిత్వమునకు ముఖ్యమైనదిగా

భవమవయోగము స్వర్ణతామ్రాది మంగళములు

ಗೌರವಾನ್ವಿತರು ಜ್ಞಾನವ್ಯೂಹನುನತಿಸಿ
ಕಾಲದೊಳಿಹುತು

ಪೆಲಗಲ ನಲ್ಲಾಣಲ ಶ್ರೀನುತ್ಯಚರಣ ಶೇಂದ್ರಿ
ಯಕ್ತ ವಲಿ ಪೊಪಿ ಕೂಡಿ

యెక్కడ నుండి వచ్చినా ఆయనను గురించి తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించండి.

సిరులు విలంబమునకు కారణముగా నున్నవని తెలుసుకొని
మొదట ములరాజు నా కంపములను, ము

6. విద్యుచ్ఛక్తి క్షయం

నాల్గవది పాదములు ముందుగా వ్రాయవలెను. ఇట్లు వ్రాసిన తరువాత నాల్గవది పాదములు ముందుగా వ్రాయవలెను.

శ్రీమద్భక్తవల్లభాచార్యుని పద్యములు

గి. వారు జరిగి తానెందు వసు సంపత్తులు
జరువారికి దివ్యులు -

విరువారికి ఉన్న వివరాలు ఇలా

రాకెట్‌లకు అవకాశం ఉన్నప్పుడు రాకెట్‌ల వసూలు

యిన నగర రత్నగర్భ యిన నగరధరణి.

ఉ. ఇత్యుల హేమకంఠస్వమణి నిర్మిత పాత్రపతీసహస్రముల్
ఇత్యు సేవకృష్ణపేతకల భంగుర మంగమ పంగణాక్షముల్
తూర్తి ఘంటింప నెచ్చెలుల తారితలకెత్తు వత్తి తలర్చుగా
నర్మిల్లగూడ ముక్తి నశణములు రుత్తి నృపాలుడవచ్చు అని

క. నిరవధి ధున బాతబవ య

పరితొండు కళంబులై యుల్లంగుల నపుడ
య్యిలు పురిబూం రాగాలము
లలు గుగరత్న కళంబుల నెడ నేలవైందె

గ. అతిరసంపూర్ణ పాపం సాక్షిల రుచిర
వస్తు ఘంఠ దనిరుతేగ వారు నప్పు
రాప్తబాంధవ వర్గ పరాస్థి చెండ్లి
బుంటి విడుచుజుంబరవ్యం తలమున.

చ. ఇచ్చిక్రమమున నచ్చిచిత్తు భూపరమేశ్వరిం దలిల జుట్టెగా
యి మూన కైబ్రవాల్చి రా మంబుగా గలర్చి మహారాత్మ
వంబు సేవి చాచిరహపు రులు వనువు యానవజునుల
కు మూలి ములు భూంధేన కాయనాంబుల వివేకంబులంబరి
లాటంబునాంధింబులు గుచ్చుట్టి భూజాత్ర కురుచున్న
నృపాల వర్గంబుల యి కృష్ణంబు గనవచ్చు కినివ సురేవల
రాసు కుగ్గి నాత్మ గిత్రి ములు యు తూరి ములు పుంబులు

అవయవ కలియియిల్లునకుం గూడ తునకును గజతురగ ఒక
మరల్లు తొడిమ మవర్ణ పస్త్ర పులరణులు సయిసం తావత
రంగితాం తరంగుండై నిజవేతి వారస వింతుం తగు ముగ సుం తిన
పురల ఋనకుం ఇనియె.

క. ఇచ్చరాజిగ మన లంబలు

కుచ్చుగ్గుంబరసి యిపుడు సు నతోమరికి

విచ్చు తానై త్సమై నత్తుంగ

నల్లి మతక్కుంగార లిల ల లలింబుతల్కి

చ. తన పతి ల్మొ నరాఋనమఁ దట్టయి నీతఁడు మేనయిల్లుఁజొ
తొ నర నమ్రా త్తఁగూడ సుమువదాత్తు వయవేగమే తారసిల్లుఁజొ
తునను మనంబువేలెనె వధూమణి దేవదేవి నంబు నానతా
సి నాగతి తాసెరాత్రి సరసిరు వంబాణు శునెంతసింపఁగద.

వ. అవేళంబు చ్చిన్నవృంతును న వ వ ధూమ్రాగ వ లప్రదాత్మలగు
విచ్చుదాత్తి లని మంత్ర యొన నేతాం తమణి ఇవం చి కారతరం
బున ని తాం త కాయంబు కాయ కిలా కిలా ప ప రి క్రితంబును
నమందొడ్డి స్సహ నారవింద మణి ప్ర దీప భూమా భీరాఋ
బును, జిత్ర కారణ తు రిపరి తత్తువసి తప్పజన విభితా ప్రాం
నవయి వి వి ధైరాప మారత్తు త్పరిమారికొను న స మామ్రామ
కేరవి క్రమ యింత్ర పంబాచికా సమయంబును, గామకేళి
కళాప నాగి స వయి ర కిగ జారి కావి గా ఇయంబును నునసంగ

నాని సార గంధ సార వల వి సురజులై పుసంజూరగుంజు తనా
త కుంజమ యి పాతిక విమలం యును త్రివిజించి పాదన
స మస్తే వస్తు ద్భి శుణ్ణివావ ప్రతి పాదాద్వైత సమర్థ మవం
వల కురపాశి కౌనికం తపతం తయ్యనం, నింజ్రినలమణి జాల
వల యి త కుర్చిభాగ సుందరంబగు భూగ మందిరంబులై
వేకించి పాత కు సుమ కల్పంబుగు వంస మువితం తల్పంబున
నదీవసింబి యుంబ యం నల శృంగారాపచారంబుల వ శరీం
మమ విలాసైతని వాసంజై యున్న సమయంబున.

గ. సొగసుల న్నియ నాతపరాధ సంతోషగూర్చి
నలువ నిర్మలై నాడణ్ణ ముత విశి నేలవిం
ద్రీభు వ సంయుత వేం వంపెయిందింబు విభూని
బ దేత యింతికి దాత్తై రంబుని వవించి

క. నే మ్మెగవలల జులు న గళులు
శ్రామ్మగ నామ్మ గువం గుడినే పోల ధ వయిన్నవ
కొమ్మ ప తిజెం త వంశీయం
దమ్మలముల నిరుదు గాని తగరంవమ్మ

క. అని పవిత్ర నే పంబుగడ గె
ల్గుని విభు పదతింజితకుం గాంబాతాత్మ
ర నపులు జ ప్పనిమనవలన
పుంసల జెడ్లి చిత పయోధి నతలు కునలగో?

గ. కరము వితిహింబుకాను చునక్కులు వలుఖులు
 బనఁ గిరాకున్న జేలు లారప్రియనిపైను
 వేతమనమఁద న్నాకొంపవలఁ జూపె
 దరవు సేసితిమను చునాదవిరుఁ బాఁడి.

ఉ. కాశమతొమిసిగ్గ యదికాచునిపజ్జితుజేరుకాకెనె
 పొకెని సిగ్గు గిగ్గువరఁజేసి మనెంబువ్రచివేలుచికి
 చీకెని యాత్మతంత్ర వలఁదొరికచీర్చియెనంగు గాదెబ
 బొచ్చునవవిమతల్లుల కుబుద్ధులుచిత్తగఁజూపితత్తిమచి
 క. అలనాచు నృపులఁదెగతుము

వెలఁదిన్ద్రయంపరవలునంజు విభువలసినయం
 వలపె వూలనియో^{మి?}త్తేను
 నిలువెల్లునుసిగ్గుబావె నేనెఁది మతిని

వ. అని పలుకుతమగెలిపలు కులకు నగు చినుకఁజూపు మువ్వెగ
 యువరాజుదేట్టు ముఁగిను వూయలు మువ్వలుబువ్వెవ్వనికులితం
 తరంగంబుల తమమతంబున లంపి ముముగంతునివలన మేకె
 ముముందగవు నే దరావి ముము బుడ్డివరాబలంబేతిం ముము కిదివల
 గిలిం ముము నల్లు నల్లు నమ వప్రియత్వంబు నమనెంపంబు
 శికాగారంబున కుం దాదీతిచ్చిన.

క: బ్రహ్మ లక్ష్మి లక్ష్మ రిశి యెంస

వలెలు మనివలప తలచిమనుకమదిఁజూప గావడి

ర యి వు న నా వల పు ను ద
(జ్ఞ) యి ని మ నంబు న నె పో పే జ్ఞ వ శిం పే డి

జ్ఞ. న రు ము గ ర గ ర వ శం కె గ

శ ర ద శ లా రు ము ను గుం డె జ్ఞ ర వు ది
ద ర య రు న ర న ప్ప ర డి వ

గ ర ప్పం గం బం బు మం బు ధై కు ను నం ది

మ. మ ద ను ని తొ ర నె జ్ఞ ని యె మం ని ని యె క్కె బె వ న కె యం

గు దు వ్ర కే శం ను మ శ్ర వ యిల కా మల జ్ఞ వ వు పా ని వం జి

మ ద తి మి శం ద ప్ప య్త ర గ యుం పు మ గా ని ర పా ప జ్ఞ గ నం

ప ద ను ప మ ర్థ వల నల మం ద మి యె జ్ఞ యె పం ద లా రు మి.

వ. అ ని యె జ్ఞ మం బు గా రు గా కె వి తం బు యె న పే తి యె క్కె ల వి న్న వి ప ద

ర వే ని త సుం ద ర వ ద నా ర వి శం కె వ్ర ద్మ వ య్త మ క రు ర వ

బి కా ప్రి దా నం బు ల స త్త రి గి నే వ ద జ్ఞ మ శం బె జ్ఞ ని యె క్కె గు

గ ల గా వ ద కె ము గ వే కె యం గ లా కుం ద కు రు గ లి మె లుం గు లుం

గ రు కి ల జా య్త ల నం గ తి ను వ్ర జ్ఞ యెం తి స జ్ఞ ప నం బు లం ద

అ యె గ్ర మం బు నం గె వి కా మం ది శం బు వే లి వ ది వ ద న యెం త.

గ. బాల జ్ఞ వ ది య గా త్ర సం ప ర్థ పా ర్థ

వల వి జ్ఞ మ స్తం జం బు పా ల నే య

వే ల త ద పు ల ను తి యం సిం బి యె వ్ర

మ ద్మ జ్ఞ స్తం జం బు ల కి తి మ ను ప రా ద

వ. అనంచ మత్తరింప నెయ్యెలునదతి యిరుగవ్వరిని శు నల్సెన్
దంగెలొడిసిపట్టుగాన్ దైద నిష్కం దసావరయ్యంబున విడిపిం
ముకగానంజారి న పయ్యెదనె అంగు వట్టి సజ్జ కురాచి గీ పని
జింకగఱంజేయదు.

క. నవ మతియెరుదు నాయెడ
నవ మతియెరు గనితు నక్టమె నాయం
దవనియె నా మనెప్పులుఁ
గద నీవతలంకలు బ్ర కమనయి మువ్వే!

ప్ర. అనియెడు పదన రుదల ననునయి మలరించి మోవా ము
న్నదితఁ గా నడివన జొక్కని తనయెరుదు/
వ్రని మడిగరలించి నానవ దతియి ముడి
గ. వ యెచ్చి కతులొ నను న్నవి బున్నసయులు
బయలు నునిచిన సాచుగాండు భామ యనుచు
నట్లు సొయింగల బయ్యెదన పసరించి
తువములందు న్నది సిగ్గెల్ల గొల్లగానయె.

క. వది గుల్మ బాదులఁ గల ముల
నతి మఁ గేమె యదెగెతంప మందనదితిపా
క్రిని విరిగి బీడు రుమనఁ
జూలఁ గెడి దన యె పదివి లాగాలు విముఖికి

వ. వరుణతి సందునె కలవారి ముది బును నష్టలంబు పై

బరపగనెమ్మెయ్యి గిగురు పాటు ను జే. మ్మలలు ప్పజ్జిగం
 వంకిణ విలగానా మణి భయత్ర పయిచె నా నాన్మెమ్మ కి
 బంల వడి గెల యత్త రవయల బుట్ట నె జేదమి నాన్మెమ్మెయ్యి
 వలవేన యలప య్మల వైచి వారిజున్
 తన యల శత్రు జి నీగ్గ ను వన వలుగాన
 బానలుస తి దెంద మను బల్క జూని రతిర
 సాల ఫలమా ధు రియెయిరిం పువ్వులుగా వె.
 నీ సర సాన్మెమ్మ పరా ధు రి గలీయ మోదన
 నానబైన సారంగ గుణత దేవి
 రమణీయ కుమారు శ్రీ వయలా త్రి మియమగా
 దన ఫల నత్తరీలు స వ్వింజూ నర్మి
 లవి తలా వ ప్పొప్పు వళి వాయికలదెయ
 మోదన మనాన్మెమ్మెయ్యి జూపి
 లిల జి ఫల నవ త్రి మియమోదన సుమ
 నెం శ్రుతా వితము శ్ర ప జి
 వలూ వల పింబువె య్మల వల ను మి
 యుప్పరచ్చి నెర్పం పల్లూ గలలూ నుశక్తి
 మోలగెన వమోదన నాం గి యె మోల తలూద
 వలపు బొడ్డెన య్మి కి వర సుమంతు
 క. ముది తొస మంగమ స మ

జ్ఞానీతతత్తజారదతలనమప్రదునేమృతికి

మదనవ్రతనంద

ప్రదమైవైమై నియత్రిదన్యమృతమృత

గ. ఏలమినారతినాజగదైవమోహం

నతరశాందర్శనీశీయై ననాన్యతాత

శంఖతతరమైనశావశాంప్రతసంరవ

వినుతసంఖపారవశ్యంబుననుభవించు

మ. విరితయ్యిందిగిలలు నలతలులివేల్చును సాశయై

తరపాళంబి ఘనప్రదేశకవి తక్కుమాంబరంబానిబి

బరుమంబున సమోవికెంబి గురుప్రపల్లయ్యింపాంకలగి

దశకాశ్చమణిజాలవామివివేక్షివేలెల్లగతి.

గ. బాలకెవెల్లవియమృతంబుగతివిగాత్క

మృతనామాత్కలగిలనపాలయినయె

నిదురసంఖియంబును ప్రయత్నదనుచులు

కనగలవైయంగ వందిమంగధమయంబు

మృష్టమోక్షకాశంధమ:-

* జయజయవియనయి పృష్టకరశర్మకమంపరంబాహమోహకా

జయజయవియనయి జయజయవియజయపదంపరంబాహ

జయి ఇయిదాంయతానిసరసప్రసరొత్తకేత్రీకళాకళ

కేయినయిజయనియె సమసత్వకంబరసంరవంబాహ

రథేపథం బంధేమ. క
 గాదిపే ద్ధా మా ద్దామ
 పేయందయ పద చోన రాక్షసా ఘోరి నాకా
 క్రిదయ మా నా క్షేత

446) తత్త ద్ద్రోశ్చింద్రాకాలి శ్రవనోయతమం!

3. అని నుతి యంపని దురమే
 ల్పని దిన వయస్సై త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే
 ప్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే
 పంనోరే ఘోరై త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే

గి. రుత్తి నృప కన్యతాని ఘ్నయోత్తమే అని
 యితుల సరసాపి ఘ్నయోత్తమే అని
 పరింత్రా ద్ద్రోశ్చింద్రాకాలి శ్రవనోయతమం!
 కలర నర నా శ్రవోత్తమే అని

5. సూతం ద్ద్రోశ్చింద్రాకాలి
 స్త్రో తా మృత రసేయై త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే
 స్త్రో తా మృత రసేయై త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే
 త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే త్తే

3. క్రిపే అయి నిఖిలవిభుద్
 గతి మాంజ్ఞేష్వ శ్రవనాన రాక్షసా త్తే త్తే త్తే
 ద్ద్రోశ్చింద్రాకాలి శ్రవనోయతమం!

186

మా మత కృతి కల్పవల్లిమి వీం ముదనల్లు. 2

రథపథజుండయ. —

తా. మన (శ్రీ) సరసాత్మకాంతవద్దారంధ్రస్థలం మృతం

ప ముగ్ధింప న ముగ్ధిమాల తేజరంపాకృత సాదృశ్యభే

న మృచ్చిపావనసామన మ్మితపుణ్యాత్మికశాంతస్థతా

తా మృచ్చిరగభూప ముష్టనరత్ర తాల్పిస్తుభి మానితా!

క. స్థయ నాంబుతశుభినయ నా

సయ నా యరకన రస విబుధనవలనదయ నా

దయ నాంతతజాభ్యయ నా.

ధ్యయ నా తాతరణసేవి తాహిపకయ నా!

క. బలవ దెకి తియం ర్జనా

జ్జిల సేని కనా శరంపు శావం ప్రముఖా

మిల వజ్జికయం మేంపించు

జలజైత తేజదాన సారమ వేంమా!

మారిని

నెదయ శుభ్రకూత్త సాధుమోక్షైకకూ

తదజిత తేజుమాల విశ్వవిఖ్యాతలం

మదనలలిత రంపా మంన్దవిద్యుకలంపా

సదమయ గుణావతార్క సర్వసా మతి జ్ఞానార్క!

గార్హపతి

ప్రతి శ్రీ లక్ష్మణ వర సుమనానిధి శ్రీమద్రామమయ్య

బారవిందమరందాస్వాద సమంసాదితనిరవ

యస్సాపి బీరసవిష్ణుని తపి పాతిరేకరేక

పద్మ సూక్ష్మసాంధ్యం తపామయ్య

స తేల విష్ణుత్వవిశునాను

గ్రాహం స నాశ్చ నామ

నాశ్చ పి రేకం

జ్ఞానరు

వ త్త

రిణా బాంబి

న ప్రియం శ్రీమద్రామమయ్య

సర్వం నమః పరమార్థ

స ము.

శ్రీ

Copy of the work of Balan Pappaswami
Guruprasad, Kanyakavalli, Kanyakavalli

in the year 18-17

completed with the

 11

